

WOJEWÓDZKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO
W KROŚNIE

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SANOK**

Tom II

**Kierunki zagospodarowania przestrzennego
i polityka przestrzenna gminy Sanok**

„Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Sanok”
zostało zatwierdzone Uchwałą Nr XXXV / 227 / 98 Rady Gminy Sanok
w dniu 16.06.1998r.

ZMIANA STUDIUM - załącznik do Uchwały Nr XIV/86/2007

Rady Gminy Sanok z dnia 26 października 2007r.

zapisy wyodrębnione kolorem czerwonym dotyczą ustaleń zmiany studium

DRUGA ZMIANA STUDIUM - załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XLV/338/2010

Rady Gminy Sanok z dnia 23 kwietnia 2010 r.

- zapisy wyodrębnione kolorem fioletowym dotyczą ustaleń drugiej zmiany studium

TRZECIA ZMIANA STUDIUM

Uchwała w sprawie przystąpienia do zmiany Studium nr XXXII/234/2009 Rady Gminy
w Sanoku z dnia 2 marca 2009

CZWARTA ZMIANA STUDIUM - załącznik Nr 1 do Uchwały Nr IV/15/2011

Rady Gminy Sanok z dnia 21 stycznia 2011 r.

- zapisy wyodrębnione kolorem zielonym dotyczą ustaleń czwartej zmiany studium

PIĄTA ZMIANA STUDIUM – załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XVIII/140/2012

Rady Gminy Sanok z dnia 26 kwietnia 2012r.

- zapisy wyodrębnione kolorem ciemnobrązowym dotyczą ustaleń piątej zmiany studium

SZÓSTA ZMIANA STUDIUM - załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XI/86/2011

Rady Gminy Sanok z dnia 26 września 2011 r.

- zapisy wyodrębnione kolorem brązowym dotyczą ustaleń szóstej zmiany studium

SIÓDMA ZMIANA STUDIUM - załącznik Nr 1 do Uchwały Nr IX/66/2011

Rady Gminy Sanok z dnia 17 czerwca 2010 r.

- zapisy wyodrębnione kolorem błękitnym dotyczą ustaleń siódmej zmiany studium

ÓSMA ZMIANA STUDIUM – w miejscowości Załuż – część I – załącznik Nr 2 do

Uchwały Nr XLVI/378/2014 Rady Gminy Sanok z dnia 25 czerwca 2014r

- zapisy wyodrębnione kolorem czerwonym dotyczą ustaleń ósmej zmiany studium

- inne ustalenia pozostają bez zmian

DZIEWIĄTA ZMIANA STUDIUM – załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XXVI/225/13

Rady Gminy Sanok z dnia 25 stycznia 2013r.

- zapisy wyodrębnione kolorem różowym dotyczą ustaleń dziewiątej zmiany studium

DZIESIĄTA ZMIANA STUDIUM – załącznik Nr 2 do Uchwały Nr XLII/341/2014

Rady Gminy Sanok z dnia 20 lutego 2014r.

- zapisy wyodrębnione kolorem jasnozielonym dotyczą ustaleń dziesiątej zmiany studium

JEDENASTA ZMIANA STUDIUM – załącznik Nr 2 do Uchwały Nr .....

Rady Gminy Sanok z dnia 2014r

- zapisy wyodrębnione kolorem pomarańczowym dotyczą ustaleń jedenastej zmiany studium

WOJEWÓDZKIE BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W KROŚNIE

Dyrektor   mgr Ryszard Pytlowany

Z-ca dyrektora   mgr inż. Wiesław Bocianowski

Autorzy planu :

Zespół Planów Miejscowych TM - 2 w Sanoku.

mgr inż. arch. Ewa Słowiacek	- projekt
tech.arch. Jolanta Drwięga	- opracowanie graficzne
tech.bud. Marian Gerla	- opracowanie graficzne

Zespoły branżowe:

mgr inż. Urszula Dudzińska	- demografia i dane statystyczne
mgr inż. Józef Stefan	- komunikacja
mgr inż. Lidia Bogucka	- infrastruktura techniczna
mgr inż. Wiesław Bocianowski	- infrastruktura techniczna
mgr inż. Lucyna Zymyn	- ochrona środowiska
mgr inż. Małgorzata Słupczyńska	- zasoby przyrody
mgr inż.arch. Aleksander Filepowicz	- zasoby kulturowe
mgr inż. Wiesław Centka	- rolnictwo i leśnictwo

[Siódma Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
Gminy Sanok wykonana w 2011 r.

ZESPÓŁ AUTORSKI SIÓDMEJ ZMIANY:

MGGP S.A. BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO,

33-100 Tarnów, ul. Kaczkowskiego 6, Tel. (014)62 638 90

mgr inż. arch. Małgorzata Przybysz-Ławnicka

członek OIU w Katowicach NrKT-252

uprawnienia urbanistyczne nr 1644

mgr inż. arch. Agata Korzeniowska,

mgr Maciej Smyk,

mgr Maria Mierzwa.]⁷

[Siódma Zmiana Studium sporządzona została zgodnie z ustawą z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.). W związku z tym, zaktualizowano zapisy dotyczące terenów w granicach opracowania Siódmej Zmiany Studium, przywołujące akty prawne obowiązujące w momencie uchwalenia Studium (w roku 1998) oraz jego zmian, tj. w czasie obowiązywania ustawy o z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 1994 r. Nr 89, poz. 415).]⁷

Projekt szóstej zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla Gazociągu Wysokiego Ciśnienia Dn 700, MOP 8,4MPa relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, wykonany został przez Firmę: PUCHYR architektki inż. Małgorzata Puchyr, 37-750 Dubiecko ul. Śliwnicka 20.

Zespół autorski:

- inż. Małgorzata Puchyr główny projektant, nr wpisu na listę Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach KT- 304, zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze,
- mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr, zagadnienia urbanistyczne,
- mgr inż. arch. Maciej Jamroży, zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze.

Projekt Jedenastej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego dla terenów usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Czerteż, wykonany został przez Firmę: PUCHYR architektki inż. Małgorzata Puchyr, 37-750 Dubiecko ul. Śliwnicka 20.

Zespół autorski:

- inż. Małgorzata Puchyr główny projektant, nr wpisu na listę Południowej Okręgowej Izby Urbanistów z siedzibą w Katowicach KT- 304, zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze,
- mgr inż. arch. Agnieszka Puchyr, projektant, nr wpisu na listę Podkarpackiej Okręgowej Izby Architektów z siedzibą w Rzeszowie: zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze,
- mgr inż. arch. Maciej Jamroży, projektant, nr wpisu na listę Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów z siedzibą w Krakowie: zagadnienia urbanistyczne i przyrodnicze.

SPIS TREŚCI

Str.

[Uwarunkowania dla obszaru objętego Siódmą Zmianą Studium----2a] ⁷	
[Uwarunkowania Szóstej Zmiany Studium-----2d] ⁸	
[Uwarunkowania Jedenastej Zmiany Studium]----2a/ Jedenasta Zmiana] ⁹	

I. Problemy i szansę rozwoju gminy oraz przesłanki polityki

przestrzennej. -----	1
1. Problemy rozwoju.-----	3
2. Szansę rozwoju-----	3
3. Cele i kierunki rozwoju.-----	10

II. Struktura funkcjonalno-przestrzenna. -----

14	
1. Główne funkcje gminy Sanok. -----	14
2. Przekształcenia w strukturze funkcjonalno-przestrzennej.-----	15

III. Kierunki ochrony wartości i zasobów środowiska

przyrodniczego. -----	16
1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego. -----	16
2. Obszary i obiekty prawnie chronione.-----	16
2.1. Stan istniejący. -----	16
2.2. Stan projektowany.-----	17
3. Obszary systemu ekologicznego. -----	18
3.1. Wody-----	18
3.2. Obszary leśne wyłączone ze zmiany sposobu użytkowania.-----	19
3.3. Obszary rolne z dopuszczeniem zalesień. -----	20
3.4.1. Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym.-----	20
3.4.2. Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym z ograniczonym prawem zainwestowania.-----	21
3.5. Obszary występowania złóż surowców energetycznych i nie energe- tycznych. -----	22

IV. Kierunki i zasady ochrony dóbr kultury i krajobrazu. -----

24	
1. Zasady ochrony dóbr kultury.-----	24
2. Kierunki i rodzaje ochrony dóbr kultury.-----	25
3. Ochrona krajobrazu. -----	25

V. Kierunki rozwoju rolnictwa i leśnictwa.-----

VI. Kierunki i zasady rozwoju turystyki i rekreacji.-----

VII. Kierunki rozwoju i zasady gospodarki przestrzennej

dotyczące obszarów zainwestowania. -----	33
1. Zasady i polityka gminy dotyczące terenów zainwestowania.-----	33
1.1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.-----	37
1.2. Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej.-----	39
1.3. Kierunki rozwoju działalności usługowej.-----	40

VIII. Kierunki rozwoju komunikacji. -----	46
1. Zasady i polityka gminy dotycząca systemu transportowego. -----	46
2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego (samochodowego i kolejowego).-----	47
2.1. Zewnętrzne powiązania gminy.-----	47
2.2. Wewnętrzne powiązania gminy. -----	47
3. Komunikacja zbiorowa. -----	50
4. Zaplecze techniczne motoryzacji. -----	50
IX. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej. -----	52
1. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej. -----	52
1.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.-----	52
1.2. Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych. -----	53
1.3. Kierunki i zasady usuwania odpadów stałych.-----	54
2. Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny.-----	55
3. Elektroenergetyka.-----	55
4. Telekomunikacja.-----	56
X. Obszary, dla których sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jest obowiązkowe. -----	57
1. Obszary, dla których obowiązkowe sporządzenie planów miejscowych wynika z przepisów szczególnych. -----	57
[XI. Uzasadnienie i synteza Siódmej Zmiany Studium-----59] ⁷	
[XII. Uzasadnienie i synteza Szóstej Zmiany Studium-----62	
1. Uzasadnienie Szóstej Zmiany Studium-----	62
2. Synteza Szóstej Zmiany Studium-----	63]
[XIII. Uzasadnienie i synteza Jedenastej Zmiany Studium-----64	
1. Uzasadnienie Szóstej Zmiany Studium-----	64
2. Synteza Szóstej Zmiany Studium-----	65]

[UWARUNKOWANIA DLA OBSZARU OBJĘTEGO SIÓDMĄ ZMIANĄ STUDIUM.

Siódma Zmiana Studium dotyczy terenów położonych w zachodniej części gminy Sanok w granicach administracyjnych sołectwa Strachocina na trasie planowanej inwestycji przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola. Planuje się tam lokalizację początkowego odcinka gazociągu przesyłowego z kopalni gazu Strachocina. Poprowadzenie inwestycji planowane jest wzdłuż istniejącego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN300 relacji Strachocina - Krosno - Warzyce.

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu:
  - a) Dotychczasowe przeznaczenie i zagospodarowanie.
Obszar będący przedmiotem Siódmej Zmiany Studium obejmuje tereny niezainwestowane. Północna część trasy gazociągu przebiega przez obszary leśne.
  - b) Istniejąca infrastruktura elektroenergetyczna.
Przez północną część obszaru objętego Siódmą Zmianą Studium, w kierunku kopalni Strachocina przebiega linia elektroenergetyczna 15kV. Poza nią nie występują na omawianym obszarze sieci wysokich ani średnich napięć nakładających ograniczenia w zainwestowaniu w postaci stref technicznych.
  - c) Istniejąca infrastruktura gazowa.
Przez obszar objęty Siódmą Zmianą Studium przebiegają przesyłowe gazociągi wysokoprężne: DN300 relacji Strachocina - Krosno - Warzyce oraz DN250 relacji Strachocina-Targowiska,
2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.
Obecnie przestrzeń obszaru objętego Zmianą Studium tworzą otwarte tereny pozbawione zainwestowania kubaturowego – zadrzewienia, pola uprawne oraz lasy. Wskazane jest zachowanie otwartego charakteru tych terenów i ograniczenie ingerencji w istniejący ład przestrzenny.
3. Środowisko przyrodnicze, w tym rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna oraz zasoby wodne.
  - a) Szata roślinna.
Na całym obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium, przeważają grunty orne, użytki zielone oraz zadrzewienia. Tereny te użytkowane są rolniczo. Ponadto na trasie planowanej inwestycji oraz w jej najbliższym otoczeniu występują kompleksy leśne.
  - b) Gleby.
Na obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium zalegają w większości gleby klasy IV i V.
  - c) Wody, w tym zasoby wód podziemnych.
Teren planowanej inwestycji gazowej przecinają liczne naturalne ciek.
  - d) Tereny leżące w obszarze Siódmej Zmiany Studium są częściowo zmeliorowane.
4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury doczesnej.
Bezpośrednio na trasie planowanego gazociągu DN700 nie zlokalizowano stanowisk archeologicznych. Dwa stanowiska znajdują się w jego pasie technicznym.
5. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.
Planowany przesyłowy gazociąg wysokoprężny DN700 jest inwestycją ponadlokalną i nie wynika bezpośrednio z potrzeb gminy Sanok. Jednocześnie jest ważnym elementem rozwoju regionu jak i kraju.]⁷

[6. Stan prawny gruntów.

Większość gruntów na trasie planowanego przesyłowego gazociągu to grunty prywatne. Wyjątkami są tereny lasów oraz fragmentów dróg powiatowej i gminnej, przecinających trasę planowanej inwestycji.

7. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

W obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium nie obowiązuje żadna forma ochrony przyrody.

8. Występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.

Na obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium nie występują osuwiska.

9. Występowanie udokumentowanych złóż kopalin i terenów górniczych oraz zasobów wód podziemnych.

Północna część obszaru objętego Siódmą Zmianą Studium położona jest w Obszarze i Terenie Górniczym „STRACHOCINA – PMG” utworzonym Decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa nr BKK/MN/111/96/97 z dnia 28 stycznia 1997 roku.

10. Stan systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Przez trasę planowanego gazociągu przebiegają drogi gminna i powiatowa.

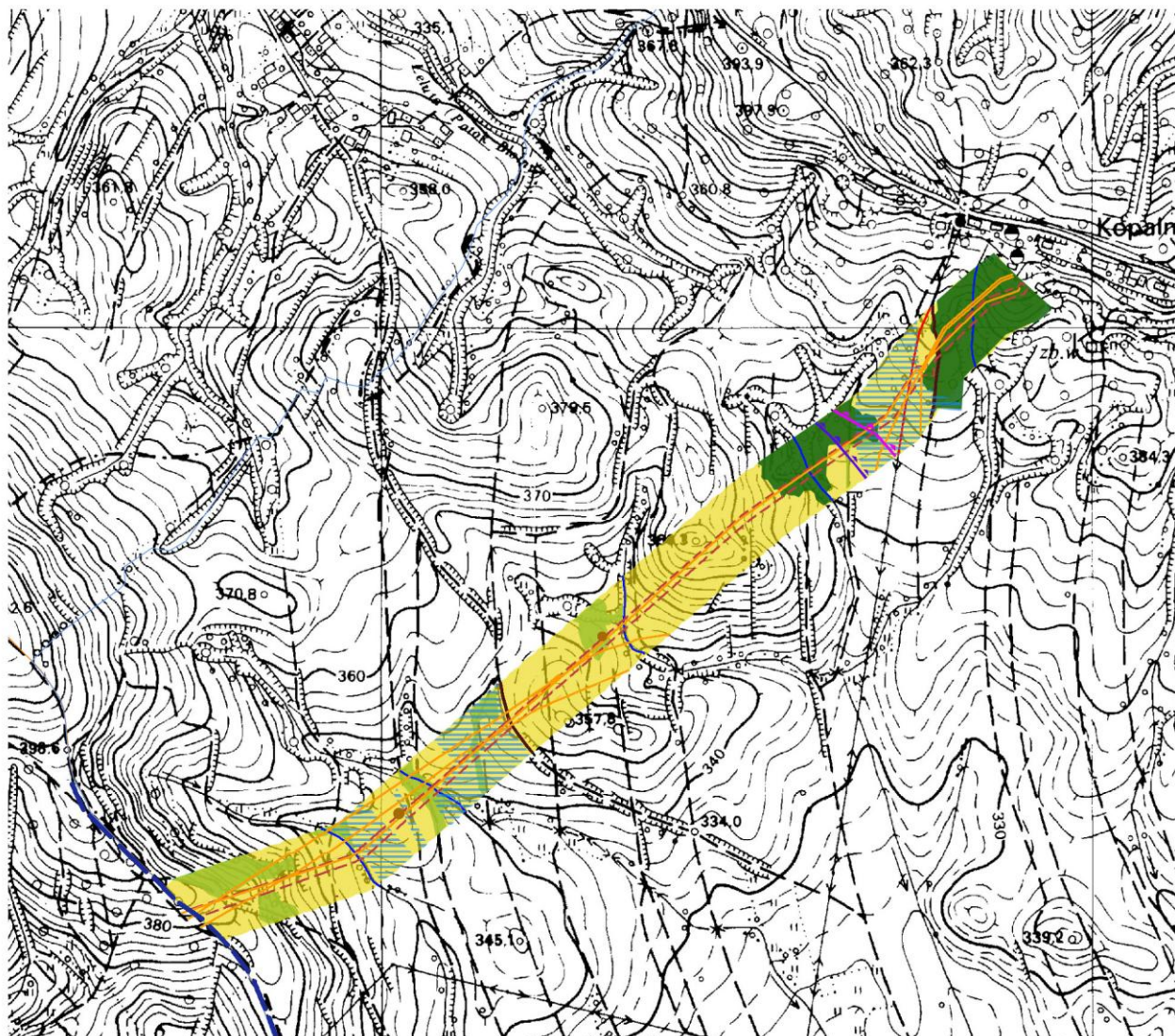
11. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Planowany do realizacji w obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium, gazociąg wysokoprężny DN700, stanowi inwestycję celu publicznego o charakterze ponadlokalnym.

12. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

W obszarze objętym Siódmą Zmianą Studium nie występują tereny zalewowe.

Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej Siódmej Zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium, zgodnie z art.10 ust.1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr.80 poz.717 z późn. zm.). W związku z brakiem istniejącej zabudowy mieszkaniowej w obszarze opracowania nie zostały ujęte uwarunkowania wynikające z istniejącego zainwestowania (pkt.5 i 6 art.10 ust.1 ustawy).]⁷

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SANOK

SKALA 1:10 000

UWARUNKOWANIA

1. ZASOBU PRZYRODNICZE/ UŻYTKOWANIE TERENU

- LASY
- ZADRZEWIENIA
- GRUNTY ORNE
- CIEKI NATURALNE

2. OBSZARY CHRONIONE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- STANOWISKA ARCHEOLOGICZNE
- TEREN GÓRNICZY "STRACHOCINA PMG"
- OBSZAR GÓRNICZY "STRACHOCINA PMG"

3. ISTNIEJĄCE URZĄDZENIA KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY

- DROGI GMINNE I POWIATOWE
- GAZOCIĄGI WYSOKOPRĘŻNE
- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA 15 kV
- TERENY ZMELIOROWANE

4. INNE OZNACZENIA

- GRANICA GMINY
- GRANICA OPRACOWANIA SIÓDMEJ ZMIANY STUDIUM

*[STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
GMINY SANOK*

**Dla Gazociągu Wysokiego Ciśnienia DN 700, MOP 8,4MPa relacji Hermanowice –
Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą,**

**UWARUNKOWANIA SZÓSTEJ ZMIANY STUDIUM, DLA OBSZARU GAZOCIĄGU
WYSOKIEGO CIŚNIENIA RELACJI HERMANOWICE – STRACHOCINA, WRAZ Z
INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ.**

Sanok - 2011

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA

Rozdział 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU, GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA RELACJI HERMANOWICE – STRACHOCINA, WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ, OBSZARU OBJĘTEGO SZÓSTĄ ZMIANĄ STUDIUM

1.1.	Uwarunkowania – wstęp	str. 2f
1.2.	Uwarunkowania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą studium	str. 2g
1.2.1.	Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	str. 2g
1.2.2.	Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	str. 2g
1.2.3.	Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	str. 2h
1.2.3.1.	Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	str. 2h
1.2.3.2.	Wody powierzchniowe	str. 2j
1.2.3.3.	Wody podziemne	str. 2k
1.2.3.4.	Tereny zalewowe	str. 2k
1.2.3.5.	Obszary osuwiskowe	str. 2l
1.2.4.	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str. 2l
1.2.5.	Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	str. 2l
1.2.6.	Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	str. 2m
1.2.7.	Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy	str. 2m
1.2.8.	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	str. 2m
1.2.9.	Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	str. 2n
1.2.10.	Uwarunkowania wynikające z obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 2n
1.2.11.	Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin oraz zasobów złóż podziemnych	str. 2n
1.2.12.	Uwarunkowania wynikające z występowania terenów i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	str. 2o
1.2.13.	Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	str. 2p
1.2.14.	Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	str. 2q

Rozdział 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1.	Dotychczasowe zmiany w środowisku	str. 2r
2.2.	Struktura przyrodnicza obszaru opracowania	str. 2s

Rozdział 3. WNIOSKI

ROZDZIAŁ 1
UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA OBSZARU,
GAZOCIĄGU WYSOKIEGO CIŚNIENIA RELACJI HERMANOWICE-
STRACHOCINA, WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ, OBJĘTEGO
SZÓSTĄ ZMIANĄ STUDIUM

1.1. UWARUNKOWANIA – WSTĘP

Uwarunkowania rozwoju to szereg powiązanych ze sobą zjawisk mających bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, kulturowym i społecznym gminy. Podczas pracy nad zmianą Studium pojęto szeroką analizę tych elementów, które mają najistotniejszy wpływ na kształtowanie się przestrzeni gminy oraz na jakość życia mieszkańców.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok w dniu 16 czerwca 1998r. Potrzeby wynikające z rozwoju gminy spowodowały konieczność zmiany studium, które zostało częściowo zmienione:

- Uchwałą Nr XIV/86/2007 Rady Gminy Sanok z dnia 26 października 2007r. – zmiana dotyczyła obszaru M/U w miejscowości Bykowce,
- Uchwałą Nr XLV/338/2010 Rady Gminy Sanok z dnia 23 kwietnia 2010r. – zmiana dotyczyła obszaru 1MN/U w miejscowości Stróże Wielkie i 2UT w miejscowości Tyrawa Solna, Rada Gminy podjęła uchwałę o zmianie studium w miejscowości Strachocina, dla której procedura nie została zakończona,
- Uchwałą Nr IV/15/2011, z dnia 21 stycznia 2010r. – zmiana dotyczyła poszerzenia istniejącego cmentarza, wraz ze strefą ochrony sanitarnej 150m od granic nowego cmentarza.

Studium Gminy Sanok zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 1999r. Nr 15 poz.139 z późn. zm.).

Studium gminy na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. Nr 80 poz.717 z późn. zm.) zachowuje moc obowiązującą.

Art. 27 w/w ustawy stanowi, iż zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz.1233) projekt studium, a więc również jego zmiana powinna zawierać część określającą uwarunkowania wynikające z art.10 ust.2 ustawy, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu.

1.2.UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJETEGO ZMIANĄ STUDIUM

1.2.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

Teren objęty szóstą zmianą Studium położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300, relacji Hermanowice – Strachocina, wykonanego przed laty i będącego w pełnej zdolności eksploatacyjnej.

Planowany do realizacji gazociąg DN 700 obejmujący teren szóstej zmiany Studium wymagał będzie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zgodnie z art.7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się z trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z nieznaczną rozbieżnością trasy gazociągu DN 300 oznaczoną w obowiązującym Studium, ze stanem rzeczywistym w terenie, wzdłuż której planowany jest do budowy gazociąg DN 700 oraz ze względu na konieczność ominięcia przeszkód terenowych przez planowany gazociąg DN 700, zaszła potrzeba dokonania zmiany Studium w niezbędnym zakresie.

Teren objęty szóstą zmianą Studium przebiega przez tereny upraw rolnych, lasów prywatnych i państwowych, wód powierzchniowych, złóż żwiru i surowców ilastych, skał krzemionkowych zwięzłych i luźnych, tereny predysponowane do rozwoju turystyki i wypoczynku, doliny pełniące rolę korytarzy ekologicznych, tereny zagrożenia powodziowego wodą 100 letnią, obszary górnicze.

Trasa gazociągu relacji Hermanowice – Strachocina o łącznej długości około 80 km będzie przebiegała przez teren 7 gmin, w tym przez teren gminy Sanok, na odcinku około 16,0km.

Planowany gazociąg w obszarze objętym szóstą zmianą Studium, przebiegał będzie wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Hermanowice – Strachocina z założeniem lokalizacji nowo projektowanego gazociągu i jego 12m strefy kontrolowanej oraz częściowo pasa montażowego w pasie strefy ochronnej (odległości bezpiecznych) istniejącego gazociągu, której szerokość określają przepisy szczególne, dotyczące warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe.

1.2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Na terenie objętym szóstą zmianą Studium, ład przestrzenny został zachowany, ponieważ na tym terenie funkcjonuje gazociąg DN 300, wraz z obiektami i urządzeniami na sieci, oznakowanymi w terenie, zgodnie z przepisami odrębnymi. Na trasie szóstej zmiany Studium w terenach rolnych dokonywane są koszenia i inne rolnicze użytkowanie terenu, ponieważ infrastruktura techniczna podziemna nie wymaga trwałego wyłączenia gruntów rolnych z produkcji rolnej.

Na terenach gruntów leśnych szósta zmiana obejmuje istniejące przecinki w drzewostanie. Na terenach leśnych zostanie dokonane trwale wyłączenie gruntów leśnych z produkcji leśnej, w pasie nieco szerszym niż zostało ono dokonane na potrzeby istniejącego gazociągu DN 300.

W granicach szóstej zmiany Studium nie występują żadne obiekty budowlane, ponieważ szósta zmiana obejmuje teren bezpośrednio sąsiadujący z istniejącym gazociągiem. Lokalizacja nowego gazociągu DN 700 zmieści się w strefie gazociągu DN 300, z tego też powodu nie powstały na tym terenie żadne obiekty kubaturowe.

Przeważająca część terenu objętego szóstą zmianą Studium, stanowi tereny rolne otwarte, które pozostają nadal w rolniczym użytkowaniu.

Przedmiotowy pas terenu przecięty jest infrastrukturą drogową (słabo rozwiniętą) i techniczną w postaci napowietrznych linii energetycznych i istniejącego gazociągu DN 300.

Istniejący gazociąg DN 300 położony został w latach 80-tych. Obecnie jedynym widocznym śladem zrealizowania inwestycji na terenach otwartych są słupki żółto – czerwone znacznikowe, natomiast na terenach leśnych dodatkowo przecinka, na której widoczna jest naturalna sukcesja. Projektowany gazociąg będzie oddalony od istniejącego w odległości około 5m na terenach nieleśnych i około 3,5m na terenach leśnych.

1.2.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W obszarze objętym szóstą zmianą Studium funkcjonują następujące formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody:

- Park Krajobrazowy Gór Słonnych,
- Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Góry Słonne” (PLB180003),
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Góry Słonne” (PLH180013),
- Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Rzeka San” (PLH180007).

Teren objęty szóstą zmianą Studium obejmuje miejscowości o charakterze rolniczym, w których nie funkcjonują zakłady przemysłowe, powodujące uciążliwości w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Zatem teren ten należy rozpatrywać, jako teren czysty ekologicznie, na którym nie występują przekroczenia norm emisyjnych.

1.2.3.1. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Obszar objęty szóstą zmianą Studium został podzielony na tereny użytków rolnych, tereny użytków leśnych oraz tereny inne, w tym tereny wód rzeki San, pod którą planowany jest przewiert, ze względu na przyjętą trasę gazociągu DN 700 objętą szóstą zmianą Studium.

Użytki rolne w gminie stanowią 54% powierzchni gminy, a użytki leśne 34%.

Obszar gminy cechuje duża różnorodność typów gleb oraz duży zakres ich rolniczej przydatności. Teren znajdujący się w granicach szóstej zmiany Studium, obejmuje głównie gleby brunatne, są to gleby mocno zróżnicowane pod względem cech fizycznych i wilgotnościowych, zostały zaliczone do klas bonitacyjnych, jako: grunty orne (R) klasy od IIIa do V, pastwiska trwałe (Ps) klasy od III do VI, grunty zadrzewione i zakrzewione (Lz) klasy od IV do V, lasy (Ls) klasy od IV do VI, łąki trwałe (V), drogi (dr), wody płynące oraz stojące (Wp, Ws) oraz rowy (W). Na długości około 0,5km biegnie przez tereny leśne.

Lokalny system ekologiczny tworzony jest tu przez:

- tereny podmokłe,
- łąki, pastwiska,
- śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia,
- ciek wodny wraz z ciągami zadrzewień, zakrzewień i łąk ciągnących się wzdłuż cieków.

Na terenie objętym opracowaniem można wyodrębnić następujące typy krajobrazów użytkowych:

- łąkowo – pastwiskowy,
- pół uprawnych,
- gruntów rolnych zadrzewionych samosiewkami,
- użytków leśnych.

Grunty o V klasie bonitacyjnej mają ograniczoną przydatność rolniczą, stąd istnieje tendencja do ich odłogowania i nieużytkowania. Na gruntach tych dochodzi do sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej. Łąki i ugory poprzecinane pasami pól z uwagi na sąsiedztwo buczynowych kompleksów leśnych wchodzi rośliny typowo buczynowe. Na ugorach często występują samosiejki drzew liściastych, m.in. buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica* L.), grabu pospolitego (*Carpinus betulus* L.) i brzozy brodawkowatej (*Betula pendula* Roth), a także pojedyncze krzewy głogu (*Crataegus* L.) i dzikiej róży (*Rosa canina* L.).

Na terenach nieleśnych występuje głównie drzewostan z przewagą gatunków liściastych.

Drzewa iglaste w postaci sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*) spotkać można jedynie na kilku działkach w obrębie Pakoszówka i Srogów Górny, natomiast modrzewia w obrębie Falejówka.

Analizowany teren na długości około 0,5km przebiega przez tereny leśne. W drzewostanie i podroście występują głównie drzewa liściaste. Miejscami na analizowanym terenie spotykany jest młodnik sosnowy lub sosnowo – modrzewiowy z domieszką brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), dębu pospolitego (*Carpinus betulus*), buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica*), a także leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*). Tereny młodników występują na działkach:

- 837 (obręb Strachocina) – młodnik sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*),
- 968/1, 955 (obręb Pakoszówka) – młodnik sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*),
- 1202/19 (obręb Srogów Górny) młodnik sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*),
- 2, 3, 5/2 (obręb Falejówka) – młodnik z gatunkami: brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), grabu zwyczajnego (*Carpinus betulus*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), świerku pospolitego (*Picea abies*), olszy czarnej (*Alnus glutinosa*),

- 16,14,17 (obręb Mrzygłód) – młodnik sosnowo – modrzewiowy z gatunkami: sosny pospolitej (*Pinus sylvestris*), modrzewia europejskiego (*Larix decidua*), brzozy brodawkowej (*Betula pendula*), klonu jaworu (*Acer pseudoplatanus*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), jabłoni dzikiej (*Malus sp.*), śliwy domowej (*Prunus domestica*), głogu dwuszyjkowego (*Crataegus laevigata*), dzikiej róży (*Rosa canina*), kaliny koralowej (*Viburnum opulus*) młodnik sosnowy,
- 17, 21 (obręb Mrzygłód) – młodnik z gatunkami olszy czarnej (*Alnus glutinosa*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), sosny pospolitej (*Pinus sylvestris*),
- 1202/19 (obręb Srogów Górny) młodnik sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*).

Teren obejmujący szóstą zmianę Studium zakłada ochronę rzek, potoków, cieków wodnych również poprzez ochronę korytarzy ekologicznych rzek i wyłączenie terenów przybrzeżnych z terenów budowlanych.

Dotyczy to przede wszystkim terenów dolin (okresowo zalewanych), przy czym strefa ta nie może być mniejsza niż 50m od linii brzegowej Sanu i 15m od linii brzegowej pozostałych cieków, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Budowa projektowanego gazociągu nie narusza przyjętych celów i zasad pasa ekologicznego, gdyż jest to inwestycja polegająca na położeniu podziemnego gazociągu. Szósta zmiana Studium poprzedza dalszy proces inwestycyjny, w ramach którego w obrębie wyznaczonych terenów wolnych od zabudowy nie przewiduje się budowy obiektów kubaturowych.

W związku z powyższym charakter projektowanej inwestycji nie będzie uniemożliwiał dostępu do wody, prowadzenia robót remontowych i konserwacyjnych.

Szósta zmiana Studium dokonana na potrzeby budowy gazociągu nie będzie stanowiła bariery ekologicznej utrudniającej lub całkowicie hamującej przemieszczanie się gatunków.

Dla zapewnienia zachowania walorów krajobrazowych, szósta zmiana Studium jest mało znacząca, ponieważ istniejące tereny rolne nadal pozostaną, jako tereny upraw rolnych, a tereny leśne nadal pozostają terenami leśnymi przy nie wielkiej wycince drzew wynikającej z potrzeb inwestycyjnych. Realizacja infrastruktury technicznej podziemnej nie spowoduje znaczących zmian w rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

1.2.3.2. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren objęty szóstą zmianą Studium należy do zlewni Sanu, który przepływa z zachodu na wschód i jest główną rzeką przepływającą przez Gminę Sanok. Obok Sanu sieć rzeczna stanowią również nieduże potoki, będące prawobrzeżnymi i lewobrzeżnymi dopływami głównej rzeki San. Zlokalizowane są tu również dopływy Wisłoka. Teren objęty szóstą zmianą Studium odwadniany jest przez rzekę Tyrawka – prawobrzeżny dopływ Sanu oraz rzekę Sanoczek-lewobrzeżny dopływ Sanu. Rzeki te nie przecinają bezpośrednio obszaru objętego zmianą Studium. Teren objęty szóstą zmianą przecinają mniejsze cieki wodne i rowy melioracyjne, jak np.: dopływ spod Pakoszówki oraz inne liczne mniejsze cieki i rowy melioracyjne. Teren objęty szóstą zmianą Studium przecina rzekę San.

1.2.3.3. WODY PODZIEMNE

Teren objęty szóstą zmianą Studium znajduje się w obrębie regionu hydrogeologicznego zwanego Regionem Karpackim nr XIV makroregionu południowego. W wyznaczonym pasie terenu na podstawie mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1: 50000 zidentyfikowano występowanie poziomów wodonośnych: czwartorzędowego obejmującego dolinę Sanu oraz trzeciorzędowego (fliszowego).

Czwartorzędowy poziom wodonośny budują osady rzeczne doliny Sanu. Poziom wodonośny występuje na ogół na głębokości od 5 do 10 m poniżej powierzchni terenu. Poziom trzeciorzędowy zbudowany jest z utworów fliszowych wykształconych w postaci piaskowców grubo ławicowych przekładanych łupkami ilasto – marglistymi, bądź z piaskowców średnio ławicowych i przewarstwionych pakietami łupkowymi. Średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 15m. Znaczna część analizowanego terenu nie posiada interpretacji hydrogeologicznej i traktowana jest, jako bezwodna pomimo występowania na tym obszarze poziomów wodonośnych. W rejonach wydzielonych jako bezwodne mogą występować miejsca, gdzie głębokość występowania głównego poziomu użytkowego wynosić może do 2 m. Wody podziemne na przeważającym terenie należą do wód wysokiej jakości (klasa Ib)

i charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz słabymi zmianami antropogenicznymi. Skład chemiczny wód poziomu czwartorzędowego i fliszowego jest podobny. Podstawowe parametry analiz takie jak mineralizacja ogólna, zawartość jonów Cl, NO₃, SO₄, Fe na ogół w przedziale wartości normatywnych przewidzianych dla wód do picia i na potrzeby socjalno – bytowe.

1.2.3.4. TERENY ZALEWOWE

Dla terenu objętego szóstą zmianą Studium oraz dla terenu całej zlewni zostało opracowane Studium zagrożenia powodziowego określające zasięg wód powodziowych rzeki San i warunki wykorzystania terenu.

W związku z tym, w szóstej zmianie Studium zostały określone zasięgi wód zalewowych, zawarte w opracowaniu sporządzonym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie – administratora zlewni Sanu.

Tereny objęte szóstą zmianą Studium obejmują częściowo obszary bezpośredniego zagrożenia zalewaniem wodami powodziowymi stuletnimi tzw. wodą Q1%, w rejonie rzeki San. Trasa gazociągu przechodzi częściowo przez tereny, dla których wyznaczone zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w opracowaniu „Wyznaczenie stref zagrożenia powodziowego w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej”, stanowiącym I etap studium ochrony przeciwpowodziowej. Zasięg wód, o których mowa wyżej należy uwzględnić w opracowaniu Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, na potrzeby budowy gazociągu.

Na podstawie materiałów kartograficznych – Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni Sanu stanowiących integralną część „Studium Ochrony Przeciwpowodziowej Etap I” – można stwierdzić, że na odcinku biegnącym przy rzece San przedmiotowy teren znajduje się na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodzią.

Teren ten został oznaczony na rysunku uwarunkowań szóstej zmiany Studium.

1.2.3.5. OBSZARY OSUWISKOWE

Szosta zmiana Studium obejmuje tereny poza udokumentowanymi terenami osuwiskowymi lub predysponowanymi do osuwania się mas ziemnych.

1.2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W obszarze objętym szóstą zmianą Studium występują stanowiska archeologiczne obiekty objęte formą ochrony konserwatora zabytków:

- stan. 25 AZP 112-77/58 w miejscowości Strachocina, (funkcja: punkt osadn.),
- stan. 21 AZP 112-77/54 w miejscowości Strachocina, (funkcja: punkt osadn.),
- stan. 3 AZP 112-77/85 w miejscowości Pakoszówka, (funkcja: osada, punkt osadn.),
- stan. 27 AZP 112-77/109 w miejscowości Pakoszówka, (funkcja: osada, punkt osadn.),
- stan. 1-2 AZP 112-77/133 w miejscowości Srogów Górny, (funkcja: osada)
- stan. 24 AZP 112-78/34 w miejscowości Falejówka, (funkcja: 2 punkty osadn.),
- stan. 27 AZP 112-78/37 w miejscowości Falejówka, (funkcja: 2 ślady osadnicze),
- stan. 10 AZP 111-78/29 w miejscowości Raczkowa, (funkcja: ślad osadniczy, osada),
- stan. 15 AZP 112-78/25 w miejscowości Falejówka (funkcje: punkt osadniczy, osada),
- stan. 4 AZP 112-79/67 w miejscowości Mrzyglód, (funkcja: osada),
- stan. 10 AZP 112-79/73 w miejscowości Mrzyglód, (funkcja: osada),
- stan. 12 AZP 112-79/75 w miejscowości Mrzyglód, (funkcja: 2 ślady osadnicze, osada),
- stan. 16A ZP112-79/16 w miejscowości Tyrawa Solna, (funkcja: 2 ślady osadnicze),
- stan. 21 AZP 112-79/21 w miejscowości Tyrawa Solna, (funkcja: 5 śladów osadniczych),
- stan. 33 AZP 112-79/33 w miejscowości Tyrawa Solna, (funkcja: osada, ślad osadn.)

Obowiązek badań archeologicznych oraz nadzorów archeologicznych powinien być wpisany w projekt budowlany zamierzenia inwestycyjnego. Projekt ten powinien podlegać uzgodnieniu z w/w z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Na tym terenie nie są zlokalizowane obiekty zabytkowe wpisane do rejestru zabytków ani też do ewidencji zabytków, objęte ochroną konserwatorską.

1.2.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POZIOMU WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

W obszarze objętym szóstą zmianą Studium w przeważającej części funkcjonują tereny upraw rolnych i leśnych, a zatem warunki i jakość życia mieszkańców w terenach rolnych i leśnych nie podlegają szczegółowej analizie w zakresie warunków i jakości życia mieszkańców i ochrony ich zdrowia, w związku ze zmianą Studium.

Szósta zmiana Studium obejmuje nieznaczne rozszerzenie terenu już zainwestowanego funkcjonującym gazociągiem wysokoprężnym DN 300, na potrzeby budowy w sąsiedztwie drugiego gazociągu DN 700.

Planowane w przyszłości zamierzenie inwestycyjne jest zaliczone do mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego może być wymagany raport o oddziaływaniu na środowisko, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko. Procedura administracyjna prowadzona przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie w ramach oceny oddziaływania na środowisko, wykazała, że dla całego zadania inwestycyjnego wymagana będzie ocena oddziaływania na środowisko, w ramach której został sporządzony raport o oddziaływaniu na środowisko.

1.2.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludności i mienia mogłyby być tereny położone w sąsiedztwie rzeki San, w obszarze potencjalnego zagrożenia zalewania wodami powodziowymi Q1% (z częstotliwością występowania raz na 100 lat), w przypadku gdyby zmiana Studium dotyczyła ustalenia nowych terenów pod zabudowę. Jednak szósta zmiana Studium dotyczy terenów przeznaczonych pod infrastrukturę techniczną podziemną, co oznacza, że zmiana ta nie spowoduje zagrożenia ludzi i mienia w zasięgu wód stuletnich. Technologia ułożenia gazociągu pod dnem koryta Sanu jest technologią bezpieczną dla ludzi i środowiska. Obszar szóstej zmiany Studium obejmuje w przeważającej części istniejące tereny rolne i leśne, a zatem na terenie upraw rolnych i leśnych zagrożenie dla ludzi i mienia nie występuje. Wyjątek może stanowić poważna awaria gazociągu, jednak system monitoringu zainstalowany na sieci, spowoduje przekazanie natychmiastowej informacji o awarii, skutkującej natychmiastowym wyłączeniem odcinka sieci.

1.2.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Gmina Sanok, potrzebuje zapewnienia nowych miejsc pracy, poprawy warunków życia, poprawy warunków komunikacji i potrzebę budowy dodatkowych elementów infrastruktury technicznej. Teren objęty szóstą zmianą Studium, spełnia kryterium rozbudowy infrastruktury technicznej, przy realizacji której, jest szansa zatrudnienia pewnej liczby mieszkańców podczas budowy.

1.2.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

W granicach opracowania znajdują się grunty będące w większości własnością osób fizycznych.

W obszarze opracowania położone są również grunty będące własnością innych podmiotów gospodarczych, w tym również grunty mienia komunalnego, grunty będące własnością Skarbu Państwa i innych jednostek organizacyjnych.

1.2.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

W obszarze objętym szóstą zmianą Studium nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

1.2.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLGICZNYCH

Teren objęty opracowaniem szóstej zmiany Studium stanowi obszar położony poza terenami osuwiskowymi, oraz poza terenami predysponowanych usuwisk. Zagrożenia geologiczne mogą powstać wzdłuż brzegu Sanu i są one związane z możliwością zachwiania stateczności skarpy Sanu.

1.2.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UDOKUMENTOWANIA ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW ZŁÓŻ PODZIEMNYCH

Teren obejmujący szóstą zmianę Studium obejmuje tereny górnicze ze złożami zarówno surowców mineralnych jak i bitumicznych.

Na tym terenie występują:

I. Skąły krzemionkowe luźne:

- Z7 – Mrzygłód-Dobra – złożo udokumentowane, (eksploatowane),
- złożo z udokumentowanymi zasobami żwiru i piasku dla budownictwa.
Udokumentowane zasoby bilansowe złoża w kategorii C, z jakością w kategorii B i wynoszą 4973tys. Mg, złożo jest zawodnione, eksploatacja prowadzona jest spod wody. Zgodnie z komentarzem do Mapy Geośrodowiskowej Polski (Warszawa 2007) złożo to jest złożem powszechnym, licznie występującym w skali kraju i mało konfliktowym,
- Z12 – obszar Mrzygłód – złożo nieudokumentowane, ok. 3,7mln Mg (perspektywiczne). Zgodnie z komentarzem do Mapy Geośrodowiskowej Polski (Warszawa 2007) złożo żwiru dla budownictwa jest zarejestrowane i umownie zakwalifikowane do kategorii C,

II. Surowce ilaste (łupki ilaste):

- Z17 – obszar Trepcza – złożo nieudokumentowane (perspektywiczne), nieprzewidziane do eksploatacji. Jest to obszar wychodni zapiaszczonych odmian łupków warstw krośnieńskich. Są one łatwe do rozdrobnienia i nawilgocenia oraz odporne na zmiany

temperatury w trakcie wypalania, dzięki czemu mogą być stosowane do produkcji cegły. Łupki są bardzo plastyczne, mało zanieczyszczone, posiadają mały interwał spiekania, znaczną skurczliwość suszenia oraz dużą wytrzymałość na ściskanie. W obrębie tego obszaru istnieje możliwość udokumentowania surowca ilastego.

III. Surowce bitumiczne (gaz ziemny):

- G3 – obszar górniczy Jurowce – Srogów (Rozdzielnia Strachocina), gaz ziemny 95,94mln Mg. Zgodnie z komentarzem do Mapy Geośrodowiskowej Polski (Warszawa 2007) złoża to występuje w obrębie antykliny Jurowce – Srogów, która łączy fałd Strachociny z antykliną Sanoka. Kolektorem dla poziomu gazonośnego zalegającego na głębokości od 1176m do 1523m są piaskowce istebniańskie (kreda górna). Złoże jest zawadnione wysoko zmineralizowanymi solankami chlorkowo – sodowymi. Obecnie zasoby złoża są w wysokości 25,27mln m³, jest to złoża skoncentrowane, mało konfliktowe. Użytkownik złoża posiada koncesję na eksploatację gazu ziemnego ważną do 2019r,
- teren górniczy „Strachocina PMG 1”,
- G6 – obszar górniczy Strachocina (Kopalnia Strachocina), gaz ziemny, bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego w horyzoncie kredowym. Zgodnie z komentarzem do Mapy Geośrodowiskowej Polski (Warszawa 2007) złoża to występuje w antyklinarnej strukturze Strachociny – Sanoka. Posiada cechy złoża warstwowo – masywowego, w którym wydzielono dwa produktywne horyzonty złożowe w piaskowcach istebniańskich górnych (czarnorzeckich) izolowanych pakietami łupków. Pierwszy na głębokości 840m, a drugi na głębokości 950m. Obecnie zasoby złoża w wysokości 121,5mln m³ stanowią gaz buforowy podziemnego magazynu gazu. Jest to złoża skoncentrowane, mało konfliktowe. Użytkownik posiada koncesję na bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego ważną do 2018r.

1.2.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

W obszarze objętym szóstą zmianą Studium występują tereny i obszary górnicze ustanowione na podstawie przepisów odrębnych.

Obszary górnicze surowców bitumicznych (gaz ziemny):

- G3 – obszar górniczy Jurowce – Srogów (Rozdzielnia Strachocina),
- G6 – obszar górniczy Strachocina (Kopalnia Strachocina).

Istniejące obszary górnicze zostały oznaczone na rysunku uwarunkowań. Obszary te planowane są do zniesienia.

1.2.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

W obszarze szóstej zmiany Studium funkcjonują następujące ciągi komunikacyjne:

- droga gminna, asfaltowa (przecięcie w km 49+580 trasy projektowanego gazociągu),
- droga gminna, asfaltowa (przecięcie w km 51+910 trasy projektowanego gazociągu),
- droga żwirowa (przecięcie w km 63+060 trasy projektowanego gazociągu),
- droga żwirowa (przecięcie w km 63+270 trasy projektowanego gazociągu),
- droga asfaltowa (przecięcie w km 66+140 trasy projektowanego gazociągu),
- droga gminna, asfaltowa (przecięcie w km 67+910 trasy projektowanego gazociągu),
- droga krajowa, asfaltowa (przecięcie w km 68+120 trasy projektowanego gazociągu).

W obszarze szóstej zmiany Studium funkcjonują następujące elementy uzbrojenia technicznego:

- napowietrzna linia energetyczna: linia 15kV (przecięcie w km 51+190 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzna linia energetyczna: linia 15kV (przecięcie w km 51+910 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzne linie energetyczne: dwie linie NN (przecięcie w km 63+270 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzna linia energetyczna: linia NN (przecięcie w km 64+870 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzna linia energetyczna: linia 15kV (przecięcie w km 67+610 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzna linia energetyczna: linia 15kV (zbliżenie w km 68+210 trasy projektowanego gazociągu),
- napowietrzna linia energetyczna: linia 15kV, linia NN (przecięcie w km 68+280 trasy projektowanego gazociągu),
- podziemna infrastruktura: kabel podziemny eN (przecięcie w km 66+220 trasy projektowanego gazociągu),
- podziemna infrastruktura: kabel podziemny eNN (przecięcie w km 67+910 trasy projektowanego gazociągu),
- podziemna infrastruktura: dwa kable podziemne eNN (przecięcie w km 68+210 trasy projektowanego gazociągu),
- wodociąg kopalniany, wskazany przez PGNiG w Sanoku.

Minimalny kąt skrzyżowania gazociągu z drogą gminną powinien wynosi 30 stopni, a z drogami wyższej kategorii do 90 stopni, lecz nie mniejszy od 60 stopni.

Drogi o nawierzchni utwardzonej przekraczane będą bez naruszania jezdni metodą bez odkrywkową (przewiert z przeciskiem hydraulicznym rur lub przecisk pneumatyczny rur otwartych od czoła). Zgodnie ze standardem ST-G-002:2008-„Skrzyżowania gazociągów z przeszkodami terenowymi” – pod drogami krajowymi, powiatowymi i gminnymi należy stosować przewodowy układ rurowy bez instalowania rury osłonowej.

1.2.14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Teren objęty szóstą zmianą Studium obejmuje teren planowany w okresie perspektywicznym do zainwestowania pod realizację gazociągu relacji Hermanowice – Strachocina, wysokiego ciśnienia DN 700, jako inwestycji celu publicznego, zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (j.t. Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.).

Gazociąg ten służyć będzie do przesyłania paliw gazowych pomiędzy węzłem Hermanowice (gmina Przemyśl), a magazynem gazu w miejscowości Strachocina (gmina Sanok). Wraz z gazociągiem budowana będzie infrastruktura towarzysząca, stanowiąca obiekty integralnie związane z gazociągiem, w tym m. in. układy przyłączeniowe, służą nadania i odbioru tłoka inspekcyjnego z układem obejściowym, liniowe zespoły zaporowo – upustowe, słupki znacznikowe, słupki ochrony katodowej, kolumny wydmuchowe, stacje ochrony katodowej, linie energetyczne i telekomunikacyjne, linia światłowodowa relacji węzeł Hermanowice – węzeł Strachocina przeznaczona do utworzenia złączy teletransmisyjnych i teletechniki, itp.

Trasa gazociągu o łącznej długości około 80km przebiegać będzie przez siedem gmin województwa podkarpackiego takich jak: Przemyśl, Fredropol, Ustrzyki Dolne, Bircza, Tyrawa Wołoska, Dydnia oraz Sanok wzdłuż istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300 relacji Hermanowice – Strachocina i służyć będzie intensyfikacji przesyłu gazu.

Część terenu objętego szóstą zmianą Studium, w sąsiedztwie rzeki San, obejmują obszary planowanego przed laty zbiornika wodnego retencyjnego „Dynów- Niewistka”, jednak zadanie to nie zostało wpisane do rejestru zadań rządowych ani samorządowych.

Zatem nie posiada on statusu prawnie ustanowionej inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym. Uwzględniając ważność tego zadania, bez względu jego obecny status prawny, szоста zmiana Studium, ze względu na charakter i zakres późniejszej inwestycji, nie powoduje utrudnień w realizacji ważnego celu publicznego, jakim jest budowa zbiornika retencyjnego „Dynów - Niewistka”. Przejście pod terenem zbiornika retencyjnego, tym samym również pod terenem koryta rzeki San, zostało przyjęte zostało metodą HDD. Technologia HDD może być zastosowana również w innych uzasadnionych przypadkach. Przejście HDD jest to bezwykopowa technologia sterowania przewiertu horyzontalnego.

Maszyny wiertnicze do wiercenia otworu i instalacji rurociągu zostaną umieszczone po jednej stronie przejścia natomiast gazociąg do wciągania przygotowany zostanie na placu montażowym zlokalizowanym po drugiej stronie w sąsiedztwie pasa montażowego gazociągu budowanego metodą wykopu otwartego. Do budowy rurociągów metodą HDD konieczne jest zastosowanie zestawu maszyn składającego się z: wiertnicy do wierceń horyzontalnych, systemu do sporządzania płuczki wiertniczej, pompy płuczkowej, systemu do oczyszczania płuczki wiertniczej, przewodu wiertniczego, systemu sterowania oraz zestawu narzędzi wiertniczych. Pierwszym etapem budowy jest wykonanie przewiertu pilotowego o ściśle zaprojektowanej trajektorii. Do kontroli położenia świdra służy system sterowania składający się z sondy, konsoli wiertacza i komputera. System ten pozwala na precyzyjne wykonanie przewiertu z jednej strony na drugą.

ROZDZIAŁ 2
ANALIZA UWARUNKOWAŃ.
WPLYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, (Dz. U nr 80 poz. 717 z późn. zm.) – w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z powołanego przepisu prawa. Przy czym zmiana Studium dokonywana jest w takim samym trybie jak opracowanie Studium. W związku z powyższym, na potrzeby szóstej zmiany Studium dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia w opracowanym dokumencie. Opisane uwarunkowania obejmują teren objęty szóstą zmianą Studium, na tle dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu w granicach opracowania. Na potrzeby dokonania opisu uwarunkowań, została dokonana analiza Ekofizjografii oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzonej na potrzeby szóstej zmiany Studium. Ponadto na potrzeby opracowania uwarunkowań została wykorzystana inwentaryzacja przyrodnicza oraz Raport o oddziaływaniu na środowisko sporządzony w związku z trwającą procedurą oceny oddziaływania na środowisko.

Dokonana została analiza uwarunkowań oparta na ww. dokumentach, która potwierdziła, iż planowana szósta zmiana Studium, w granicach wskazanych w uchwale o przystąpieniu do zmiany Studium, nie spowoduje istotnych zmian w środowisku tak przyrodniczym jak też kulturowym.

Szósta zmiana Studium dokonywana jest w granicach strefy technicznej istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300. Strefa techniczna dla tegoż gazociągu wynosiła 35,0m.

Nowa lokalizacja zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami dla gazociągu DN 700, całkowicie mieści się w granicach starej strefy, zatem szósta zmian Studium nie wniesie istotnych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania terenu.

Podczas budowy gazociągu nastąpią znaczące zmiany spowodowane wykonaniem wykopów i ułożeniem gazociągu czy też wykonaniem przepychów pod przeszkodami terenowymi, jednak nie są to działania pociągające za sobą trwałe zmiany ukształtowania terenu zmieniającego jego rzeźbę, czy też istotne zmiany w emisji zanieczyszczeń kierowanych do środowiska przez maszyny i sprzęt budowlany.

Podczas budowy mogą wystąpić zakłócenia istniejących stosunków wodnych na gruncie, jednak po zakończeniu teren zostanie przywrócony do stanu poprzedniego, a roślinność po kilku latach odrodzi się.

Na terenach rolnych planowane jest zdjęcie ziemi urodzajnej – humusu o grubości podanej zgodnie z dokumentacją geologiczną poza strefę wykopu. Humus zdjęty zostanie na pasie szerokości około 7,5m koparkami wyposażonymi w łyżki szeroko gabarytowe. Następnie wykop wykonany zostanie w gruncie rodzimym. Zdjęty humus magazynowany będzie w regularnych przyzmacach, w miejscu tak dobranym, aby był zabezpieczony przed zanieczyszczeniem, a także najeżdżaniem przez pojazdy. W celu uniknięcia zanieczyszczenia gliną lub innym gruntem nieorganicznym humus nie będzie zdejmowany w czasie intensywnych opadów. Plantowanie terenu wykonane będzie na całej szerokości pasa robót.

Wolnostojące drzewa przy poboczach dróg, rowów wycinane będą po uzyskaniu decyzji właściwego organu. Po wycięciu drzew z pasa robót usunięta i wywieziona zostanie karpina. Gałęzie i krzaki poddane będą zrąbkowaniu. Dół po wyciętym pniu zostanie zasypany. Dla zminimalizowania skutków wylesienia pas budowlano – montażowy w terenie leśnym ograniczony będzie do 17m.

2.2. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA

Analiza obszaru objętego szóstą zmianą Studium pozwoliła na wyodrębnienie struktury przyrodniczej, utworzonej poprzez:

- łąki i pastwiska,
- pola uprawne,
- śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia,
- ciek wodny oraz ciągi zadrzewień, zakrzewień i łąk ciągnących się wzdłuż cieków,
- dna dolin rzek i potoków,
- użytki leśne.

Łąki, pastwiska – mają istotne znaczenie dla zachowania wysokiej różnorodności gatunkowej i biocenotycznej. Położone obszaru szóstej zmiany Studium w terenach równinnych nie spowoduje zjawiska erozji, jednak część obszaru obejmuje tereny o większym nachyleniu, w tym stoki, na których istnieje zagrożenie powstania zjawisk erozyjnych. Łąki i pastwiska o małej żyzności i zagrożone erozją są mało odporne na erozję i wpływ zanieczyszczeń. Zmiana Studium dotyczy obszarów łąk i pastwisk, na których zostanie zlokalizowany nowy gazociąg DN 700.

Pola uprawne, stanowią ekosystemy ciągle przekształcane działalnością człowieka związaną z uprawami rolnymi. Są dość odporne na wpływ zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Pola uprawne położone na stokach mogą być zagrożone erozją. Tereny, na których występują gleby o małej żyzności i zagrożone erozją są mało odporne na erozję i wpływ zanieczyszczeń. Są to obszary o przeciętnej wartości przyrodniczej. Szósta zmiana Studium dotyczy obszarów pól uprawnych, na których zostanie zlokalizowany gazociąg wysokopięny.

Śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia stanowią ekosystemy o bogatych, zróżnicowanych zbiorowiskach roślinności. Zadrzewienia śródpolne są ostoją wielu gatunków małych zwierząt, jak również zwierzyny płowej.

Zadrzewienia śródpolne tworzą system korytarzy ekologicznych, w których żyją oraz którymi przemieszczają się organizmy zwierzęce. W tych obszarach panuje odpowiednie dla nich środowisko i warunki bezpieczeństwa.

Szósta zmiana Studium obejmuje również i te obszary, ponieważ obok istniejącego gazociągu, planowany jest nowy gazociąg DN 700.

Śródpolne zadrzewienie, jeżeli dotyczą trasy gazociągu, zostaną zlikwidowane, ze względu na bezpieczeństwo funkcjonowania istniejącego gazociągu DN 300, jak również planowanego DN 700. Ciek i ciągi zadrzewień, zakrzewień i łąk ciągnących się wzdłuż cieków, stanowią zasoby odnawialne, stanowiące system odpływu wód i będące jednocześnie podstawą kształtowania warunków ekologicznych w dolinach. Ciągi zadrzewień, zakrzewień

i łąk ciągnących się wzdłuż cieków są ostoją i źródłem rozprzestrzeniania się gatunków. Są to obszary odporne na zanieczyszczenia oraz posiadające dużą zdolność do regeneracji.

Szósta zmiana Studium obejmuje te obszary, a w szczególności obejmuje teren rzeki San i terenu po obu stronach Sanu. Przy czym przejście pod dnem Sanu zostanie dokonane podwiertem w systemie HDD, niepowodującym zagrożenia dla środowiska wodnego ani też środowiska przyrodniczego w granicach korytarza ekologicznego Sanu.

Dna dolin rzek i potoków pełniące funkcje podstawowych połączeń ekologicznych i ciągów wentylacyjnych. Są one równocześnie ekosystemami o bogatych, zróżnicowanych zbiorowiskach roślinności łąkowej i bagiennej. Pełnią funkcje hydrologiczne, są ostoją i źródłem rozprzestrzeniania się gatunków. Są to obszary odporne na zanieczyszczenia.

Szósta zmiana studium obejmuje te obszary.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji na analizowanym terenie wytypowano pięć obszarów cennych przyrodniczo.

Zestawienie najcenniejszych obszarów znajdujących się na proponowanej trasie przebiegu gazociągu DN 700 będzie w jej bezpośrednim sąsiedztwie:

1. dobrze zachowana buczyna z domieszką starych dębów, będących potencjalnym miejscem gniazdowania wielu ptaków, owadów i gryzoni – graniczy z trasą projektowanego gazociągu w miejscowości Strachocina,
2. dobrze zachowana buczyna z gatunkami charakterystycznymi – graniczy z trasą projektowanego gazociągu w miejscowości Podwroczeń,
3. zbiornik wodny o dużej bioróżnorodności. Potencjalne siedlisko rozrodu płazów, żerowisko gadów – graniczy z trasą projektowanego gazociągu w miejscowości Falejówka,
4. roślinność o charakterze kserotermicznym, siedlisko występowania chronionych motyli i chrząszczy – na trasie gazociągu w okolicy Góry Grabówka,
5. zbocze o południowo – wschodniej ekspozycji, z licznie występującą goryczką krzyżową – na trasie gazociągu w miejscowości Tyrawa Solna.

W trakcie prowadzonej inwentaryzacji wytypowano również siedliska z I Załącznika Dyrektywy Rady 92/43/EWG w postaci muraw kserotermicznych (Kod Physis: 34.31-34.34) oraz uprawy kserotermiczne. Są to ciepłolubne zbiorowiska trawiaste o charakterze stepowym, których występowanie jest uwarunkowane szczególną kombinacją warunków orograficznych, glebowych i lokalno – klimatycznych. Zajmują zasobne w węglan wapnia obszary.

Na terenie planowanego gazociągu występuje kilka stanowisk, znajdujących się w gminie Sanok głównie na południowych zboczach.

Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie, są to niżowe i górskie antropogeniczne siedliska użytków zielnych na żyznych, świeżych glebach mineralnych bez śladów zabagnienia. Są to łąki bogate florystycznie, wysoko produktywne.

Na terenie planowanego gazociągu w gminie Sanok występuje kilka rozproszonych stanowisk.

Oprócz flory przedmiotem inwentaryzacji była również fauna. Chronione gatunki zwierząt zinwentaryzowane na analizowanym terenie scharakteryzowano poniżej.

Charakterystyka siedliska i stan populacji zinwentaryzowanych gatunków zwierząt chronionych:

- **żmija zygzakowata** (*Vipera berus L.*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: polanki lub przecinki w podmokłych lasach, nasłonecznione tereny porośnięte trawą, jeżynami, wrzosem, zakrzewione torfowiska,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja dosyć liczna na całym obszarze przebiegu gazociągu,
- **zaskroniec zwyczajny** (*Natrix natrix L.*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: różnego rodzaju siedliska: nad brzegami stawów i innych zbiorników wodnych, na łąkach, mokradłach, skrajach lasów liściastych. Na wiosnę pojawia się na suchych zboczach jarów, skałach porośniętych gęstymi zaroślami,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja średnio liczna, spotykana głównie w środowisku wodno – błotnym. Potencjalnie możliwe występowanie większej ilości zaskrońców na całym opisywanym terenie,
- **żaba wodna** (*Rana esculenta L.*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: niewielkie, płytkie zbiorniki wodne: stawy rybne, zatoki jezior, rowy, żwirownie, glinianki, obficie zarośnięte roślinnością. Po okresie godowym spotkać je można nad brzegami wolno płynących strumieni, rowów melioracyjnych,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja nieliczna, zlokalizowana w gminie Sanok w oczku wodnym,
- **ropucha zielona** (*Bufo viridis LAURENTI*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: gatunek odporny na brak wody, występuje na terenach suchych, stepowych, półpustynnych. Często na rżyskach pól, nasłonecznionych zboczach jarów,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja średnio liczna na opisywanym terenie, stanowiska są rozproszone na całej trasie,
- **tygrzyk paskowany** (*Argiope bruennichi Scopoli*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: porośnięte wysoką trawą zarówno suche, jak i wilgotne łąki, nieużytki, skraje lasów, rzadziej w ogrodach,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: bardzo liczny na terenach otwartych,
- **czerwończyk nieparek** (*Lycaena dispar*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: bagna, podmokłe łąki, doliny rzeczne, torfowiska niskie oraz siedliska okrajkowe w dolinach rzek, obrzeża kanałów melioracyjnych.
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja średnio liczna, występująca na rozproszonych stanowiskach,
- **biegacz fioletowy** (*Carabus violaceus L.*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: lasy, zarośla, można go spotkać także w parkach, ogrodach i terenach otwartych,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek dość liczny na leśnych obszarach opisywanego terenu,
- **biegacz skórzasty** (*Carabus coriaceus*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: głównie lasy liściaste i mieszane, ale także murawy kserotermiczne,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek dość liczny na leśnych obszarach opisywanego terenu,

- **biegacz gajowy** (*Carabus nemoralis* O.F. M ller) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: zarówno lasy, jak i tereny otwarte, także ogrody, sady,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek średnio liczny, związany z leśnymi obszarami na terenie planowanej inwestycji,
- **biegacz granulowany** (*Carabus granulatus*) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: wilgotne lasy i torfowiska,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek dość liczny na leśnych obszarach opisywanego terenu,
- **kret europejski** (*Talpa europaea* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: gęsto porośnięte łąki, pola, skraje lasów, świetliste lasy liściaste, ogrody, sady. Unika gleb piaszczystych i kamienistych oraz obszarów o podwyższonym stanie wód gruntowych,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek średnio liczny, występujący prawdopodobnie na wszystkich łąkowych terenach przebiegu gazociągu,
- **mrówka rudnica** (*Formica rufa* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: głównie bory i bory mieszane, rzadziej lasy liściaste. Gniazduje zazwyczaj w miejscach nasłonecznionych, na brzegach lasów.
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja średnio liczna na linii gazociągu,
- **trzmieł kamiennik** (*Bombus lapidarium* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: charakterystyczny dla terenów otwartych: pola, łąki, ugory,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: liczna populacja, szeroko rozprzestrzeniona na terenie planowanej inwestycji,
- **trzmieł rudy** (*Bombus pascuorum* Scopoli) – ścisła ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: widne lasy, tereny otwarte,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: gatunek średnio liczny,
- **ślimak winniczek** (*Helix pomatia* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: zarośla, krzewy, lasy, parki, cmentarze, ogrody, sady,
  - ☞ Stan populacji na terenie planowanego gazociągu: populacja dosyć liczna, stanowiska zlokalizowane głównie w lasach i zakrzaczeniach na całej trasie gazociągu.

Celem inwentaryzacji ornitologicznej było rozpoznanie składu gatunkowego awifauny w zasięgu potencjalnego wpływu.

Rodzime gatunki chronione ptaków stwierdzonych podczas badań na trasie gazociągu: bocian biały, derkacz, gąsiorek, jarzębatka, kuropatwa, orlik krzykliwy, pustułka, trzmiełojad, turkawka.

Analizowany teren na długości około 0,5km przebiega przez tereny leśne. W drzewostanie i podroście występują głównie drzewa liściaste. Miejscami na analizowanym terenie spotykany jest młodnik sosnowy lub sosnowo – modrzewiowy z domieszką brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), dębu pospolitego (*Carpinus betulus*), buka zwyczajnego (*Fagus sylvatica*), a także leszczyny pospolitej (*Corylus avellana*).

ROZDZIAŁ 3

WNIOSKI

Szósta zmiana Studium dotyczy terenu już zabudowanego poprzez gazociąg wysokiego ciśnienia DN 300 oraz terenu pod budowę nowego gazociągu wysokoprężnego DN 700, w bezpośrednim sąsiedztwie, a zatem dotyczy budowy infrastruktury technicznej podziemnej, co oznacza, że zamierzenie inwestycyjne nie spowoduje znaczących i nieodwracalnych zmian w środowisku przyrodniczym.

Istniejące uwarunkowania w obszarze szóstej zmiany Studium, nie będą stanowiły istotnych ograniczeń w lokalizacji planowanej inwestycji, która zostanie szczegółowo ustalona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.]⁸

**[STUDIUM
UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO
GMINY SANOK**

Dla terenów usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

**UWARUNKOWANIA JEDENASTEJ ZMIANY STUDIUM, DLA TERENÓW
USŁUGOWYCH WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ.**

Sanok - 2014

2a/Jedenasta Zmiana

[...] Wprowadzono Jedenastą Zmianę Studium Gminy Sanok

SPIS TREŚCI OPRACOWANIA

Rozdział 1. UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW USŁUGOWYCH WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄC, W MIEJSCOWOŚCI CZERTEŻ – OBSZARU OBJĘTEGO JEDENASTĄ ZMIANĄ STUDIUM

1.1.	Uwarunkowania – wstęp	str. 2c/Jedenasta Zm.
1.2.	Uwarunkowania w odniesieniu do obszaru objętego zmianą studium	str. 2d/Jedenasta Zm.
1.2.1.	Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu	str. 2d/Jedenasta Zm.
1.2.2.	Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogi jego ochrony	str. 2d/Jedenasta Zm.
1.2.3.	Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego	str. 2e/Jedenasta Zm.
1.2.3.1.	Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna	str. 2e/Jedenasta Zm.
1.2.3.2.	Wody powierzchniowe	str. 2f/Jedenasta Zm.
1.2.3.3.	Wody podziemne	str. 2f/Jedenasta Zm.
1.2.3.4.	Tereny zalewowe	str. 2f/Jedenasta Zm.
1.2.3.5.	Obszary osuwiskowe	str. 5g/Jedenasta Zm.
1.2.4.	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	str.2g/Jedenasta Zm.
1.2.5.	Uwarunkowania wynikające z poziomu warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia	str. 2g/Jedenasta Zm.
1.2.6.	Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia	str. 2g/Jedenasta Zm.
1.2.7.	Uwarunkowania wynikające z potrzeby i możliwości rozwoju gminy	str. 2h/Jedenasta Zm.
1.2.8.	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego gruntów	str. 2h/Jedenasta Zm.
1.2.9.	Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	str. 2h/Jedenasta Zm.
1.2.10.	Uwarunkowania wynikające z obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych	str. 2h/Jedenasta Zm.
1.2.11.	Uwarunkowania wynikające z udokumentowania złóż kopalin oraz zasobów złóż podziemnych	str. 2h/Jedenasta Zm.
1.2.12.	Uwarunkowania wynikające z występowania terenów i obszarów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych	str. 2i/Jedenasta Zm.
1.2.13.	Uwarunkowania wynikające ze stanu systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami	str. 2i/Jedenasta Zm.
1.2.14.	Uwarunkowania wynikające z zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych	str. 2i/Jedenasta Zm.

Rozdział 2. ANALIZA UWARUNKOWAŃ. WPŁYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1.	Dotychczasowe zmiany w środowisku	str. 2j/Jedenasta Zm.
2.2.	Struktura przyrodnicza obszaru opracowania	str. 2k/Jedenasta Zm.

Rozdział 3. WNIOSKI	str. 2l/Jedenasta Zm.
----------------------------	-----------------------

ROZDZIAŁ 1

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW USŁUGOWYCH WRAZ Z INFRASTRUKTURĄ TOWARZYSZĄCĄ, W MIEJSCOWOŚCI CZERTEŻ – OBSZARU OBJĘTEGO JEDENASTĄ ZMIANĄ STUDIUM

1.1. UWARUNKOWANIA – WSTĘP

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok w dniu 16 czerwca 1998r, na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U z 1999r Nr 15 poz. 139 z późn. zm.).

Potrzeby wynikające z rozwoju gminy spowodowały konieczność zmiany studium, które to zmiany zostały dokonane:

- uchwałą Nr XIV/86/2007 Rady Gminy Sanok z dnia 26 października 2007r,
- uchwałą Nr XVI/86/2007 Rady Gminy Sanok z dnia 23 kwietnia 2010r,
- uchwałą Nr XXXII/234/2009 Rady Gminy w Sanoku z dnia 2 marca 2009,r
- uchwałą Nr IV/15/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 21 stycznia 2011r,
- uchwałą Nr XVIII/140/2012 Rady Gminy Sanok z dnia 26 kwietnia 2012r,
- uchwałą Nr XI/86/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 26 września 2011r,
- uchwałą Nr IX/66/2011 Rady Gminy Sanok z dnia 17 czerwca 2010r,
- uchwałą Nr XXVI/225/13 Rady Gminy Sanok z dnia 25 stycznia 2013r.

Uwarunkowania rozwoju gminy mają bezpośredni wpływ na procesy zachodzące w środowisku przyrodniczym, kulturowym i społecznym gminy. Każda zmiana Studium, w tym również Jedenasta Zmiana, poprzedzona była wnikliwą analizą elementów mających wpływ na kształtowanie się przestrzeni gminy, rozwoju gospodarczego i jakości życia mieszkańców.

Studium Gminy Sanok zostało uchwalone na podstawie przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994r, o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r. Nr 15 poz.139 z późn. zm.), natomiast zmiany Studium dokonywane były na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. z 2012r, Dz. U. poz. 647, z późn. zm.).

Studium gminy obejmujące poszczególne zmiany na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. z 2012r, Dz. U. poz. 647, z późn. zm.). zachowuje moc obowiązującą.

Art. 27 w/w ustawy stanowi, iż zmiana studium następuje w takim trybie, w jakim jest ono uchwalane. Zgodnie z obowiązującą ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r, w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118 poz.1233) projekt studium, a więc również jego zmiana powinna zawierać część określającą uwarunkowania wynikające z art. 10 ust. 2 ustawy, które zostały opisane w niniejszym opracowaniu.

1.3.UWARUNKOWANIA W ODNIESIENIU DO OBSZARU OBJETEGO ZMIANĄ STUDIUM

1.2.1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TEREN

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie drogi publicznej wojewódzkiej oraz terenów użytkowanych rolniczo. Na terenie objętym Jedenastą Zmianą Studium funkcjonuje sieć gazowa średniego ciśnienia, przesyłowa oraz sieć teletechniczna, wzdłuż drogi publicznej. W stanie istniejącym jest to teren użytkowany rolniczo. W sąsiedztwie obszaru opracowania, po tej samej stronie drogi publicznej funkcjonuje zabudowa usługowa o charakterze usług hotelowo-gastronomicznych.

Planowane przeznaczenie terenu objęte Jedenastą Zmianą Studium wymagać będzie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, zgodnie z art.7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się z trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

W związku z powyższym, zaszła potrzeba dokonania Jedenastej Zmiany Studium w niezbędnym zakresie.

1.2.2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGI JEGO OCHRONY

Na terenie objętym Jedenastą Zmianą Studium, ład przestrzenny zostanie zachowany, ponieważ planowane obiekty kubaturowe wraz z już istniejącym obiektem usługowym w sąsiedztwie obszaru opracowania, stanowić będą obiekty o zbliżonych gabarytach, tak w zakresie wysokości jak też wielkości powierzchni użytkowej. Zarówno istniejący budynek usługowy zlokalizowany w sąsiedztwie, jak też planowany do wykonania obiekt usługowy, spowodują stworzenie możliwości dalszego rozwoju funkcji usługowej, sprzyjającej rozwojowi gospodarczemu gminy. Przy doborze odpowiedniej formy architektonicznej obiektów budowlanych można stworzyć warunki tworzenia wartościowej przestrzeni gospodarczej gminy.

Na terenach rolnych zostanie dokonane trwale wyłączenie gruntów rolnych z produkcji rolniczej, na potrzeby nowej funkcji terenu.

W granicach Jedenastej Zmiany Studium, nie występują żadne obiekty budowlane, lecz jedynie sieci przesyłowe wzdłuż drogi publicznej, które nie będą kolidowały z nową funkcją terenu.

1.2.3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium, nie funkcjonują żadne wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody.

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium obejmuje część miejscowości o charakterze rolniczym, w której nie funkcjonują zakłady przemysłowe, powodujące uciążliwości w zakresie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Zatem teren ten należy rozpatrywać, jako teren czysty ekologicznie, na którym nie występują przekroczenia norm emisyjnych. Pomimo bezpośredniego sąsiedztwa terenu analizowanego z drogą publiczną wojewódzką, uciążliwość pochodząca od komunikacji nie jest znacząca, ponieważ teren ten położony jest przy prostym odcinku drogi, na którym funkcjonuje płynny ruch samochodowy. Uciążliwość komunikacyjną można porównać do wielkości przeciętnej.

W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium nie występują użytki leśne, ani też grunty rolne zadrzewione. Na analizowanym terenie nie występują cieki wodne, czy też jakiegokolwiek zbiorniki wodne ani też jakiegokolwiek ujęcia wodne.

1.2.3.1. ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA

Obszar objęty Jedenastą Zmianą Studium stanowi tereny użytków rolnych, gruntów rolnych przez poprzednie lata użytkowanych do produkcji rolniczej.

Użytki rolne w gminie stanowią 54% powierzchni gminy, a użytki leśne 34%. Dokonanie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych w obszarze opracowania stanowiących około 2,0ha powierzchni, nie stanowi znaczącego uszczuplenia gruntów rolnych na terenie gminy, tym bardziej, że znacząca część gruntów rolnych na terenie Gminy Sanok nie jest uprawiana.

Obszar gminy cechuje duża różnorodność typów gleb oraz duży zakres ich rolniczej przydatności. Teren znajdujący się w granicach Jedenastej Zmiany Studium, obejmuje gleby pochodzenia mineralnego, które, zostały zaliczone do klas bonitacyjnych, jako: grunty orne (R) klasy od IIIb do IVa.

Na terenie objętym opracowaniem można wyodrębnić jeden typ krajobrazów użytkowych jako tereny pól uprawnych.

Grunty o IV klasie bonitacyjnej mają ograniczoną przydatność rolniczą, stąd istnieje tendencja do ich odłogowania i nieużytkowania. Na gruntach tych dochodzi do sukcesji roślinności krzewiastej i drzewiastej.

Jedenasta Zmiana Studium dokonana na potrzeby dalszej kontynuacji funkcji handlowo-usługowej, nie będzie stanowiła bariery ekologicznej utrudniającej lub całkowicie hamującej przemieszczanie się gatunków.

Dla zapewnienia zachowania walorów krajobrazowych, Jedenasta Zmiana Studium jest mało znacząca, ponieważ obejmuje powierzchnię około 2,0ha, a planowane nowe obiekty budowlane w sąsiedztwie już funkcjonujących obiektów usługowych, w tym hotelowo-gastronomicznych, nie spowodują znaczących zmian w rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

1.2.3.2. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium należy do zlewni Sanu, który przepływa z zachodu na wschód i jest główną rzeką przepływającą przez Gminę Sanok. Obok Sanu sieć rzeczną stanowią również nieduże potoki, będące prawobrzeżnymi i lewobrzeżnymi dopływami głównej rzeki San. Zlokalizowane są tu również dopływy Wisłoka. Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium nie przecinają żadne mniejsze ciek wodne czy rowy melioracyjne, czy też większe. Jest to teren położony na naturalnym wzniesieniu, przez który nie przepływa żaden ciek wodny.

1.2.3.3. WODY PODZIEMNE

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium znajduje się w obrębie regionu hydrogeologicznego zwanego Regionem Karpackim nr XIV makroregionu południowego. W wyznaczonym pasie terenu na podstawie mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50000 zidentyfikowano występowanie poziomów wodonośnych: czwartorzędowego obejmującego dolinę Sanu oraz trzeciorzędowego (fliszowego).

Czwartorzędowy poziom wodonośny budują osady rzeczne doliny Sanu. Poziom wodonośny występuje na ogół na głębokości od 5 do 10 m poniżej powierzchni terenu. Poziom trzeciorzędowy zbudowany jest z utworów fliszowych wykształconych w postaci piaskowców grubo ławicowych przekładanych łupkami ilasto – marglistymi, bądź z piaskowców średnio ławicowych i przewarstwionych pakietami łupkowymi. Średnia miąższość warstwy wodonośnej wynosi ok. 15m. Znaczna część analizowanego terenu nie posiada interpretacji hydrogeologicznej i traktowana jest, jako bezwodna pomimo występowania na tym obszarze poziomów wodonośnych. W rejonach wydzielonych jako bezwodne mogą występować miejsca, gdzie głębokość występowania głównego poziomu użytkowego wynosić może do 2m. Wody podziemne na przeważającym terenie należą do wód wysokiej jakości (klasa Ib) i charakteryzują się dobrą jakością, naturalnym chemizmem oraz słabymi zmianami antropogenicznymi. Skład chemiczny wód poziomu czwartorzędowego i fliszowego jest podobny. Podstawowe parametry analiz takie jak mineralizacja ogólna, zawartość jonów Cl, NO, SO, Fe na ogół w przedziale wartości normatywnych przewidzianych dla wód do picia i na potrzeby socjalno – bytowe.

1.2.3.4. TERENY ZALEWOWE

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium położony jest poza granicami opracowania Studium zagrożenia powodziowego określającego zasięg wód powodziowych rzeki San i warunki wykorzystania terenu.

W związku z tym, w Jedenastej Zmianie Studium nie zachodzi potrzeba określenia zasięgu wód szczególnego zagrożenia powodziowego, zawartego w opracowaniu sporządzonym przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Krakowie – administratora zlewni Sanu.

Tereny objęte Jedenastą Zmianą Studium nie obejmują obszarów bezpośredniego zagrożenia zalewaniem wodami powodziowymi stuletnimi tzw. wodą Q1%, w rejonie rzeki San, dla których wyznaczone zostały obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w opracowaniu „Wyznaczenie stref zagrożenia powodziowego w zlewni Sanu, jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej”, stanowiącym I etap studium ochrony przeciwpowodziowej.

1.2.3.5. OBSZARY OSUWISKOWE

Jedenasta Zmiana Studium obejmuje tereny poza udokumentowanymi terenami osuwiskowymi lub predysponowanymi do osuwania się mas ziemnych.

1.2.4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium nie występują żadne stanowiska archeologiczne ani też jakiegokolwiek obiekty objęte ochroną konserwatora zabytków.

1.2.5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POZIOMU WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium funkcjonują tereny upraw rolnych, a zatem warunki i jakość życia mieszkańców w terenach rolnych nie podlegają szczegółowej analizie w zakresie warunków i jakości życia mieszkańców i ochrony ich zdrowia, w związku ze zmianą Studium.

Jedenasta Zmiana Studium obejmuje nieznaczne rozszerzenie terenu usług (około 2,0ha) w sąsiedztwie już funkcjonującego obiektu usługowego hotelowo-gastronomicznego.

Planowane w przyszłości zamierzenie inwestycyjne nie jest zaliczone do przedsięwzięć mogącego zawsze znacząco oddziaływać na w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008r, o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

1.2.6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zarówno położenie terenu jak również charakter planowanej inwestycji w granicach Jedenastej Zmiany Studium, nie powoduje zagrożeniem dla bezpieczeństwa ludności i mienia, ponieważ nie obejmuje terenów zagrożenia powodziowe, nie obejmuje terenów osuwiskowych lub predysponowanych do osuwania się mas ziemnych czy powstania obrywów skalnych. Nie jest to teren zagrożony ponadnormatywną emisją hałasu czy zanieczyszczeń kierowanych do atmosfery.

Jedenasta Zmiana Studium dotyczy terenów użytkowanych rolniczo, sąsiadującymi z dalszymi terenami uprawianymi rolniczo. Nowe przeznaczenie gruntów o powierzchni około 2,0ha, na potrzeby funkcji usługowej nie spowoduje zagrożenia ludzi i mienia.

1.2.7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEBY I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Gmina Sanok, jako gmina typowo rolnicza, potrzebuje zapewnienia nowych miejsc pracy, poprawy warunków życia, poprawy warunków komunikacji i potrzebę budowy dodatkowych elementów infrastruktury technicznej, a przede wszystkim stworzenia nowych miejsc pracy i rozwoju gospodarczego. Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium spełnia kryterium rozbudowy funkcji usługowej, przy realizacji której, jest szansa zatrudnienia pewnej liczby mieszkańców podczas budowy oraz użytkowania obiektu budowlanego.

1.2.8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

W granicach opracowania znajdują się grunty będące własnością osób fizycznych oraz Skarbu Państwa (dotyczy terenu w pasie drogowym drogi publicznej).

1.2.9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium nie występują obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

1.2.10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLGICZNYCH

Teren objęty opracowaniem Jedenastej Zmiany Studium stanowi obszar położony poza terenami osuwiskowymi oraz poza terenami predysponowanych usuwisk.

1.2.11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z UDOKUMENTOWANIA ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW ZŁÓŻ PODZIEMNYCH

Teren objęty opracowaniem Jedenastej Zmiany Studium nie obejmuje udokumentowanych złóż kopalin podstawowych ani też pospolitych.

1.2.12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW I OBSZARÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Teren objęty opracowaniem Jedenastej Zmiany Studium nie obejmuje terenów górniczych ani też obszarów górniczych w rozumieniu przepisów odrębnych.

1.2.13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

W obszarze Jedenastej Zmiany Studium nie funkcjonują żadne ciągi komunikacyjne, za wyjątkiem wąskiego pasa terenu wzdłuż drogi publicznej, stanowiącego drogę wojewódzką w liniach rozgraniczających.

W obszarze Jedenastej Zmiany Studium, wzdłuż drogi publicznej zlokalizowany jest gazociąg przesyłowy DN200 oraz sieć teletechniczna.

W granicach opracowania nie są zlokalizowane żadne inne obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej wodociągowe czy kanalizacyjnej czy też energetycznej. Na przedmiotowym terenie nie funkcjonują żadne obiekty związane z gospodarką odpadami. Jest to teren typowo upraw rolnych. Zatem w ramach realizacji nowej inwestycji na tym terenie zachodzi konieczność budowy obiektów i urządzeń technicznych porządkujących gospodarkę wodno-ściekową oraz wprowadzenia rozwiązań organizacyjnych porządkujących gospodarkę odpadami.

1.2.14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

Teren objęty Jedenastą Zmianą Studium nie obejmuje przeznaczenia na potrzeby realizacji zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Nowa funkcja terenu stanowić będzie usługi komercyjne, nie będącymi usługami publicznymi w rozumieniu przepisów odrębnych.

ROZDZIAŁ 2
ANALIZA UWARUNKOWAŃ.
WPLYW UWARUNKOWAŃ NA USTALENIE KIERUNKÓW I ZASAD
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

2.1. DOTYCHCZASOWE ZMIANY W ŚRODOWISKU

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003r, o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (j.t. z 2012r, dz. U. poz. 647, z późn. zm.) – w Studium uwzględnia się uwarunkowania wynikające z powołanego przepisu prawa. Przy czym zmiana Studium dokonywana jest w takim samym trybie jak opracowanie Studium. W związku z powyższym, na potrzeby Jedenastej Zmiany Studium dokonano opisu uwarunkowań koniecznych do uwzględnienia w opracowanej zmianie.

Na potrzeby sporządzenia Jedenastej Zmiany Studium została dokonana analiza istniejących uwarunkowań przestrzennych i została dokonana analiza tych uwarunkowań w kontekście dotychczasowego sposobu zagospodarowania terenu w granicach opracowania jak również planowanego nowego sposobu zabudowy i zagospodarowania, uwzględniająca obowiązujące przepisy prawne.

Uwarunkowania zapisane w tekście Jedenastej Zmiany Studium wynikają z Ekofizjografii podstawowej oraz Prognozy oddziaływania na środowisko, sporządzonej na potrzeby Jedenastej Zmiany Studium.

Analiza uwarunkowań oparta na ww. dokumentach, potwierdziła, iż planowana Jedenasta Zmiana Studium w granicach wskazanych w uchwale o przystąpieniu do zmiany Studium, nie spowoduje istotnych zmian w środowisku tak przyrodniczym jak też kulturowym.

Rozszerzenie funkcji usługowej na terenie objętym opracowaniem, stanowi uruchomieniu nowych terenów inwestycyjnych, w sposób uporządkowany, umożliwiając tym samym rozwój gospodarczy gminy, w terenach wyeksponowanych od strony drogi publicznej wojewódzkiej. Nowa lokalizacja funkcji usługowej w zakresie usług komercyjnych, zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami nie wniesie istotnych negatywnych zmian w dotychczasowym sposobie zagospodarowania terenu.

Podczas budowy nastąpią znaczące zmiany spowodowane wykonaniem wykopów czy też wykonaniem obiektów budowlanych, jednak nie są to działania pociągające za sobą istotne zmiany w emisji zanieczyszczeń i hałasu kierowanego do środowiska przez maszyny i sprzęt budowlany. Po zakończeniu budowy, uciążliwość ustąpi.

Na terenach rolnych planowane jest zdjęcie ziemi urodzajnej – humusu o grubości podanej zgodnie z dokumentacją geologiczną poza strefę wykopu. Humus zdjęty zostanie koparkami wyposażonymi w łyżki szeroko gabarytowe. Zdjęty humus magazynowany będzie w regularnych przyzmacach, w miejscu tak dobranym, aby był zabezpieczony przed zanieczyszczeniem, a także najeżdżaniem przez pojazdy. W celu uniknięcia zanieczyszczenia gliną lub innym gruntem nieorganicznym humus nie będzie zdejmowany w czasie intensywnych opadów. Plantowanie terenu wykonane będzie na całej szerokości pasa robót.

Na potrzeby nowej funkcji terenu nie zachodzi potrzeba wycinki drzew ani krzewów, ponieważ na tym terenie drzewa i krzewy nie występują.

2.2. STRUKTURA PRZYRODNICZA OBSZARU OPRACOWANIA

Analiza obszaru objętego Jedenastą Zmianą Studium pozwoliła na wyodrębnienie struktury przyrodniczej, utworzonej poprzez pola uprawne.

Pola uprawne, stanowią ekosystemy ciągle przekształcane działalnością człowieka związaną z uprawami rolnymi. Są dość odporne na wpływ zanieczyszczeń pyłowych i gazowych. Tereny, na których występują gleby o małej żyzności i zagrożone erozją są mało odporne na erozję i wpływ zanieczyszczeń. Są to obszary o przeciętnej wartości przyrodniczej. Jedenasta Zmiana Studium dotyczy obszarów pól uprawnych, na których zostanie zlokalizowana funkcja usługowa wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Grunty rolne zostaną wyłączone z produkcji rolnej.

Na terenie objętym opracowaniem nie występują śródpolne zadrzewienia i zakrzewienia, ani żadne inne zbiorowiska roślinności cennej z przyrodniczego punktu widzenia.

W wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji na analizowanym terenie nie wytypowano obszarów cennych przyrodniczo.

Oprócz flory przedmiotem inwentaryzacji była również fauna. Chronione gatunki zwierząt zinwentaryzowane na analizowanym terenie scharakteryzowano poniżej.

Charakterystyka siedliska i stan populacji zinwentaryzowanych gatunków zwierząt chronionych:

- **kret europejski** (*Talpa europaea* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: gęsto porośnięte łąki, pola. Unika gleb piaszczystych i kamienistych oraz obszarów o podwyższonym stanie wód gruntowych,
  - ☞ Stan populacji na omawianym terenie: gatunek średnio liczny,
- **ślimak winniczek** (*Helix pomatia* L.) – częściowa ochrona gatunkowa,
  - ☞ Siedlisko: zarośla, ogrody,
  - ☞ Stan populacji na omawianym terenie : populacja średnio liczna.

Celem inwentaryzacji ornitologicznej było rozpoznanie składu gatunkowego awifauny w zasięgu potencjalnego wpływu.

Rodzime gatunki chronione ptaków stwierdzonych podczas badań: bocian biały (przeloty), kuropatwa (pobyt okazjonalny).

ROZDZIAŁ 3

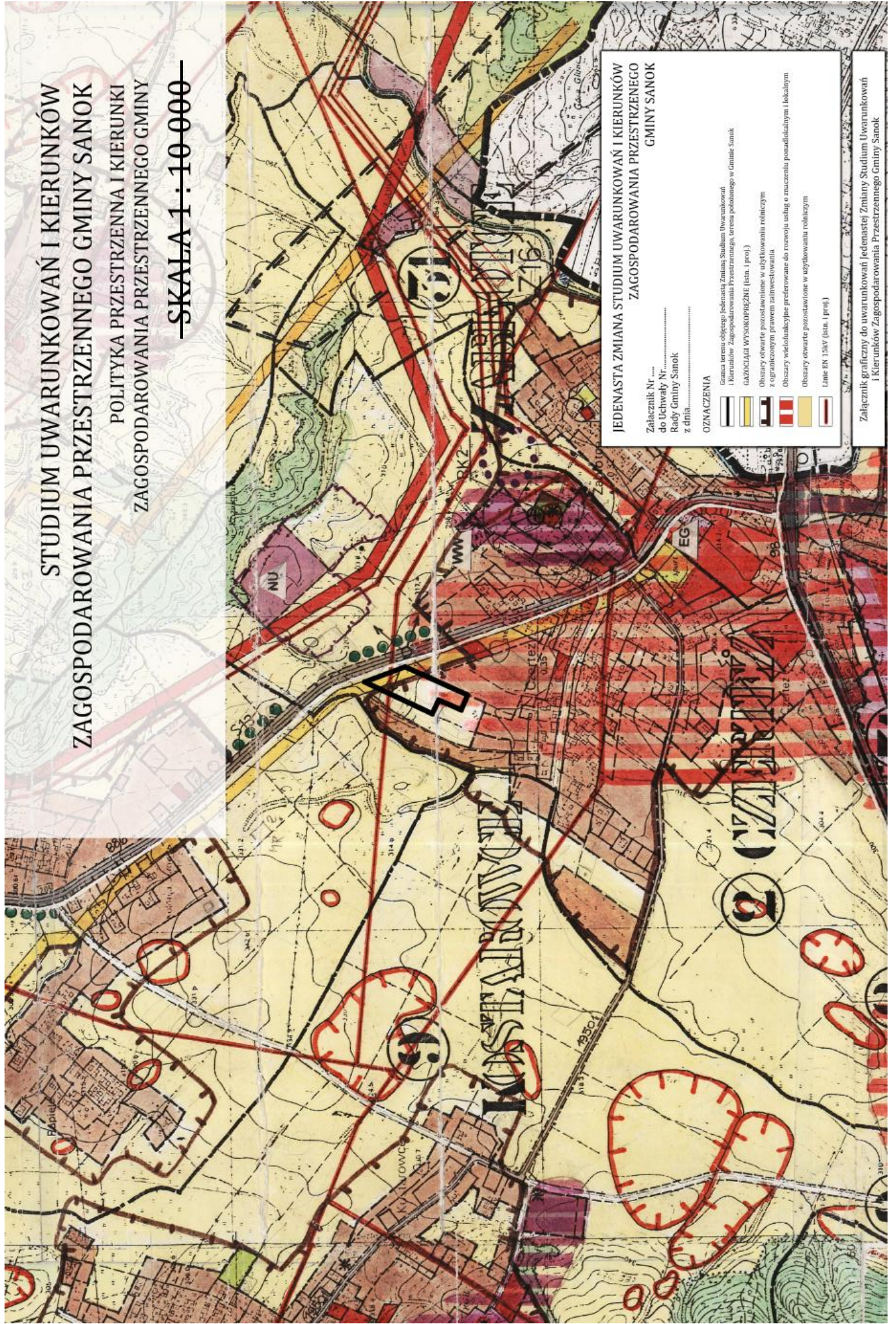
WNIOSKI

Jedenasta Zmiana Studium dotyczy terenu rolnego, dla którego planowane jest nowe przeznaczenia obejmujące usługi komercyjne wraz z infrastrukturą towarzyszącą. W sąsiedztwie zlokalizowany jest budynek usługowy w zakresie usług hotelowo-gastronomicznych, co oznacza, że zamierzenie inwestycyjne na terenie objętym zmianą studium polegające na przeznaczeniu powierzchni około 2,0ha na cele usługowe w zakresie usług nieuciążliwych nie spowoduje znaczących zmian w środowisku przyrodniczym.

Istniejące uwarunkowania w obszarze Jedenastej Zmiany Studium nie będą stanowiły istotnych ograniczeń w lokalizacji planowanej inwestycji, która zostanie szczegółowo ustalona w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.]⁹

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY SANOK
POLITYKA PRZESTRZENNA I KIERUNKI
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY**

SKALA 1:10 000

I. PROBLEMY I SZANSE ROZWOJU GMINY ORAZ PRZESŁANKI POLITYKI PRZESTRZENNEJ.

---

1. Problemy rozwoju.

Dalszy rozwój gminy, jego kierunki i skala określone w niniejszym opracowaniu mają charakter hipotetyczny. Szczególnie kierunki rozwoju obarczone są znaczną dozą niepewności z uwagi na niepełne możliwości rozpoznania przyszłych uwarunkowań rozwoju (mała stabilność sytuacji w wielu strefach funkcjonującego systemu prawno-ekonomicznego, ogólny charakter opracowania o postulatywnej formie, brak określonych zadań rządowych, brak strategii rozwoju gminy).

Niniejsze opracowanie ma na celu określenie podstaw dla formułowania zasad przestrzennego zagospodarowania tego obszaru. Istotne problemy rozwoju wynikają z określonych uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych gminy : - jej położenia (opasującego miasto Sanok, będącego odrębną jednostką samorządową),

- zamierzeń docelowych kwalifikujących się na listę zadań rządowych (projektowany zbiornik wodny Dynów-Niewistka),
- dużego zróżnicowania głównych funkcji na częściach jej terenu,
- objęcia części gminy (ca 50%) systemem ochrony prawnej województwa krośnieńskiego,
- załamania się sektora państwowego w rolnictwie,
- zwiększenia się stopy bezrobocia (po załamaniu się rynku pracy w m. Sanoku).

2. Szanse rozwoju.

Opracowana diagnoza stanu istniejącego oraz wskazanie uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych gminy pozwoliło na przeprowadzenie analiz określających szansę, zagrożenia, silne i słabe strony gminy z określeniem stanu obecnego i potencjalnego, a także z wskazaniem trendów dla danych dziedzin. Analizy te przeprowadzono wspólnie z Komisją d/s Studium Rady Gminy Sanok, przy współudziale projektanta studium.

Wyniki przeprowadzonych analiz zostały opracowane w formie tabel, przy założeniu punktacji :

- siły oddziaływania	-	+1	bardzo mała
	-	+2	mała
	-	+3	przeciętna
	-	+4	duża
	-	+5	bardzo duża
- trendy	-	↑	wzrost
	-	→	stabilizacja
	-	↓	regres

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE ROZWOJU GMINY SANOK

Szansę tkwiącą w otoczeniu

Szanse (obecne, potencjalne)	Siła oddziaływania danej szansy na rozwój gminy od + 1 do + 5 "o" "p"	Trend
1. Drogi na Krosno - Barwinek Rzeszów - Warszawa Przemyśl - Medyka Bukowsko - Radoszyce Bieszczady - Krościenko skrzyżowania	5 5 3 5 5	↑ ↑ → ↑ ↑ ↑
2. Kolej - przejście w Krościenku, Łupkowie stacje przeładunkowe	2 4	↑ ↑
3. Centralne położenie miasta Sanoka, zaplecze dla miasta	5	→
4. Infrastruktura techniczna : gaz elektroenergetyka telekomunikacja wodociągi kanalizacja wysypisko śmieć	5 5 3 5 2 4 2 4 3	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↓
5. Zadania rządowe - zalew wzrasta atrakcyjność turystyczna terenu, miejsca pracy w turystyce, usługach, itp.	 5 5	 ↑ ↑
6. Ochrona środowiska i tereny przyrodnicze: Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego, Park Krajobrazowy Gór Słonnych (rozwój turystyki kwalifikowanej, wypoczynku, u usług towarzyszących, agroturystyki w powiązaniu)	 5 5 5	 ↑ ↑ ↑
7. Kultura i nauka.	4	↓
8. Ochrona zdrowia, opieka społeczna	4 3	↑ ↑
9. Polityka rolna, przemysłowa (drobne rzemiosło), zagospodarowania przestrzennego, regionalna, współpracy z miastem, z gminami, z zagranicą	1 2 4 3 3 2 2	↑ → ↑ → ↑ ↑ ↑
10. Formy i metody przeciwdz. bezrobociu.	1	↓
11. System prawny i finansowanie.	2	↑

UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE W ROZWOJU GMINY SANOK

Zagrożenia tkwiące w otoczeniu.

Zagrożenia (obecne, potencjalne)	Siła oddziaływania danego zagrożenia na rozwój gminy od - 1 do - 5 "o" "p"	Trend
1. Komunikacja : wzrost ruchu, zanieczyszczenia, hałas.	4 3	↑ ↑
2. Kolej : wzrost ruchu - hałas, drżania.	4 4	↑ ↑
3. Centralne położenie Sanoka presja przemian społ.-gospodarczych, ekspansja terenowa, przełapywanie inwestorów, przełapywanie fachowców, zanieczyszczanie środowiska: woda, powietrze złe użytkowanie wysypiska śmieci.	5 4 4 3 3 3 4	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
4.Ochrona środowiska i tereny przyrodnicze, ograniczenie rozwoju inwestycji szkodli – wych dla środowiska i mogących pogorszyć stan środowiska	4	→
5.Polityka zagospodarowania przestrzenne - go miasta, ekspansja terenowa.	4	→
6. Polityka regionalna, usługi o charakterze ponadlokalnym, kultura, nauka (braki), zdrowie, opieka społeczna (braki)	3 3	↑ ↑
7.Rynek pracy (przeciwdziałanie bezrobociu)	4	↑
8. Współpraca.		→
9. Infrastruktura : złe użytkowanie oczyszczalni ścieków złe użytkowanie ujęć wody, złe użytkowanie wysypisk przemysłowych	4	↑

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU GMINY SANOK

Silne strony (siły gminy)

Silne strony (obecne, potencjalne)	Siła oddziaływania danej silnej strony na rozwój gminy od + 1 do + 5 "o" "p"	Trend	
1. Demografia : wzrost ludności w wieku produkcyjnym, zmniejszenie migracji,	4 4	↑ →	
2. Bezpieczeństwo publiczne.	3	→	
3. Działalność gospodarcza, wydobywcza.	3 3	↑	
4. Środowisko dla biznesu.	3 4	↑	
5. Walory dla środowiska naturalnego : czysta woda, czyste powietrze, lasy dostępne, piękne krajobrazy	5 5 5 5	→ → → →	
6. Zasoby środowiska naturalnego : gaz, ropa, kruszywa, materiały ceramiczne, lasy, zwierzyna, wody mineralne, piaskowce.	4 4 5 3 4 3 3 3	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑	
7. Tereny chronione : parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu.	4 5	↑ ↑	
8. Infrastruktura techniczna : ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, wysypisko komunalne, gazociągi, telekomunikacja, wodociągi - możliwości rozwiązań, kanalizacja - możliwości rozwiązań, elektroenergetyka, cmentarze.	4 3 5 5 4 4 5 4	4 4 5 4 4	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
9. Zasoby mieszkaniowe : standard, rezerwy terenowe.	2 4	↑ ↑ ↑	
10. Zagospodarowanie przestrzenne,	3	↑ ↓	

wyposażenie w infrastrukturę techn, wyposażenie w infrastrukturę społ.	3 4	4 5	↑ ↑
11. Gospodarka nieruchomościami indywidualna.	4		↑
12. Turystyka, wypoczynek : baza, standard bazy, usługi towarzyszące, zaplecze : trasy, szlaki, ścieżki, parkingi atrakcje : punkty widokowe, zabytki arch. zabytki przyrody, punkty widokowe, kąpieliska, wyciągi narciarskie,		4 4 5 5 5 5 5 5 5 5	↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑ ↑
13. Promocja gminy, tworzenie szybkiego przepływu inform.		4	↑
14. Finanse gminy, fundacje.	3 3		
15. Zalew - wzrost atrakcyjności terenu dla wypoczynku.		5	↑

UWARUNKOWANIA WEWNĘTRZNE ROZWOJU GMINY SANOK

Słabe strony (słabości) gminy

Słabe strony (obecne, potencjalne)	Siła oddziaływania danej słabej strony na rozwój gminy od - 1 do - 5		Trend
	"o"	"p"	
1. Demografia : spadek przyrostu naturalnego, wzrost umieralności niemowląt.	2 2	4 4	↑ →
2. Rynek pracy, bezrobocie.	2 4	4	↑ ↓
3. Działalność gospodarcza: brak inwestorów, brak nakładów, ochrona środowiska : strefy ochronne - ograniczenia dla lokali - zacji inwestycji uciążliwych.	4 4 4		→ → →
4. Środowisko dla biznesu : brak oferty.	4		↓
5. Walory środowiska przyrodniczego - tereny chronione, ograniczenia w zainwestowaniu.	4		→
6. Infrastruktura techniczna : brak kanalizacji, dzikie wysypiska śmieci, pogarszający się stan dróg telekomunikacja.	4 4 4 4		↑ ↑ ↑ ↓
7. Zagospodarowanie terenu: ład, porządek, estetyka budownictwa.	4 4		↓ ↓
8. Gospodarka nieruchomościami: brak działek (ofert).	4		↑
9. Turystyka, wypoczynek : baza, standard bazy, usługi towarzyszące, zaplecze trasy, atrakcje.	4 3 3 3 3		↓ ↓ ↓ ↓ ↓
10. Polityka rolna : ogrodnictwo, sadownictwo, hodowla, zdrowa żywność, agroturystyka.	4 4 4 4 4		↓ ↓ ↓ ↓ ↓
11. Promocja - brak.	4		↓
12. Finansowanie gminy.	5		→
13. Zalew - przesiedlenia ludzi.		5	→

3. Cele i kierunki rozwoju.

W wyniku analizy uwarunkowań określono możliwości i bariery rozwojowe Gminy. Najistotniejsze możliwości rozwojowe gminy stanowiące potencjał rozwojowy to :

- czyste środowisko przyrodnicze,
- zasoby funkcji wytwórczych nie w pełni wykorzystanych oraz pewne możliwości lokalizacyjne dla nowych inwestycji w technicznie przygotowanych terenach (np. po byłych gospodarstwach rolnych),
- znaczne (w tym wolne) zasoby pracy na terenie gminy,
- rolnicze zaplecze surowcowe o potencjalnie znacznych predyspozycjach do osiągnięcia cech biodynamicznych,
- zaplecze mieszkaniowe dla mieszkańców miasta Sanoka (w związku z załamaniem się budownictwa wielorodzinnego spółdzielczego w mieście),
- położenie gminy w strefie korzystnej dla ożywionych w przyszłości kontaktów i współdziałania gospodarczego z Ukrainą i Słowacją w oparciu o układ dróg krajowych, międzyregionalnych i regionalnych oraz sieć kolejową,
- położenie gminy w obszarze turystyczno-rekreacyjnym, co przy rosnącym znaczeniu wypoczynku i rekreacji w życiu społeczeństw " rozwiniętych", daje szansę na przyspieszony rozwój.

Podstawowymi barierami rozwojowymi gminy są:

- trudności kapitałowe zewnętrzne i wewnętrzne,
- spadek poziomu usług społecznych w tym budownictwa mieszkaniowego,
- brak promocji zarówno w poszczególnych dziedzinach aktywności jak i generalnie dotyczącej gminy, ważnej z uwagi na jej położenie,
- niski poziom świadomości społecznej o faktycznym potencjale zasadniczych przemian wywołanych gospodarką rynkową (np. adaptacji zawodowej w dostosowaniu do koniunktury, konieczności ponoszenia różnego rodzaju ryzyka, itp.).
- pasywność podmiotów gospodarczych sektora uspołecznionego, zarówno w gospodarowaniu posiadanym majątkiem i jego racjonalnym wykorzystaniem, jak i w pokonywaniu trudności rynkowych,
- brak większych kompleksów terenów scalonych własnościowo w miejscach atrakcyjnych inwestycyjnie (np. przy węzłach komunikacyjnych),

- zubożenie społeczeństwa, zmniejszenie nakładów inwestycyjnych oraz słaba aktywność w pozyskiwaniu rynku zbytu, zwłaszcza w sektorze uspołecznionym.

Biorąc w/w aspekty sformułowano cel główny (misję) rozwoju gminy Sanok oraz cele strategiczne I i II rzędu.

Wszystkie te elementy zawarto w Uchwale Nr XXVII/143/97 Rady Gminy Sanok z dnia 8 lipca 1997 r. mającej charakter intencyjny.

UCHWAŁA NR XXVII/143/97

RADY GMINY SANOK

z dnia 8 lipca 1997 r.

w sprawie celów strategicznych rozwoju gminy Sanok i ich hierarchii, dla określenia polityki przestrzennej i kierunków zagospodarowania gminy.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt.6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie terytorialnym (tj. z 1996 r. Dz. U. nr 13, poz.74 z późniejszymi zmianami).

Rada Gminy uchwala

co następuje:

§1

Zakłada się kształtowanie gminy Sanok jako ośrodka o zrównoważonym rozwoju funkcji i racjonalnym zagospodarowaniu terenu, zgodnym z wymogami ochrony środowiska przyrodniczego, przy jednoczesnym wzroście jakości życia jego mieszkańców osiąganym poprzez rozwój turystyki, przedsiębiorczości i handlu, oraz ścisłej współpracy z miastem Sanokiem.

§2

Przyjmuje się cele strategiczne I rzędu:

- I - Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego (naturalnego) - zgodnego z wymogami ochrony.
- II - Zapewnienie mieszkańcom jak najlepszego środowiska życia.
- UI - Racjonalne gospodarowanie przestrzenią.
- IV - Podniesienie atrakcyjności lokalizacyjnej gminy dla potencjalnych inwestorów.

Przyjmuje się cele strategiczne II rzędu

- 1.1 Kontynuacja wydobywania kruszyw w dolinie Sanu, zabezpieczenie terenu.
    - 1.1 udokumentowanie nowych złóż
    - 1.2 eksploatacja złóż.
    - 1.3 rekultywacja terenu.
  - 1.2. Kontynuacja wydobywania ropy i gazu - zabezpieczenie stanu środowiska przyrodniczego.
    - 2.1 udokumentowanie nowych złóż.
    - 2.2 eksploatacja złóż.
    - 2.3 opracowanie planów funkcjonalnych dla obszarów górniczych.
    - 2.4 rekultywacja terenów
  - 1.3. Wykorzystanie walorów terenu dla rozwoju turystyki i wypoczynku.
    - 3.1 szlaki turystyki kwalifikowanej (piesze, rowerowe, konne).
    - 3.2 ścieżki spacerowe i dydaktyczne.
    - 3.3 drogi z "atrakcjami".
    - 3.4 rezerwy terenowe dla turystyki i wypoczynku.
  - 1.4. Rozwój i preferencje dla agroturystyki.
  - 1.5. Rolnictwo - zaktywizowanie.
    - 5.1 zorganizowanie poradnictwa i doradztwa rolniczego zapewniającego szybki obieg informacji o i dla inicjatyw dających szansę na rynkach zbytu (np. warzywnictwo, sadownictwo, hodowla, zdrowa żywność).
    - 5.2 zorganizowanie obsługi rolnictwa, zaplecza skupu i małego przetwórstwa.
    - 5.3 promowanie i preferencje dla najlepszych inicjatyw proekologicznych,
- II. 1. Przeciwdziałanie bezrobociu (rynek pracy):
- 1.1 organizacja robót publicznych,
  - 1.2 szybki przepływ informacji o miejscach pracy i potrzebach inicjatyw gospodarczych mających perspektywę rozwoju.
  - 1.3 preferencje dla tworzących nowe miejsca pracy.
- II.2. Infrastruktura techniczna (rozwiązania i realizacje):
- 2.1 gospodarka odpadami - wysypiska komunalne i przemysłowe (priorytet).
  - 2.2 gazyfikacja (dokończenie realizacji).
  - 2.3 zaopatrzenie w energię elektryczną (dokończenie realizacji).
  - 2.4 kanalizacja i unieszkodliwianie ścieków (priorytet).
  - 2.5 drogi osiedlowe, lokalne i gminne (utrzymanie istniejącego stanu technicznego i budowa nowych).
  - 2.6 wodociągi i ujęcia wody (realizacja po wyposażeniu wsi w kanalizację).
- II.3. Infrastruktura społeczna (rezerwy terenów):
- 3.1 handel, gastronomia;
  - 3.2 rzemiosło;
  - 3.3 łączność;
  - 3.4 kultura, nauka, oświata;
  - 3.5 zdrowie;
  - 3.6 opieka społeczna;
  - 3.7 sport i wypoczynek sobotnio-niedzielny.
- II.4. Mieszkalnictwo (wszelkiego typu):
- 4.1 zabezpieczenie rezerw terenowych pod mieszkalnictwo :
    - 4.1.1 komunalne.
    - 4.1.2 zorganizowane (inicjatywy).
    - 4.1.3 indywidualne.

- II.5. Ochrona środowiska i krajobrazu przed dewastacją poprzez:
  - 5.1 rozwiązanie problemu gospodarki odpadami i ściekami
  - 5.2 ład i porządek;
  - 5.3 podniesienie estetyki obiektów i ich otoczenia (opracowanie zaleceń standardów i ich przestrzegania).
  - 5.4 rekultywację terenów zdewastowanych ;
  - 5.5 promocję proekologicznych inwestycji;
  - 5.6 preferencje dla rozwiązań zachowujących równowagę w środowisku.
- III.1. Gospodarka terenami:
  - 1.1 utworzenie w U.G. banku działek ;
  - 1.2 obowiązkowe analizy przeznaczenia terenu pod konkretne funkcje ;
  - 1.3 oszczędność w przekwalifikowaniach terenów pod funkcje ;
  - 1.4 chronienie najatrakcyjniejszych terenów przed przeznaczeniem pod przypadkowe funkcje.
- IV. 1. Podniesienie atrakcyjności lokalizacyjnej gminy przez :
  - 1.1. inwestycje w dziedzinie :
    - 1.1.1 komunikacji.
    - 1.1.2 telekomunikacji.
    - 1.1.3 infrastruktury technicznej.
    - 1.1.4 zaplecza towarzyszącego dla rolnictwa, turystyki wypoczynku.
  - 1.2. ewentualną budowę zbiornika "Niewistka".
  - 1.3 utworzenie komórki przy U.G. lub organizacji zapewniającej szybki obieg informacji o i dla inicjatyw dających szansę na rynkach zewnętrznych

§4

Nadzór nad wykonaniem uchwały powierza się Komisji Rozwoju Gospodarczego.

§5

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Gminy.

§6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

II. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA.

1. Główne funkcje gminy Sanok.

Położenie gminy Sanok wokół miasta Sanoka (oddzielna jednostka gminna) w terenach o zróżnicowanym ukształtowaniu i pokryciu, objętych różnymi formami ochrony prawnej i innym stopniu zainwestowania i wyposażenia w infrastrukturę techniczną - pozwala na wyodrębnienie trzech jednostek o zdecydowanie innych funkcjach.

I JEDNOSTKA

Północno-wschodnia część gminy, obejmująca dolinę Sanu, wchodząca w granice Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i w granice Parku Krajobrazowego Gór Słonnych z przewidywaną perspektywiczną lokalizacją i budową zbiornika wodnego Dynów-Niewistka, o lesistości terenu w granicach 60% powierzchni. Głównymi funkcjami tej części są funkcje ochronne oraz funkcje turystyczno-rekreacyjne. Funkcje uzupełniające to mieszkalnictwo i leśnictwo.

Funkcją "okresową" jest pozyskiwanie kruszyw w czaszy projektowanego zalewu do czasu jego realizacji

II JEDNOSTKA

Zachodnia, południowo-zachodnia i południowa część gminy jest powiązana siecią komunikacyjną dróg krajowych międzyregionalnych i regionalnych oraz wojewódzkich, linią kolei normalnotorowej, ma mocno rozwiniętą sieć osiedleńczą.

Na południu wchodzi w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu, w części środkowej posiada najlepsze w całej gminie kompleksy rolne. Wyposażona jest w surowce mineralne i bitumiczne. Powyższe parametry dają jej możliwość szybkiego rozwoju. Zakłada się, że głównymi funkcjami tej jednostki jest:

- rolnictwo ze specjalizacją w dziedzinie ogrodnictwa, warzywnictwa, hodowli,
- mieszkalnictwo,
- pozyskiwanie gazu i ropy,
- możliwość rozwoju usług, rzemiosła, przemysłu w oparciu o posiadane zasoby.
- Funkcjami uzupełniającymi są rekreacja i wypoczynek (szczególnie w południowej części) oraz uzupełnianie wzajemnych usług w relacji gmina - miasto.

III JEDNOSTKA

Wschodnia część gminy oddzielona jest od reszty gminy miastem Sanok. Wchodzi w

granice Parku Krajobrazowego Gór Słonnych i Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego krajobrazu. Wyposażona jest w drogę krajową międzyregionalną i w drogi wojewódzkie oraz w linię kolejową. Położenie w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Sanoka i walory krajobrazowe mają również wpływ na sposób zagospodarowania i użytkowania terenu. Nic więc dziwnego, że równorzędnymi funkcjami są : rolnictwo, leśnictwo, rekreacja, mieszkalnictwo i funkcje ochronne.

2. Przekształcenia w strukturze funkcjonalno-przestrzennej.

I JEDNOSTKA

W wypadku budowy zbiornika wodnego przekształcenia w tej jednostce będą największe w całej gminie. Istniejący układ powiązań komunikacyjnych idący doliną Sanu w czasach zalewu przestanie funkcjonować. Zakłada się wykorzystanie istniejących dróg lokalnych, przebudowę i modernizację w celu podłączenia całych wsi. Zmieniają się ciężenia miejscowości położonych we wschodniej części doliny Sanu. Miejscowości : Mrzyglód, część Dębnej, Tyrawy Solnej, Dobrej przestaną istnieć. Nastąpi przebudowa sieci osiedleńczej do przysiedleń włącznie. Do tego momentu zakłada się ekstensywny rozwój jednostek wiejskich, przy równoczesnym wskazaniu terenów zainwestowania poza strefą zalewu. W granicach zalewu zabrania się budowy nowych inwestycji o charakterze krajowym.

II JEDNOSTKA

Modernizacja układu komunikacyjnego miasta Sanoka (budowa projektowanej obwodnicy miasta) wymusi modernizację węzła komunikacyjnego Krosno - Przemyśl - Rzeszów - Bukowsko i częściową przebudowę układu komunikacyjnego. Rozwój tej jednostki będzie następował w oparciu o istn. zasoby i istn. infrastrukturę społeczną i techniczną na projektowanych rezerwach terenowych udoskonalając je przy jednoczesnym zagwarantowaniu mieszkańcom jak najlepszego środowiska życia (mieszkanie, usługi, praca, wypoczynek).

III JEDNOSTKA

Nie przewiduje się intensywnego rozwoju tej jednostki. Proponuje się jednak możliwość dalszego ekologicznego rozwoju mającego polepszyć warunki życia mieszkańcom, gwarantując rezerwy terenowe, będące kontynuacją istn. zainwestowania.

III. KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. Zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego.

W województwie krośnieńskim ca 75% terenów objętych jest różnymi formami ochrony prawnej, tworzącymi pasma ochronne i otulinowe dla najbardziej wartościowych pod względem przyrodniczym terenów.

Gmina Sanok w 50% objęta jest ochroną prawną. Jest to cały system złożony z rezerwatów, pomników przyrody, parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu już istniejący, ale i proponujący dalsze tereny do uznania za rezerваты czy użytki ekologiczne.

System ochrony ma na celu :

- ochronę układu ciągów i węzłów ekologicznych wraz z korytarzami ekologicznymi,
- zachowanie i ochronę istniejących walorów i zasobów przyrodniczych w dotychczasowej formie zakładając zrównoważony rozwój terenu.

2. Obszary i obiekty prawnie chronione

2.1 .Stan istniejący:

>**Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu** utworzony w 1972 r.,
(pow. cał. 93 997 ha).

W jego granicach znajduje się wschodnia, północno-wschodnia część gminy Sanok po potok Pijawka płynący przez Raczkową, Falejówkę, Srogów Górny i Dolny.

>**Obszar chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego** utworzony w 1972 r.,
(pow. cał. 74 547 ha).

W granicach tego obszaru znajduje się część gminy Sanok, położona na południe od miasta Sanoka i na wschód i południe od drogi relacji Sanok-Bukowsko.

>**Park Krajobrazowy Gór Słonnych** utworzony w 1992 r. (pow. cał. 51 392 ha).

W granicach gminy Sanok obejmuje on tereny na wschód od rzeki San i na północ od granicy lasu w miejscowości Bykowce i na pomoc od drogi Załuż-Lesko.

> **Rezerваты :**

- istniejący rezerwat leśny "Polanki" - pow. 191,94 ha utworzony w 1996 r., naturalne zbiorowiska leśne buczyny karpackiej, gatunki flory i fauny chronionej,

- istniejący rezerwat leśny "Góra Sobień" - na granicy gminy Sanok i Lesko, pow 5,34 ha, utworzony w 1970 r., las mieszany, rośliny chronione, fauna kserotermiczna,

> **Pomniki przyrody :**

- nr rej. 69 - dąb szypułkowy - obwód 470 cm, wys. 28 m, wiek 350 lat we wsi Łodzina, rok uznania 1968,
- nr rej. 90 - lipa - obwód 465 cm, wys. 23 m, wiek 300 lat, we wsi Falejówka, rok uznania 1968,
- nr rej. 94 - jesion wyniosły 3 szt. - obwód 297 - 367 cm, wys. 21 - 23 m, wiek 300 - 400 lat we wsi Załuż, rok uznania 1978,
- nr rej. 95 - dąb szypułkowy - obwód 400 cm, wys. 24 m, wiek 400 lat we wsi Załuż, rok uznania 1978.

Wszystkie wymienione tereny objęte różnymi formami ochrony prawnej podlegają przepisom obowiązującym na takich terenach. Teren parku krajobrazowego powinien mieć opracowany plan ochrony zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2.2. Stan projektowany.

> **Rezerwaty:**

- **projektowany rezerwat "Przełom Sanu w Trepczy"** - jego lokalizacja wchodzi w kolizję z istn. złożami piaskowców i projektowanym zbiornikiem wodnym Dynów -Niewistka,
- **projektowany rezerwat "Snieżyczka - Przebiśnięg w Sanoczku",**
- **projektowany rezerwat "Starorzecze Sanu"** na granicy gminy Sanok i Zagórz.

> **Użytek ekologiczny:**

- **projektowany użytek ekologiczny** na obrzeżu proj. rezerwatu "Starorzecze-Sanu" w miejscowości Załuż i Bykowce.

Powołanie do życia w/w terenów chronionych musi być poprzedzone opracowaniem planów specjalistycznych dla tych terenów uzasadniających objęcie ich formą projektowanej ochrony.

3. Obszary systemu ekologicznego.

3.1.Wody.

> **Wody powierzchniowe.**

Całość gminy leży w dorzeczu rzeki San, wraz z jej największymi dopływami rz. Sanoczek, Tyrawka, Pijawka i całą siecią pomniejszych cieków. Stan czystości utrzymuje się w III klasie czystości wód, poza odcinkiem poniżej miasta Sanoka, gdzie wody są poza klasowe. Docelowo zakłada się uzyskanie I klasy czystości wód w Sanie.

> **Zasoby wód podziemnych.**

Zbiornik wód podziemnych rzeki San (wg A. Kleczkowskiego) w utworach III i IV - rzędowych pozostaje w związku hydraulicznym tworząc przypowierzchniowy pierwszy poziom wód gruntowych. Poziom ten reaguje bezpośrednio na warunki hydrogeologiczne a jego wydajność jest zmienna.

Zbiornik wód wglębnych należy do największych zasobów wysokiej jakości wód pitnych. Wymaga on jednak wzmoczonej ochrony, ze względu na geologiczną budowę podłoża (porowate) i możliwość łatwego skażenia tych wód. W związku z powyższym utworzono obszary najwyższej i wysokiej ochrony tych zasobów. Na terenie gminy Sanok **wprowadza się strefę wzmoczonego nadzoru sanitarnego (ONO) wód głębinowych - z rygorami związanymi z gospodarką wodnościekową i nie odprowadzaniem do wód i gruntu nieoczyszczonych ścieków, wód skażonych bitumami lub środkami chemicznymi -jak dla obszarów chronionych.**

> **Projektowany zbiornik wodny "Niewistka-Dynów" :**

powierzchnia zlewni - 2 749 km²

pojemność całkowita - 372 mln m³

pojemność użytkowa - 321 mln m³

powierzchnia wody - 2 720 ha (na terenie gminy Sanok -1 097,6 ha)

maksymalna rzędna piętrzenia zbiornika - 281 m n.p.m.

Obejmuje on swoim zasięgiem części arealów wsi Dobra, Łodzina, Hłomcza, Mrzygłód, Tyrawa Solna, Dębna, Liszna, Międzybrodzie, Trepcza.

Pod wodą znajdzie się zainwestowanie wsi:

Mrzygłód	-	w całości
Dobra	-	50%
Tyrawa Solna	-	50%
Dębna	-	40%

Międzybrodzie	-	40%
pozostałe wsie	-	do 10%

- Funkcje zalewu - magazynowanie wody pitnej
- uzyskanie białej energii (elektrownia Niewistka-Huta)
  - wyrównanie przepływu dla potrzeb regionalnych i ponadregionalnych
  - wykorzystanie rekreacyjne zalewu.

Ze względu na brak terminu realizacji zalewu Niewistka-Dynów (zadania o znaczeniu krajowym) w niniejszym opracowaniu wprowadza się jedynie zasięg spiętrzenia wody.

Przeprowadzone zostały analizy dotyczące zmiany funkcji, powiązań komunikacyjnych i zabezpieczenia rezerw terenowych poza zalewem.

Na terenie czaszy zbiornika ogranicza się wyłącznie realizację zadań o znaczeniu krajowym, kolidujących z jego przyszłą realizacją.

Warunki wprowadzenia zalewu Niewistka-Dynów w granicach gminy Sanok zostaną określone zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 stycznia 1995 r. w sprawie trybu sporządzania programów oraz negocjacji warunków wprowadzania zadań rządowych do miejscowych planów zagospodarowania (Dz.U.Nr 8, poz.36).

Zakłada się ochronę rzek, potoków, cieków wodnych również poprzez ochronę korytarzy ekologicznych rzek i wyłączenie terenów przybrzeżnych z terenów budowlanych. Dotyczy to przede wszystkim teras dolnych (okresowo zalewanych) przy czym strefa ta nie może być niniejsza niż 50 m od linii brzegowej Sanu i 15 m od linii brzegowej pozostałych cieków.

3.2. Obszary leśne wyłączone ze zmiany sposobu użytkowania.

Istniejące lasy na terenie gminy Sanok w większości pełnią funkcję lasów glebo- i wodochronnych.

Częściowo objęte są różnymi formami ochrony prawnej wymuszającej odpowiedni sposób gospodarowania nimi, zgodny z obowiązującymi przepisami. Obowiązuje w nich zakaz rębni zupełnej i zabudowy kubaturowej - z wyjątkiem ujęć wodnych dla wsi, budowli związanych z podstawowym wyposażeniem szlaków turystycznych (miejsc odpoczynku, schrony przeciwdeszczowe, itp.) oraz niezbędnych urządzeń łączności. Gospodarka leśna powinna być koordynowana przez odpowiednie służby leśne działające na terenie gminy.

[Dopuszcza się lokalizację przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina - Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem, po uzyskaniu odpowiedniej zgody na przeznaczenie terenu na cele nieleśne.]⁷ oraz gazociągu wysokoprężnego DN 700 relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.⁸

3.3. Obszary rolne z dopuszczeniem zalesień.

Analizy przydatności terenów rolnych pod względem :

- ukształtowania terenu i jego spadku,
- położenia względem poziomu morza,
- warunków klimatycznych i okresu wegetacji,
- niedostępności terenu i bliskości lasów,
- klas bonitacyjnych gruntu

stworzyły możliwość występowania obszarów rolnych, których przydatność dla rolnictwa jest znikoma. Stąd też dopuszczenie zmiany ich funkcji na obszary leśne (poprzez zalesianie). Zakłada się, że będą to tereny bez prawa zabudowy (za wyjątkiem ujęć wody i budowli związanych z zabezpieczeniem upraw rolnych i leśnych) oraz lokalizacji wyciągów narciarskich na terenach nieleśnych. Jeśli obszary te wchodzą w większe systemy ochronne

- podlegają przepisom na takich terenach obowiązującym.

3.4.1. Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym.

To strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw. Są to tereny bez prawa zabudowy.

Dopuszcza się:

- lokalizację sieci infrastruktury technicznej, [w tym przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina - Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem.]⁷ oraz gazociągu wysokoprężnego DN 700 relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.⁸
- lokalizację wyciągów narciarskich,
- zakładanie śródpolnych pasów zieleni,
- wyznaczanie nowych działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw o areale nie mniejszym niż 20 ha,
- budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie, mnożarki), altany na terenach ogródków działkowych pod warunkiem, że nie jest to sprzeczne z przepisami obowiązującymi dla terenów objętych systemami ochrony i nie jest zlokalizowane (budynki) w bezpośrednim sąsiedztwie rzek i cieków wodnych na korytarzach ekologicznych /strefa bez prawa zabudowy kubaturowej dla rzeki San - min. 50 m od linii brzegowej, dla pozostałych cieków - min. 15 m od linii brzegowej/.

3.4.2. Obszary otwarte pozostawione w użytkowaniu rolniczym z ograniczonym prawem zainwestowania.

To strefa terenów upraw i użytków rolnych o różnej intensywności upraw.

Dopuszcza się:

1/ lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,*[oraz w przypadku planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola, również obiektów związanych z tą siecią.]*⁷, oraz w przypadku planowanego gazociągu wysokoprężnego DN 700, relacji Hermanowice – Strachocina, również obiektów związanych z tą siecią.⁸

2/ lokalizację wyciągów narciarskich,

3/ zakładanie śródpolnych pasów zieleni,

4/ wyznaczanie nowych działek siedliskowych zagrodowych dla nowotworzonych gospodarstw o areale nie mniejszym niż 20 ha,

5/ budowę budowli i budynków gospodarczych dla upraw intensywnych (np. szklarnie, mnożarki), altany na terenach ogródków działkowych,

6/ wyznaczanie w szczególnie uzasadnionych wypadkach (wymagana pozytywna opinia Zarządu Gminy) nowych działek różnych form mieszkalnictwa o niskiej intensywności zabudowy z możliwością lokalizacji usług za wyjątkiem szczególnie szkodliwych i mogących pogorszyć stan środowiska i zdrowia ludzi,

II lokalizacja budynków i budowli wymienionych w punktach 1, 2, 4, 5, 6 nie może być sprzeczna z przepisami obowiązującymi dla terenów objętych systemami ochrony, a budynki nie mogą być lokalizowane na terenie korytarzy ekologicznych /strefa bez prawa zabudowy kubaturowej dla rzeki San - min. 50 m od linii brzegowej, dla pozostałych cieków - min. 15 m. od linii brzegowej/

*7/ wyznaczenie nowych terenów budowlanych na potrzeby usług wraz z infrastrukturą towarzyszącą.*⁹

3.5. Obszary występowania złóż surowców energetycznych i nie energetycznych.

OBSZARY GÓRNICZE (złoża surowców mineralnych).

- PIASKOWCE GEZOWE:

Z1 - Falejówka - G. Kopacz - złożo udokumentowane 5,2 mln ton, nieeksploatowane,

Z2 - Trepcza - Długi Dział - złożo szacunkowe 17 mln ton, nieeksploatowane,

Z3 - Trepcza - Potok Horodne - złożo szacunkowe 36,4 mln ton, nieeksploatowane,

Z4 - Załuż - G. Paproć - złożo udokumentowane, nieeksploatowane.

Złoża **Z1** - **Z4** nie będą zagospodarowane w okresie perspektywy.

- SKAŁY KRZEMIONKOWE LUŻNE (kruszywo naturalne) :

Z5 - Łodzian - Dobra - złożo udokumentowane 551,9 tys. ton, eksploatowane,

Z6 - Łodzina - złożo udokumentowane 1 108 tys. ton, eksploatowane (zgoda na 580 tys. ton),

Z7 - Mrzygłód - Dobra - złożo udokumentowane 4 973 tys. ton, eksploatowane,

Z8 - Mrzygłód - złożo udokumentowane 1 453,9 tys. ton, nieeksploatowane,

Z9 - Bykowce - złożo szacunkowe, miąższość 5,4 m, nakład 3,4 m, nieeksploatowane,

Z10 - Załuż - usankcjonowanie prawne wydobywania piasku (eksploatacja dla potrzeb lokalnych),

Z11 - obszar Ulucz - złożo perspektywiczne nieudokumentowane, ca 7,2 mln ton,

Z12 - obszar Mrzygłód - złożo perspektywiczne nieudokumentowane, ca 3,7 mln ton,

Z13 - obszar Dębna - złożo perspektywiczne nieudokumentowane, ca 1,3 mln ton, >

zalecana eksploatacja powyższych złóż Z 11 -Z 13 i Z19 w dolinie objętej projektowanym zbiornikiem "Niewistka".

Z14 - obszar Łodzina - złożo perspektywiczne nieudokumentowane (piaskowce kliwskie rozsypliwe, ca 6,52 mln ton), nie przewiduje się eksploatacji,

Z19 - obszar Tyrawa Solna - złożo perspektywiczne kruszywa naturalnego (skały krzemionkowe luźne) o dobrych parametrach jakościowych, ca 100 ton m³.

- SUROWCE ILASTE:

Z15 - Międzybrodzie - złożo udokumentowane, łupki godulskie, 131 tys.m³,złożo wyczerpane,

Z16 - Zabłotce - złożo udokumentowane, łupki ilaste, 2 440 tys. m³ nieeksploatowane, możliwość produkcji ceramiki budowlanej w Zabłotcach lub Sanoku, w okresie perspektywy,

Z17 - obszar Trepcza - złoża perspektywiczne nieudokumentowane, łupki ilaste, nie przewiduje się eksploatacji

Z18 - obszar Sanoczek - Pobiedno - złoża perspektywiczne nieudokumentowane, łupki ilaste, nie przewiduje się eksploatacji.

OBSZARY GÓRNICZE (surowce bitumiczne) :

G1 - obszar górniczy Hłomcza (Kopalnia Tyrawa Solna) -ropa naftowa parafinowa - 0,598 tys. ton, gaz ziemny, zatw. 1962 r., koncesja uzyskana w 1993 r. na 25 lat. Ropa przeznaczona jest dla przemysłu petrochemicznego a gaz przeznaczony jest do ogrzewania pomieszczeń kopalni.

G2 - obszar górniczy Grabownica Wieś 1 (Kopalnia Grabownica)

ropa naftowa parafinowa, gaz ziemny, zatw. 1994 r., koncesja uzyskana w 1994 r. na 25 lat. Uzyskiwane surowce przeznaczone są dla przemysłu petrochemicznego i energetycznego.

G3 - obszar górniczy Jurowce - Srogów (Rozdzielnia Strachocina)

gaz ziemny 95,94 mln ton, zatw. 1994 r., koncesja uzyskana w 1994 r. na 25 lat. Gaz przekazywany jest gazociągiem KOZG Tarnów do rozdzielni w Strachocinie.

G4 - obszar górniczy Sanok - Zabłotce (Ośrodek Zbiorczy Zabłotce, Rozdzielnia Strachocina) gaz ziemny 562,69 mln ton, zatw. 1994 r., zmiana 1997 r., koncesja uzyskana w 1994 r. na 25 lat. Gaz przekazywany jest przez ośrodek zbiorczy Zabłotce gazociągiem KOZG Tarnów do rozdzielni w Strachocinie.

G5 - obszar górniczy Tyrawa Solna (Kopalnia Tyrawa Solna)

ropa naftowa wysoko jakościowa, lekka i nisko parafinowa, 3,61 tys. ton, gaz ziemny zatw. 1994 r., koncesja 1994 r. na 25 lat. Ropa magazynowana jest w zbiornikach roboczych i przewożona autocysternami do Zarszyna a dalej koleją do rafinerii. Gaz przeznaczony jest do celów energetycznych.

G6 - obszar górniczy Strachocina (Kopalnia Strachocina), gaz ziemny (bezzbiornikowe magazynowanie gazu ziemnego w horyzoncie kredowym), zatw. 1994 r., zmiana 1997 r., koncesja uzyskana w 1993 r. na 25 lat.

G7 - obszar górniczy Grabownica (kopalnia), ropa naftowa lekka i średnia bezparafinowa, słabo parafinowa, parafinowa, gaz ziemny zatw. 1994 r., koncesja uzyskana w 1994 r. na 25 lat. Ropa - ropociągiem do stabilizacji w Humniskach, skąd ropociągiem do Zarszyna na ekspedytor kolejowy i koleją do rafinerii. Gaz - dla potrzeb własnych do ogrzewania. *Zakłada się dalszą eksploatację zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem.*

IV. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DÓBR KULTURY I KRAJOBRAZU.

1. Zasady ochrony dóbr kultury.

Na terenie gminy Sanok znajduje się 40 zabytków architektury wpisanych w rejestr zabytków, 109 zabytków architektury wpisanych na listę konserwatora zabytków, 3 cmentarze wpisane w rejestr zabytków oraz 31 cmentarzy i 10 parków wpisanych na listę konserwatora zabytków.

Na ochronę i uwagę zasługuje również układ urbanistyczny centrum wsi Mrzyglód z fragmentami drewnianej zabudowy wokół rynku z ratuszem, karczmą i pomnikiem Władysława Jagiełły (który nadał tej miejscowości prawa miejskie).

Ponadto na terenie gminy wykazuje się 262 stanowiska archeologiczne. Z tego za cenne uważa się 81 stanowisk a 8 stanowisk wpisanych jest w rejestr zabytków. Wszystkie wyżej wymienione obiekty na podstawie art. 21 ust.1 ustawy z dnia 15.11.1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (z późniejszymi zmianami), oraz art.48 ust.3 ustawy z dnia 31.VIII. 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska (z późniejszymi zmianami) poddane są pieczy i decyzjom wojewódzkiego konserwatora zabytków wraz z drzewami i krzewami w otoczeniu obiektów.

[Realizację planowanej inwestycji przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina - Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem na terenach, gdzie zlokalizowano stanowiska archeologiczne należy poprzedzić sondażowymi badaniami archeologicznymi i w razie konieczności - ratowniczymi badaniami archeologicznymi.]⁷

Realizację planowanej inwestycji przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Hermanowice – Strachocina, wraz infrastrukturą towarzyszącą, na terenach, gdzie zlokalizowano stanowiska archeologiczne należy poprzedzić sondażowymi badaniami archeologicznymi i w razie konieczności - ratowniczymi badaniami archeologicznymi.⁸

Poniżej zamieszczamy wykazy zabytków architektury, parków i cmentarzy oraz stanowisk archeologicznych wg Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Krośnie - patrz TABELLE

Wykaz zabytków architektury Gmina Sanok

18 sierpnia 1997

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab	Uwagi
Bykowiec		dwór	mur	1850-1899	Agencja Rolna SP	A-302/93	
Czerzeż		cerkiew	drew	1742	brak	A-159/88	
Czerzeż		dzwonnica cerkiewna	drew	1750-1775	Parafia rzym kat.	A-159/88	
Dębna	droga do Mrzyglodu	kapliczka	mur	1875-1899			
Dobra Szlachecka		cerkiew	drew	1879	Parafia rzym kat.	A-195/90	
Dobra Szlachecka		dzwonnica cerkiewna	drew/mur	1600-1799	Parafia rzym kat.	A-113/88	
Dobra Szlachecka		plebania gr.kat.	mur	1800-1825	sklep		
Dobra Szlachecka		dom ludowy	drew	1900-1925			przebudowany
Dobra Szlachecka	nr 54	dom	drew	1890-1910	brak		
Dobra Szlachecka	stary cmentarz	kaplica - ruina	mur	1834			
Dobra Szlachecka	droga do Hłomczy	kapliczka	mur	1850			
Dobra Szlachecka	nr 61	dom	drew	1890-1910	J. Dymkowicz		
Dobra Szlachecka	droga do Ulucza	kapliczka	mur	1875-1899			
Dobra Szlachecka	nr 90	dom	drew	1890-1910	W. Dzieńcio		
Dobra Szlachecka	nr 88	dom	drew	1890-1910	M. Chudzikiewicz		
Dolina		cerkiew	drew	1836	Parafia rzym kat.		
Falejówka		dwór	drew/mur	1890-1910	Gmina Sanok	A-299/93	
Hłomcza		cerkiew	drew	1859	Parafia K. Biz. Ukrain	A-222/90	
Hłomcza		dzwonnica cerkiewna	mur	1850-1875	Parafia K. Biz. Ukrain	A-222/90	
Hłomcza		brama cmentarna	mur	1850-1899	Parafia K. Biz. Ukrain	A-222/90	

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab Uwagi
Hłomicza	droga do Mrzygłodu	kapliczka	mur	1800-1850		
Jurowce		cerkiew	drew	1873	Parafia rzym.kat.	A-354/96
Jurowce		dzwonnica cerkiewna	mur	1905	Parafia rzym.kat.	
Jurowce		plebania	mur	1850-1875	Parafia rzym.kat.	
Jurowce		dwór	mur	1775-1825	RSP	A-122/88
Jurowce	nr 15	dom	mur	1890-1910	RSP	
Jurowce	zespół dworski	gumno dworskie	mur	1875-1899	RSP	A-122/88
Jurowce	cmentarz	brama cmentarna	mur	1890-1910	Parafia rzym.kat.	
Jurowce	zespół dworski	figura MBNP	kam	1889	RSP	A-122/88
Kostarowce		cerkiew	drew	1872	Parafia rzym.kat.	A-355/96
Kostarowce		dzwonnica cerkiewna	mur	1934	Parafia rzym.kat.	
Kostarowce	nr 1	dom	drew	1890-1910	W.Pelczar	
Kostarowce	nr 5	dom	drew	1890-1910	Michał Widzik	
Kostarowce		dom	drew	1900-1925	Józef Bacza	
Kostarowce	droga do cerkwi	kapliczka	mur	1800-1825		
Kostarowce	nr 155	kapliczka	mur	1935		
Kostarowce	droga do Strachociny	kapliczka	mur	1850		
Kostarowce		spichlerz dworski	mur	1850-1899	RSP Kostarowce	A-314/94
Lalin		cerkiew	drew	1835	Parafia rzym.kat.	A-339/95
Lalin		dzwonnica cerkiewna	drew	1924	Parafia rzym.kat.	
Lalin		szkoła	mur	1930-1939	Szkoła Podstawowa	
Lalin	nr 5	dom	drew	1900-1925	Michał Dereń	
Lalin	nr 6	dom	drew	1930-1939	K.Szurenka	
Lalin	nr 10	dom	drew	1933	Józef Błaszczuk	
Lalin	nr 15	dom	drew	1900-1925	Suwała	
Lalin	nr 16	dom	drew	1912	Iwaniszyn	
Lalin	nr 17	dom	drew	1930-1939	St.Kuczma	

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab	Uwagi
Lalin	nr 18	dom	drew	1930-1939	Jan Sąsiadek		
Lalin	nr 21	dom	drew	1900-1925	M.Olejniacz		
Lalin	nr 22	dom	drew	1920-1929	Tadeusz Rajtar		
Lalin	nr 23	dom	drew	1905	M.Dołoszycha		
Lalin	nr 33	dom	drew	1920-1929	A.Klimkowski		
Lalin	nr 36	dom	drew	1920-1929	T.Kuliga		
Lalin	nr 43	dom	drew	1920-1929	Szuwała		podcień frontowy
Lalin	nr 43	stajnia	drew	1920-1929	Szuwała		
Lalin	nr 43	piwnica	mur/drew	1920-1929	Szuwała		
Lalin	nr 44	dom	drew	1900-1925	Z.Malik		
Lalin	nr 44	kapliczka	mur	1900-1925			
Lalin		kapliczka	mur	1911			
Lalin		kapliczka	mur	1900-1925			
Łodzina		cerkiew	drew	1743	Parafia rzym.kat.	A-351/96	
Łodzina	park dworski	brama dworska	mur	1800-1825			
Łodzina	nr 4	kapliczka	mur	1890-1910			
Markowce	w parku dworskim	dwór	mur	1890-1910	Jerzy Kuchna	A-43/84	
Markowce	w parku dworskim	budynki inwentarskie	mur	1875-1890	SKR	A-43/84	
Międzybrodzie		cerkiew	mur	1899	Parafia rzym.kat.	A-227/90	p.w. Św.Trójcy
Międzybrodzie	obok cerkwi	dzwonnica cerkiewna	mur	1899	Parafia rzym.kat.	A-227/90	
Mrzygłód		kościół parafialny	mur	1400-1425	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód		dzwonnica kościelna	mur	1836	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód	mur kościelny	kapliczka	mur	1836	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód	mur kościelny	kapliczka	mur	1836	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód	mur kościelny	kapliczka	mur	1836	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód	mur kościelny	kapliczka	mur	1836	Parafia rzym.kat.	A-75/52	
Mrzygłód	mur kościelny	bramka kościelna	mur	1750-1799	Parafia rzym.kat.	A-75/52	

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab Uwagi
Mrzyglód		cerkiew	mur	1900-1925	brak	
Mrzyglód	nr 141 (d.110)	ratusz	mur	1850-1899		
Mrzyglód		szkoła	mur	1900-1910	Szkoła Podstawowa	
Mrzyglód	nr 20	dom	drew	1875-1899	B.Makarski	
Mrzyglód	nr 29	dom	drew	1875-1899	S.Zablotna	
Mrzyglód	nr 30	dom	drew	1875-1899	gospoda GS	
Mrzyglód	nr 31	dom	drew	1900	S.Kiczorowski	
Mrzyglód	nr 32	dom	drew	1850-1899	T.Kiczorowski	
Mrzyglód	nr 34	dom	drew	1850-1899	S.Wenc	
Mrzyglód	nr 35	dom	drew	1875-1899	W.Kiczorowski	
Mrzyglód	nr 36	dom	drew	1850-1875	R.Dąbrowski	
Mrzyglód	nr 40	d. szkoła	drew	1850-1875	J.Bukowski	
Mrzyglód	nr 41	dom	drew	1875-1899	J.Makarski	
Mrzyglód	nr 42	dom	drew	1890-1910	J.Szmiłtas	
Mrzyglód	nr 44	dom	drew	1875-1899	K.Zablotna	
Mrzyglód	nr 45	dom	drew	1908	J.Wolański	
Mrzyglód	nr 47	dom	drew	1920	A.Głuszkiewicz	
Mrzyglód	nr 48	dom	drew	1898	K.Manzelowska	
Mrzyglód	nr 93	dom	drew	1875-1899	T.Dąbrowski	A-283/60
Mrzyglód	nr 95	dom	drew	1875-1899	M.Makarski	
Mrzyglód	nr 95	spichlerz	mur	1875-1899	M.Makarski	
Mrzyglód	nr 97	dom	drew	1875-1899	B.Rudnicki	
Mrzyglód	nr 98	dom	drew	1875-1899	P.Jarecki	
Mrzyglód	nr 101	dom	drew	1875-1899	J.Chutowski	
Mrzyglód	nr 102	dom	drew	1850-1899	Janina Zygmunt	
Mrzyglód	nr 104	dom	drew	1850-1899	K.Wrotniak	A-282/60
Mrzyglód	nr 105	dom	drew	1875-1899	S.Żywicki	

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab	Uwagi
Mrzyglód	nr 122	dom	drew	1875-1899			
Mrzyglód	droga do Sanoka	kapliczka	mur	1890-1910	Sokołowski		
Mrzyglód	droga do Hłomczy	kapliczka	mur	1875-1899			
Mrzyglód	nr 2	kapliczka	mur	1890-1910			
Mrzyglód	droga do Sanoka	kapliczka	mur	1900-1925			
Mrzyglód	Rynek 94	dom	drew	1875-1899	M.Wolwowicz	A-284/60	
Niebieszczany		piwnica dworska	kam	1750-1825	Morawscy	A-309/94	
Pakoszówka		dwór	mur	1875-1910	prywatni		
Pakoszówka		spichlerz dworski	mur	1775-1825	POM		
Pisarowce		pałac	mur	1800-1850		A-316/94	
Pisarowce	obok sklepu	figura przydrożna	kam	1900-1925			
Pisarowce	nr 44	kapliczka	kam	1900-1925			
Pisarowce		spichlerz dworski	mur	1899-1910	Szkoła Podstawowa	A-316/94	
Sanoczek		cerkiew	drew	1863	Parafia rzym.kat.		
Sanoczek		dwór	mur	1910	Kazimierz Świątek		
Sanoczek	nr 22	kapliczka	mur	1875-1899	P.Kądziałka		
Strachocina		kościół parafialny	mur	1900	Parafia rzym.kat.		
Strachocina		dzwonnica kościelna	mur	1932	Parafia rzym.kat.		
Strachocina		plebania	mur	1875-1899	Parafia rzym.kat.		
Strachocina		dom	drew	1900-1925	sklep		
Strachocina	nr 108	dom	drew	1875-1899	Zofia Radwańska		
Strachocina	nr 113	dom	drew	1890-1910	Wi.Cecula		
Strachocina	nr 208	dom	drew	1875-1899	Zofia Witek		
Strachocina	nr 211	dom	drew	1875-1899	Tadeusz Adamiak		podcień narożny
Strachocina	droga do Bażanówki	kapliczka	mur	1875-1899			
Strachocina	obok cmentarza	kapliczka	mur	1850-1875			
Trepcza		kapliczka	mur	1850-1899	Kat. Ustianowska		

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab	Uwagi
Trepcza	nr 13	kapliczka	mur	1850-1899	Kamski		
Trepcza		plebania	mur	1775-1825	Parafia rzym.kat.		
Trepcza		spichlerz dworski	mur	1800-1850	T.Woliński		
Trepcza		dwór	drew	1850	PGR		
Trepcza	wokół cerkwi	mur z bramką	mur	1807	Parafia rzym.kat.	A-325/94	
Trepcza		cerkiew	mur	1807	Parafia rzym.kat.	A-325/94	
Tyrawa Solna	nr 10	dom	drew	1900-1925	Żywicki		
Tyrawa Solna	droga do Siemuszowej	kapliczka	mur	1850-1875			
Tyrawa Solna	droga do Siemuszowej	kapliczka	kam/mur	1850-1899			
Tyrawa Solna	droga do Siemuszowej	kapliczka	mur	1850-1899			
Tyrawa Solna		cerkiew	drew	1837	Parafia rzym.kat.	A-286/92	
Tyrawa Solna	nr 11	dom	drew	1900-1925	Nowakowski		
Wujskie	obok sklepu	kapliczka	mur	1800-1825	B.Trybuła		
Wujskie		dzwonnica cerkiewna	mur	1804	Parafia rzym.kat.	A-360/96	
Wujskie		cerkiew	mur	1804	Parafia rzym.kat.	A-360/96	
Wujskie	nr 55	dom	drew	1875-1899	Henryk Poboreźny		
Wujskie	nr 50	dom	drew	1875-1899	St.Budrowski		
Załuż		dworzec kolejowy	mur	1872	PKP		
Załuż		spichlerz dworski	mur	1875-1899	Gmina Sanok		
Załuż	zespół dworski	kaplica grobowa	mur	1875-1899	Gmina Sanok		w ruinie
Załuż		dwór	mur	1875-1899	Gmina Sanok	A-44/84	

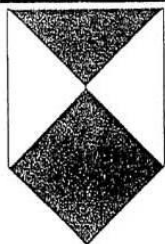

Miejscowość	Adres	Obiekt	Materiał	Datowanie	Użytkownik	Rejestr zab	Uwagi
-------------	-------	--------	----------	-----------	------------	-------------	-------

Wszystkich zabytków architektury - łącznie 149

Na podst. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. z 1962 r. nr 10, poz. 48, z 1983 r., nr 38, poz. 173, z 1989 r. nr 35, poz. 192, z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1990 r. nr 56, poz. 322) oraz art. 48 ust.3 ustawy z dnia 31 sierpnia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1980 r. nr 3, poz. 6; zm.: 1983 r. nr 44, poz. 201; 1987 r. nr 33, poz. 180; 1989 r. nr 26, poz. 193, nr 35, poz. 192; 1990 r. nr 34, poz. 198; nr 39, poz. 222; 1991 r. nr 77, poz. 335; nr 101, poz. 444; 1993 r. nr 40, poz. 183) wszelkie drzewa i krzewy w otoczeniu obiektów zabytkowych poddane są pieczy i decyzjom Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

przygotował Tadeusz Łopatkiewicz

Państwowa Służba
Ochrony Zabytków
Oddział Wojewódzki
w Krośnie

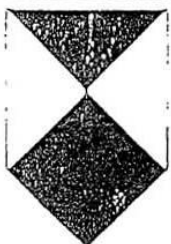
Wykaz zabytkowych parków
Gmina Sanok

18 sierpnia 1997

MEJSCOWOŚĆ	OBSZAR	DATOWANIE	REJESTR ZAB.	UŻYTKOWNIK	OBIEKTY TOWARZYSZĄCE	UWAGI
Bykowce	8,00 ha	1800-1825	A-302/93	Agen.WI.Rol. SP	dwór, zabudowania gosp.	
Falejówka	5,80 ha	1775-1825	A-299/93	mienie komunalne	dwór	
Jurowce	6,00 ha	1800-1825	A-122/88	Rolnicza Sp. Prod.	dwór,zabudowania gosp.	
Kostarowce	3,75 ha	1800-1825	A-314/94	Sp. Prod ROZWÓJ	spichlerz, czworak	
Markowce	5,00 ha	1800-1825	A-43/84	J.Kuchna, mienie wsi	dwór, zabudowania gosp.	
Niebieszczany	2,50 ha	1800-1925	A-309/94	A.i T.Morawscy	piwnica	
Pakoszówka		1750-1850		POHZ Brzozów	dwór, spichlerz	
Pisarowce	1,78 ha	1800-1850	A-316/94	Szkoła Podstawowa	dwór, spichlerz	
Strachocina	4,49 ha	1800-1850	A-310/94	Urząd Gminy	brak	
Zaluz	3,00 ha	1700-1850	A-44/84	Ośrodek Wczasowy	pałac, zabudowania gosp.	

Na podst. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. z 1962 r. nr 10, poz. 48, z 1983 r., nr 38, poz. 173, z 1989 r. nr 35, poz. 192, z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1990 r. nr 56, poz. 322) oraz art. 48 ust.3 ustawy z dnia 31 sierpnia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1980 r. nr 3, poz. 6; zm.: 1983 r. nr 44, poz. 201; 1987 r. nr 33, poz. 180; 1989 r. nr 26, poz. 193, nr 35, poz. 192; 1990 r. nr 34, poz. 198; nr 39, poz. 222; 1991 r. nr 77, poz. 335; nr 101, poz. 444; 1993 r. nr 40, poz. 183) wszelkie drzewa i krzewy w otoczeniu obiektów zabytkowych poddane są pieczy i decyzjom Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

przygotował Tadeusz Łopatkiewicz

Państwowa Służba
Ochrony Zabytków
Oddział Wojewódzki
w Krośnie

Wykaz zabytkowych cmentarzy
Gmina Sanok

15 października 1996

MIEJSCOWOŚĆ	ADRES	CMENARZ	OBSZAR HA	OBECNIE	REJESTR ZABYTKÓW	STAN ZACHOWANIA	UWAGI
Bykowce		rzym.kat./gr.kat.	0,30 ha	czynny		zaniedbany	mogiła zbiorowa żołnierzy Września
Czertez		rzym.kat./gr.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Dobra Szlachecka		gr.kat.	0,30 ha	nieczynny		zaniedbany	
Dobra Szlachecka		gr.kat./rzym.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Falejówka		choleryczny	0,05 ha	nieczynny		dobry	
Falejówka		rzym.kat.	1,00 ha	czynny		dobry	
Hłomcza		gr.kat.	0,20 ha	nieczynny		zaniedbany	kwalera rzym.kat.
Hłomcza	przy cerkwi	gr.kat.	0,10 ha	nieczynny		dobry	
Hłomcza		rzym.kat./gr.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Jurowce		gr.kat./rzym.kat.	1,95 ha	czynny		dobry	7 mogił żołnierzy radzieckich
Kostarowce		gr.kat./rzym.kat.	0,90 ha	czynny		dobry	
Lalin		gr.kat./rzym.kat.	1,00 ha	czynny		dobry	
Liszna		rzym.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Łodzina		rzym.kat./gr.kat.	1,00 ha	czynny	A-351/96	dobry	
Łodzina		gr.kat.	0,20 ha	nieczynny	A-351/96	pozostałości	kwalera rzym.kat.
Markowce	obok dworu	mogiła rozstrzel.	0,02 ha	nieczynny		dobry	mogiła mieszkańców Markowców
Międybrodzie		gr.kat./rzym.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Mrzyglód	w lesie	mogiła rozstrzel.	0,01 ha	nieczynny		dobry	mogiła Żydów i Cyganów
Mrzyglód		rzym.kat.	1,50 ha	czynny		dobry	
Mrzyglód		rzym.kat.	0,40 ha	nieczynny		pozostałości	

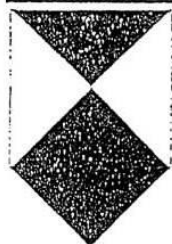
MIJSCOWOŚĆ	ADRES	CMENTARZ	OBSZAR HA	OBCNIE	REJESTR ZABYTKÓW	STAN ZACHOWANIA	UWAGI
Niebieszczany		rzym.kat.	1,00 ha	nieczynny od 1950		dobry	
Płowce		rzym.kat.	0,20 ha	nieczynny od 1958		zaniedbany	
Prusiek		gr.kat./rzym.kat.	0,65 ha	czynny		dobry	
Raczkowa	Jaworzyna	choleryczny	0,10 ha	nieczynny		dobry	
Sanoczek		gr.kat./rzym.kat.	0,40 ha	czynny		dobry	
Strachocina		rzym.kat.	0,65 ha	czynny		dobry	
Stróże Małe		gr.kat./rzym.kat.	0,15 ha	czynny		dobry	
Trepcza		gr.kat.	0,30 ha	nieczynny		pozostałości	
Trepcza		rzym.kat.	0,50 ha	czynny		dobry	
Tyrawa Solna		rzym.kat./gr.kat.	0,20 ha	czynny		dobry	
Tyrawa Solna		gr.kat./rzym.kat.	1,00 ha	nieczynny		zaniedbany	
Wujskie		gr.kat./rzym.kat.	0,65 ha	czynny		dobry	
Zaluz		II wojna	0,10 ha	nieczynny		pozostałości	50 żołn.czechosłowackich z 1939

Wszystkich cmentarzy - łącznie: 33

Na podst. art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1962 r. o ochronie dóbr kultury i o muzeach (Dz. U. z 1962 r. nr 10, poz. 48, z 1983 r., nr 38, poz. 173, z 1989 r. nr 35, poz. 192, z 1990 r. nr 34, poz. 198 i z 1990 r. nr 56, poz. 322) oraz art. 48 ust.3 ustawy z dnia 31 sierpnia 1980 roku o ochronie i kształtowaniu środowiska (Dz.U. z 1980 r. nr 3, poz. 6; zm.: 1983 r. nr 44, poz. 201; 1987 r. nr 33, poz. 180; 1989 r. nr 26, poz. 193, nr 35, poz. 192; 1990 r. nr 34, poz. 198; nr 39, poz. 222; 1991 r. nr 77, poz. 335; nr 101, poz. 444; 1993 r. nr 40, poz. 183) wszelkie drzewa i krzewy w otoczeniu obiektów zabytkowych poddane są pieczy i decyzjom Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

przygotował Tadeusz Łopalkiewicz

DOTYCZY
 PLANISZKI
 STANOWISKO
 WIEŚ

Państwowa Służba
 Ochrony Zabytków
 Oddział Wojewódzki
 w Krośnie

Wykaz stanowisk archeologicznych
 miasta i gminy Sanok

15 października 1996

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
1-1 Bykowce	02	113-79/17	OP,OR,PŚ		↓
1-2 Bykowce	03	113-79/18	EB?,OP,PŚ		
1-3 Bykowce	04	113-79/19	WŚ,OP,EB,OR,N?		
1-4 Bykowce	05	113-79/20	OP,OR,PŚ		> 7.4.0
1-5 Bykowce	06	113-79/21	OP,EB,OR,WŚ,PŚ		
1-6 Bykowce	07	113-79/22	OP,EB-Ha,OR,PŚ		
1-7 Bykowce	11	113-79/23	OP,OR,WŚ?,EK		↓
2-1 Czertez	04	113-77/158	OR		↓
2-2 Czertez	05	113-77/161	OR		> 3.1.0
2-3 Czertez	06	113-77/160	OP,OR		↓
3-1 Dębna	01	112-78/100	OP(N?)		↓
3-2 Dębna	02	112-78/99	POR		} 2.0.0
4-1 Falejówka	01	112-78/11	EB-Ha,PŚ		↓
4-2 Falejówka	07	112-78/17	OP,ON,N-WEB		
4-3 Falejówka	12	112-78/22	N,OP		
4-4 Falejówka	13	112-78/23	OP,POR,N-WEB		
4-5 Falejówka	16	112-78/26	PŚ,WŚ,OP		> 8.0.0
4-6 Falejówka	19	112-78/29	OP,POR,ON		
4-7 Falejówka	24	112-78/34	PŚ/ON,OP		↓

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
4-8 Falejówka	25	112-78/35	OP,N-WEB,POR?		↑
5-1 Hłomcza	<u>01</u>	112-79/80	OR,EB-Ha,N,WEB		•
5-2 Hłomcza	<u>02</u>	112-79/81	WŚ,POR,EB		•
5-3 Hłomcza	03	112-79/82	PŚ,EB,WŚ		•
5-4 Hłomcza	09	112-79/85	WŚ(X-XIII)		•
5-5 Hłomcza	<u>11</u>	112-79/87	WŚ(XI-XII),POR		•
6-1 Jędruszkowce	<u>07</u>	113-77/107	POR,WŚ		•
6-2 Jędruszkowce	10	113-77/110	OP		•
7-1 Jurowce	04	113-77/155	OR,OP,EB		•
7-2 Jurowce	05	112-77/141	POR		•
7-3 Jurowce	06	113-77/150	WŚ,POR		•
7-4 Jurowce	10	113-77/154	POR		•
7-5 Jurowce	13	112-77/144	PŚ		•
7-6 Jurowce	14	112-77/145	OR,PŚ		•
8-1 Kostarowce	01	113-77/128	OR		•
8-2 Kostarowce	<u>03</u>	113-77/130	POR,PŚ		•
8-3 Kostarowce	<u>04</u>	113-77/131	POR,PŚ		•
8-4 Kostarowce	06	113-77/133	WŚ		•
8-5 Kostarowce	07	113-77/134	OR,WŚ,OP		•
8-6 Kostarowce	09	113-77/136	OP		•
8-7 Kostarowce	<u>12</u>	113-77/139	POR,WŚ,EB-Ha		•
8-8 Kostarowce	<u>15</u>	113-77/142	POR,PŚ		•
8-9 Kostarowce	16	113-77/143	OP,POR,WŚ		•
8-10 Kostarowce	<u>17</u>	113-77/144	OP,OR,PŚ		•
8-11 Kostarowce	19	113-77/146	OP,OR?		•

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne				
8-12	Kostarowce	24	112-77/118	OP,PŚ,POR	↑				
8-13	Kostarowce	25	112-77/119	OP,POR					
8-14	Kostarowce	28	112-77/122	POR,N-WEB					
8-15	Kostarowce	30	112-77/124	OP,POR					
8-16	Kostarowce	31	112-77/125	OR,OP,N-WEB					
8-17	Kostarowce	32	112-77/126	OR,PŚ/ON,OP,N					
8-18	Kostarowce	34	112-77/128	OP,POR					
8-19	Kostarowce	<u>35</u>	112-77/129	OP,OR,PŚ,N					
8-20	Kostarowce	<u>36</u>	112-77/130	WŚ,POR,PŚ,OP	}				
8-21	Kostarowce	37	112-77/131	POR,OP,N,ON		3,0,0			
9-1	Lalin	06	112-77/77	OP,OR		}			
9-2	Lalin	08	112-77/79	OP,PŚ	6,2,0				
9-3	Lalin	10	112-77/81	OR	}				
10-1	Liszna	<u>01</u>	112-79/89	POR		}			
10-2	Liszna	02	112-78/105	OP,EB-Ha			}		
10-3	Liszna	<u>03</u>	112-78/108	N?,OR,PŚ				}	
10-4	Liszna	05	113-78/116	EB?,N?					}
10-5	Liszna	12	113-79/4	EB-Ha					
10-6	Liszna	13	113-79/5	OP(EB?)	}				
11-1	Markowce	04	113-77/173	OR,WŚ		}			
11-2	Markowce	05	113-77/174	POR,PŚ			}		
11-3	Markowce	06	113-77/175	WŚ,WEB				}	
11-4	Markowce	07	114-77/57	OL?,OWR?					}
11-5	Markowce	09	114-77/59	OL?	}				
12-1	Międzybrodzie	<u>01</u>	112-78/88	PŚ,OP,WŚ,POR,N		↓			

	Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
12-2	Międzybrodzie	<u>02</u>	112-78/90	OP,EB-Ha,WŚ,PŚ		} 7.2.1
12-3	Międzybrodzie	04	112-78/87	EB,OP,N,WŚ,PŚ		
12-4	Międzybrodzie	<u>05</u>	112-78/91	OP,POR	A-a 83/92	
12-5	Międzybrodzie	08	112-78/94	OP,OR,N-WEB		
12-6	Międzybrodzie	09	112-78/95	OR,EB-Ha		
12-7	Międzybrodzie	11	112-78/97	POR		
13-1	Mrzyglód	<u>01</u>	112-79/64	WŚ,EB-Ha,POR		} > 11.G.O
13-2	Mrzyglód	02	112-79/65	OP		
13-3	Mrzyglód	<u>03</u>	112-79/66	EB-Ha,OP		
13-4	Mrzyglód	04	112-79/67	EB?		
13-5	Mrzyglód	07	112-79/70	OP(EB?)		
13-6	Mrzyglód	<u>08</u>	112-79/71	WŚ(X-XII),OP		
13-7	Mrzyglód	<u>09</u>	112-79/72	WŚ(X-XII),OP		
13-8	Mrzyglód	<u>11</u>	112-79/74	WŚ,OP(EB?)		
13-9	Mrzyglód	<u>12</u>	112-79/75	OP,WŚ		
13-10	Mrzyglód	13	112-79/76	OP		
13-11	Mrzyglód	15	112-79/78	OP,EB-Ha		
14-1	Niebieszczany	<u>04</u>	114-78/108	XVI/XVII(dwór)		} ↓
14-2	Niebieszczany	<u>06</u>	114-78/79	OR,PŚ,Ha		
14-3	Niebieszczany	07	114-78/80	WEB,Ha,OR,PŚ		
14-4	Niebieszczany	08	114-78/81	OR,PŚ,OP		
14-5	Niebieszczany	11	114-78/84	OR,PŚ		
14-6	Niebieszczany	17	114-78/90	OP		
14-7	Niebieszczany	29	114-78/102	OP		
14-8	Niebieszczany	30	114-78/103	OP,POR		

	Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
14-9	Niebieszczany	31	114-78/104	OP		↑ 18.4.C
14-10	Niebieszczany	33	114-78/106	PŚ,WEB,OP		
14-11	Niebieszczany	34	114-78/107	OP,PŚ		
14-12	Niebieszczany	<u>35</u>	114-78/109	WŚ,PŚ,OR,OP,EK		
14-13	Niebieszczany	36	114-78/110	OR		
14-17	Niebieszczany	38	114-78/112	OP,EK-WEB		
14-15	Niebieszczany	45	114-78/119	OP,OR		
14-16	Niebieszczany	46	114-77/79	EB,OP		
14-17	Niebieszczany	<u>50</u>	114-77/83	N?		
14-18	Niebieszczany	51	114-77/84	OP,EK,EB		
15-1	Pakoszówka	<u>01</u>	112-77/83	OR,PŚ/ON,OP		↓ 16.5.C
15-2	Pakoszówka	03	112-77/85	OR		
15-3	Pakoszówka	06	112-77/88	OR		
15-4	Pakoszówka	<u>10</u>	112-77/92	OR,PŚ/ON,P,OP		
15-5	Pakoszówka	11	112-77/93	OP,POR		
15-6	Pakoszówka	12	112-77/94	OP,OR		
15-7	Pakoszówka	<u>13</u>	112-77/95	POR,OP		
15-8	Pakoszówka	14	112-77/96	OP(OR?)		
15-9	Pakoszówka	16	112-77/98	EB,OR?		
15-10	Pakoszówka	17	112-77/99	OP,OR		
15-11	Pakoszówka	22	112-77/104	OR,OP,WŚ,ON		
15-12	Pakoszówka	23	112-77/105	OP		
15-13	Pakoszówka	25	112-77/107	OP		
15-14	Pakoszówka	<u>26</u>	112-77/108	POR		
15-15	Pakoszówka	27	112-77/109	POR		

	Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne	
15-16	Pakoszkówka	30	112-77/112	PŚ,OP,OR			}
15-17	Pakoszkówka	<u>32</u>	112-77/114	OP(EB,OL?),OL		*	
16-1	Pisarowce	<u>04</u>	113-77/115	POR,WŚ,PŚ		*	} 2.1.0
16-2	Pisarowce	07	113-77/118	POR			
17-1	Płowce	01	114-78/5	OP,OR,PŚ			} 6.0.0
17-2	Płowce	03	113-78/28	OP			
17-3	Płowce	05	113-78/30	OP			
17-4	Płowce	08	114-78/3	OP			
17-5	Płowce	10	114-78/6	EK-WEB,OP			
17-6	Płowce	11	114-78/7	N?,EB?,OP			
18-1	Prusiek	03	114-78/73	OP			} 13.4.0
18-2	Prusiek	<u>05</u>	114-78/76	WŚ,OR,EK-WEB		*	
18-3	Prusiek	06	114-78/77	OP,POR			
18-4	Prusiek	09	114-77/63	PŚ			
18-5	Prusiek	13	114-77/1367	WŚ,EB,OP,PŚ,ON			
18-6	Prusiek	<u>14</u>	114-77/68	WŚ,PŚ,OWR,EK		*	
18-7	Prusiek	17	114-77/71	EB,OP,PŚ			
18-8	Prusiek	<u>18</u>	114-77/72	WŚ,PŚ,OP,OL,EK		*	
18-9	Prusiek	19	114-77/73	OWR,OP,WŚ,ON			
18-10	Prusiek	20	114-77/74	OWR,OP,PŚ			
18-11	Prusiek	21	114-77/75	OP,OWR?,PŚ			
18-12	Prusiek	<u>22</u>	114-77/76	WŚ		*	
18-13	Prusiek	23	114-77/77	OWR,OP			
19-1	Raczkowa	01	112-78/1	OP,EB-Ha			} ↓
19-2	Raczkowa	03	112-78/3	OP,N-WEB,POR			

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
19-3	Raczkowa	05	112-78/5	OP	5.0.0
19-4	Raczkowa	06	112-78/6	OP	
19-5	Raczkowa	09	112-78/9	OR,N-WEB,EB-Ha	
20-1	Sanoczek	02	113-78/9	OP,POR	>15.4.C
20-2	Sanoczek	<u>03</u>	114-78/1	OR,OP	
20-3	Sanoczek	04	113-78/11	POR	
20-4	Sanoczek	<u>06</u>	113-78/13	OP,OR,WŚ	
20-5	Sanoczek	07	113-78/14	WŚ,POR	
20-6	Sanoczek	08	113-78/15	OP,OR	
20-7	Sanoczek	11	113-78/18	OP,OR	
20-8	Sanoczek	<u>12</u>	113-78/19	OP,OR	
20-9	Sanoczek	17	113-78/24	OP,EB?	
20-10	Sanoczek	21	113-77/163	POR	
20-11	Sanoczek	22	113-77/164	OR	
20-12	Sanoczek	<u>23</u>	113-77/165	POR,EB-Ha,WŚ	
20-13	Sanoczek	24	113-77/166	OP,PŚ	
20-14	Sanoczek	25	113-77/167	WŚ,OR	
20-15	Sanoczek	27	113-77/169	OP,OR	
	Sanok	<u>01</u>	113-78/43	N,WŚ,Ś(grodz)	A-496/69
	Sanok	<u>02</u>	113-78/44	WŚ,PŚ(XV-XVI)	
	Sanok	03	113-78/45	XII-XIII,ON	
	Sanok	13	113-78/55	OR,EB-Ha	
	Sanok	15	113-78/57	POR,WŚ,OP	
	Sanok	20	113-78/62	OR,WŚ,ON	
	Sanok	21	113-78/63	XV-XVII	

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
Sanok	32	113-78/74	POR,OP		λ
Sanok	38	113-78/80	OP,WŚ		!
Sanok	41	113-78/83	OP		
Sanok	<u>42</u>	113-78/84	OP,OR,WŚ		•
Sanok	44	113-78/86	OP,ON		
Sanok	46	113-78/88	WŚ,ON		
Sanok	48	113-78/90	OP,POR		
Sanok	50	113-78/92	POR		
Sanok	<u>54</u>	113-78/96	WŚ,OP,OR,PŚ		•
Sanok	<u>56</u>	113-78/98	WEB?		•
Sanok	59	113-78/101	OP,POR		
Sanok	60	113-78/102	OP,OR		
Sanok	64	114-78/19	POR,OP,WŚ,PŚ		
Sanok	<u>65</u>	114-78/20	PŚ,OP		• > 44.15.
Sanok	66	114-78/21	OP,EK-WEB,OR		
Sanok	68	114-78/23	PŚ,WŚ		
Sanok	69	114-78/24	N,OP		
Sanok	70	114-78/25	N-WEB,OR,PŚ		
Sanok	<u>71</u>	114-78/26	OR,WŚ,OP		•
Sanok	72	114-78/27	OR		
Sanok	80	114-78/35	OP		
Sanok-Biała Góra	<u>[01]</u>	113-78/103	XIII(grodz),N	A-412/68	•
Sanok-Biała Góra	<u>03</u>	113-78/105	WŚ(IX-XII),OP		•
Sanok-Olchowce	01	113-78/108	OP,WŚ,PŚ		•
Sanok-Olchowce	<u>02</u>	113-78/109	OP,OR		•

SANOK

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne	
Sanok-Olchowce	03	113-78/110	OP,WŚ		SANOK	
Sanok-Olchowce	04	113-78/111	OP,WŚ			
1 Sanok-Olchowce	<u>06</u>	113-79/6	WŚ			
Sanok-Olchowce	<u>08</u>	113-79/7	EB-Ha,OR,OP,WŚ			
Sanok-Olchowce	<u>09</u>	113-79/8	OP,EB-Ha,WŚ,PŚ			
Sanok-Olchowce	<u>10</u>	113-79/9	EB,OR,OP,WŚ,PŚ			
Sanok-Olchowce	11	113-79/10	POR,OP,WŚ			
Sanok-Olchowce	12	113-79/11	EB,OP,N,PŚ,WŚ			
Sanok-Olchowce	<u>15</u>	113-79/12	EB-Ha	A-a 77/92		
Sanok-Olchowce	17	113-79/13	OP,EB-Ha,WŚ			
Sanok-Olchowce	18	113-79/14	OR,WŚ,EB,N?,OP			
21- 1 Srogów Dolny	04	112-78/56	POR,PŚ/ON,OP			> 10. 1. 0
21- 2 Srogów Dolny	05	112-78/57	OP			
21- 3 Srogów Dolny	07	112-78/59	OP,POR,N-WEB			
21- 4 Srogów Dolny	<u>12</u>	112-78/64	WŚ,OR,PŚ			
21- 5 Srogów Dolny	14	112-78/66	PŚ,POR,OP			
21- 6 Srogów Dolny	15	112-78/67	OP,PŚ			
21- 7 Srogów Dolny	16	112-78/68	OR,OP			
21- 8 Srogów Dolny	17	112-78/69	OP,EB-Ha,PŚ			
21- 9 Srogów Dolny	18	112-78/70	OP			
21- 10 Srogów Dolny	20	112-78/72	OP			
22- 1 Srogów Górny	01	112-77/133	WŚ,POR		↓	
22- 2 Srogów Górny	05	112-77/136	OP			
22- 3 Srogów Górny	06	112-77/137	WŚ,POR			
22- 4 Srogów Górny	07	112-78/38	PŚ,WŚ			

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
22-5	Srogów Górny	08	112-78/39	OP(OR?),WŚ,PŚ	11.1.1
22-6	Srogów Górny	09	112-78/40	OP,PŚ,POR,N-EB	
22-7	Srogów Górny	11	112-78/42	OR,POR,ON	
22-8	Srogów Górny	12	112-78/43	OP,ON	
22-9	Srogów Górny	14	112-78/45	PŚ/ON,WŚ,OP	
22-10	Srogów Górny	15	112-78/46	PŚ,WŚ,POR?	
22-11	Srogów Górny	<u>17</u>	112-78/48	OR,WŚ,POR,ON	A-a 82/93
23-1	Strachocina	<u>05</u>	112-77/38	N	19.2.0
23-2	Strachocina	07	112-77/40	POR	
23-3	Strachocina	09	112-77/42	POR,OP	
23-4	Strachocina	11	112-77/44	OP,POR	
23-5	Strachocina	15	112-77/48	OP,OR	
23-6	Strachocina	17	112-77/50	OP	
23-7	Strachocina	18	112-77/51	POR	
23-8	Strachocina	20	112-77/53	OR	
23-9	Strachocina	21	112-77/54	OR?	
23-10	Strachocina	24	112-77/57	POR	
23-11	Strachocina	25	112-77/58	OP,POR	
23-12	Strachocina	29	112-77/62	OP,OR?	
23-13	Strachocina	30	112-77/63	POR	
23-14	Strachocina	33	112-77/66	POR	
23-15	Strachocina	34	112-77/67	OP,POR	
23-16	Strachocina	37	112-77/70	OR,OP	
23-17	Strachocina	39	112-77/72	OR	
23-18	Strachocina	<u>40</u>	112-77/73	OR	

	Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
23-19	Strachocina	41	112-77/74	OR		
24- 1	Stróże Małe	01	114-78/8	OP,PŚ		
24- 2	Stróże Małe	05	114-78/12	PŚ,OP,OR		
24- 3	Stróże Małe	08	114-78/15	OP,OR		
24- 4	Stróże Małe	09	114-78/16	WŚ(X),OP		•
25- 1	Stróże Wielkie	03	114-78/38	OP		
25- 2	Stróże Wielkie	07	114-78/42	OP,WŚ,PŚ		
25- 3	Stróże Wielkie	09	114-78/44	PŚ,OR,N?		
25- 4	Stróże Wielkie	10	114-78/45	PŚ/ON,OP,OR,WŚ		
25- 5	Stróże Wielkie	11	114-78/46	PŚ,OP,OR		
25- 6	Stróże Wielkie	12	114-78/47	OP,OR,WŚ,Ha		•
25- 7	Stróże Wielkie	13	114-78/48	POR,N		
25- 8	Stróże Wielkie	14	114-78/49	EB-Ha,WŚ		
25- 9	Stróże Wielkie	15	114-78/50	OP,WŚ,N?,WEB?		•
26- 1	Trepcza	01	112-78/85	WŚ(grodz.)	A-406/68	•
26- 2	Trepcza	02	112-78/84	WŚ(grodz.)	A-474/69	•
26- 3	Trepcza	03	112-78/86	WŚ(kurhany)	A-475/69	•
26- 4	Trepcza	06	113-78/34	OP,POR,WŚ		•
26- 5	Trepcza	09	113-78/37	PŚ,OP,WŚ		
26- 6	Trepcza	12	112-78/78	OP,WŚ,POR,EB		•
26- 7	Trepcza	21	112-78/76	OP,PŚ,N-WEB		
26- 8	Trepcza	22	112-78/75	PŚ,WŚ,OR,OP,EK		•
26- 9	Trepcza	23	112-78/74	OP,POR,N-WEB		
26- 10	Trepcza	24	112-78/73	PŚ,WŚ,OR,OP,EB	A-a 84/93	•
26- 11	Trepcza	25	112-78/110	WŚ		

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne
27-1 Tyrawa Solna	<u>01</u>	112-79/1	X-XIII(grodz.)	A-476/69	*
27-2 Tyrawa Solna	<u>04</u>	112-79/4	EB,N?		*
27-3 Tyrawa Solna	<u>05</u>	112-79/5	EB-Ha,OR,N-WEB		*
27-4 Tyrawa Solna	<u>06</u>	112-79/6	EB-Ha		*
27-5 Tyrawa Solna	<u>07</u>	112-79/7	OP,WŚ,PŚ		*
27-6 Tyrawa Solna	<u>08</u>	112-79/8	EB-Ha,WŚ		*
27-7 Tyrawa Solna	<u>09</u>	112-79/9	WŚ,PŚ,OP		*
27-8 Tyrawa Solna	<u>10</u>	112-79/10	PŚ,WŚ,OP		*
27-9 Tyrawa Solna	<u>11</u>	112-79/11	PŚ,OP		*
27-10 Tyrawa Solna	<u>12</u>	112-79/12/	EB-Ha,N?,ON		*
27-11 Tyrawa Solna	<u>13</u>	112-79/13	EB-Ha		*
27-12 Tyrawa Solna	<u>14</u>	112-79/14	EB-Ha,N?,POR		*
27-13 Tyrawa Solna	<u>15</u>	112-79/15	PŚ,WŚ,ON,OP		*
27-14 Tyrawa Solna	<u>18</u>	112-79/18	POR,PŚ		*
27-15 Tyrawa Solna	<u>20</u>	112-79/20	WŚ,OP,ON		*
27-16 Tyrawa Solna	<u>21</u>	112-79/21	OP,EB,WŚ,PŚ		*
27-17 Tyrawa Solna	<u>22</u>	112-79/22	WŚ(XI-XIII),ON		*
27-18 Tyrawa Solna	<u>23</u>	112-79/23	PŚ,EB-Ha		*
27-19 Tyrawa Solna	<u>24</u>	112-79/24	EB-Ha		*
27-20 Tyrawa Solna	<u>25</u>	112-79/25	EB-Ha		*
27-21 Tyrawa Solna	<u>26</u>	112-79/26	EB-Ha		*
27-22 Tyrawa Solna	<u>27</u>	112-79/27	OP,WŚ		*
27-23 Tyrawa Solna	<u>28</u>	112-79/28	PŚ,WŚ,OP		*
27-24 Tyrawa Solna	<u>29</u>	112-79/29	EB-Ha?		*
27-25 Tyrawa Solna	<u>30</u>	112-79/30	N,EB-Ha?,PŚ		*

> 28.18.1

Miejscowość	Numer stanowiska	Numer AZP	Chronologia	Rejestr zabytków	Stanowisko cenne	
27-26	Tyrawa Solna	<u>31</u>	112-79/31	N	•	
27-27	Tyrawa Solna	<u>32</u>	112-79/32	WŚ(XI-XIII), OP	•	
27-28	Tyrawa Solna	<u>33</u>	112-79/33	OP(EB?), WŚ/PŚ	•	
28-1	Wujskie	15	113-79/39	EB	•	
28-2	Wujskie	21	113-79/45	EB-Ha, OP, EK	•	
29-1	Zaluz	<u>01</u>	114-79/59	POR, WŚ, PŚ, ON	A-646/71	•
29-2	Zaluz	02	114-79/60	EB	•	
29-3	Zaluz	<u>03</u>	114-79/61	EB, POR, WŚ, PŚ	•	
29-4	Zaluz	<u>04</u>	114-79/62	PŚ, WŚ, EB, OP, OR	•	
29-5	Zaluz	<u>05</u>	114-79/63	POR, EB, WŚ, PŚ	•	
29-6	Zaluz	07	114-79/65	EB	•	
29-7	Zaluz	<u>10</u>	114-79/68	EB, POR	•	

2.0.0

7.5.1

Używane skróty:

* - stanowisko szczególnie cenne;

P - paleolit; EK - epoka kamienia; N - neolit; WEB - wczesna epoka brązu; EB - epoka brązu; Ha - wczesna epoka żelaza; OL - okres lateński; OR - okres wpływów rzymskich; POR - późny okres rzymski; OP - okres prahistoryczny; WŚ - wczesne średniowiecze; PŚ - późne średniowiecze; ON - okres nowożytny; GRODZ - grodzisko.

przygotował mgr Jerzy Ginalski

262 stan. gm Saauk w tym cennych: 81 w rejestrze zab.: 8
44 stan m Saauk : 15 : 3

Z up. Woj. Łódzkiego
Konservatora Zabytków
mgr Jerzy Ginalski
Konservator Zabytków Archeologicznych

2. Kierunki i rodzaje ochrony dóbr kultury.

Analizy uwarunkowań wykazały, że zespoły zabytkowe w Czerteżu (cerkiew z cmentarzem) i w Łodzinie (cerkiew z cmentarzami) ze względu na swoje walory, predysponowane są po opracowaniu dokumentacji specjalistycznej do utworzenia rezerwatów kulturowych. Zwraca się uwagę, że w wypadku budowy zbiornika Niewistka wieś Mrzyglód w całości znajdzie się pod wodą (i zabytki i układ urbanistyczny). Zaleca się jak najszybsze opracowanie dokumentujące istniejące obiekty i układ urbanistyczny oraz podjęcie działań dotyczących ewentualnego przeniesienia najbardziej wartościowych obiektów np. do skansenu w Sanoku (w wypadku przystąpienia do budowy zalewu).

Proponuje się również utworzenie parku kulturowego w oparciu o stanowiska archeologiczne 01, 02, 03 w Trepczy i cerkiew w Międzybrodziu.

3. Ochrona krajobrazu.

Część gminy wchodząca w teren Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz Parku Krajobrazowego Gór Słonnych (charakteryzująca się pełną gamą wspaniałych krajobrazów i widoków) - objęta jest ochroną prawną krajobrazu i określonymi zasadami kształtowania terenu i zabudowy w taki sposób, aby zachować piękno i walory widokowe terenu. Zaleca się dla terenu całej gminy :

- kształtowanie zabudowy tak, aby nie dominowała nad i w krajobrazie,
- budynki i budowle były wpisane poziomo w krajobraz,
- formy architektury nawiązujące do form architektury tradycyjnej regionalnej,
- konieczne jest opracowanie katalogów dla tego typu budynków i wprowadzenie preferencji w wypadku realizowania projektów zawartych w tych katalogach.

Należy zwracać również uwagę na estetykę małej architektury, ład i porządek w obejściach oraz wprowadzanie elementów zieleni towarzyszącej, izolacyjnej i maskującej na działkach. Należy dążyć do przebudowy istniejącej architektury szpecącej krajobraz, na zasadach identycznych jak dla nowych obiektów budowlanych (w ramach remontów i modernizacjach), preferuje się na terenie całej gminy zabudowę niską, o dachach spadzistych (35% - 45%), kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych.

Zaleca się na terenach chronionych podłączenia energetyczne, telekomunikacyjne oraz inne sieciowe z unikaniem rozwiązań naziemnych i napowietrznych. Przewiduje się organizację punktów widokowych w celu wyeksponowania najpiękniejszych widoków i panoram.

V. KIERUNKI ROZWOJU ROLNICTWA I LEŚNICTWA.

Użytki rolne stanowią 55% powierzchni ogólnej gminy. Wg ewidencji gruntów 74% użytków rolnych stanowią grunty orne, a 26% łąki i pastwiska. Klasy bonitacyjne gleb kształtują się następująco:

gleby klasy III	-	23%
gleby klasy IV	-	52%
gleby klasy V - VI	-	24%

Najlepsze gleby występują w : Czerteżu, Zabłotcach, Kostarowcach, Niebieszczanach. Najsłabsze gleby występują w Falejówce, Raczkowej, Łodzinie, Lisznej, Wujkiem. Gleby mają odczyn kwaśny, pogarszający się wskutek stosowania nawozów sztucznych. intensywna produkcja polowa wymaga systematycznego wapnowania gleb. Ograniczona (z tendencją do odłogowania) jest przydatność gleb klasy V i VI, ca 1 700 ha na terenie gminy. Bliskość lasu oddziałuje niekorzystnie na produkcyjną przestrzeń rolniczą (mikroklimat, zwierzyna). Ekspansja lasu (zadrzewienie i zakrzewienie) spowodowała faktyczną utratę dla rolnictwa ca 1 160 ha (Dobra, Wujskie). Przekroczenie optymalnego poziomu lesistości we wsiach : Dobra, Międzybrodzie, Wujskie, Tyrawa Solna i Załuż stworzyło barierę rozwoju rolnictwa.

Uwarunkowania przyrodnicze i klimatyczne stanowią ograniczenia możliwości rozwoju rolnictwa i zwiększania dochodów ludności z produkcji rolnej. W istniejącej strukturze gospodarstw rolnych indywidualnych przeważają gospodarstwa od 2 ha do 5 ha. Jest ich 49,5%. Gospodarstwa o areale poniżej 10 ha stanowią 90%.

Upadek sektora państwowego w rolnictwie (w gminie Sanok - państwowe gospodarstwa rolne, spółdzielnie kółek rolniczych, niektóre rolnicze spółdzielnie produkcyjne) spowodował przekazanie arealów i bazy kubaturowej Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa i Własności Komunalnej. Sytuacja gospodarczo-ekonomiczna istniejących Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych : Czerteż, Jurowce, Kostarowce jest w chwili obecnej mało stabilna i nie rokuje szans ich przetrwania w dotychczasowej formie.

> Zakłada się, że rolnictwo w gminie Sanok będzie funkcjonowało przede wszystkim w oparciu o gospodarstwa indywidualne.

Projektowane wejście Polski do Unii Europejskiej będzie miało duży wpływ na przebudowę struktury gospodarstw indywidualnych w kierunku zwiększenia arealów i zmniejszenia liczby ludności utrzymującej się wyłącznie z rolnictwa.

> Zakłada się, że rolnicze spółdzielnie produkcyjne będą funkcjonowały dalej w oparciu o opracowane nowe formy gospodarowania. Również w oparciu o pozostałości po państwowym sektorze powstaną nowe formy gospodarstw o zdecydowanie szerszym profilu gospodarowania. Będą one funkcjonowały nie tylko w oparciu o produkcję rolną, hodowlaną, specjalistyczną (warzywnictwo, sadownictwo, uprawy przemysłowe, zdrowa żywność, itp.) i usługi dla rolnictwa, ale i w oparciu o skup, magazynowanie, małe przetwórstwo, promocję produktów i usług.

W celu zaktywizowania rolnictwa zakłada się zorganizowanie poradnictwa i doradztwa rolniczego, zapewniającego szybki obieg informacji o i dla inicjatyw dających szansę na rynkach zbytu. Zakłada się również dalsze korzystanie z usług obsługi rolnictwa zlokalizowanych w granicach miasta Sanoka.

W wyniku przeprowadzonych analiz wyznaczono strefę obszarów otwartych pozostawionych w użytkowaniu rolniczym (patrz rozdz.III, pkt 3,4) i obszary zainwestowania (patrz rozdział VII).

Lasy stanowią 40,6% powierzchni gminy. Na terenie gminy lasami państwowymi administrują Nadleśnictwa Brzozów i Lesko. Lasy prywatne stanowią niewielki udział w całej powierzchni lasów.

Lasom tu występującym przepisywane są funkcje społeczno-ekologiczne (m.in. wodochronności i glebochronności) ograniczające funkcje gospodarcze, głównym zadaniem gospodarczym leśnictwa jest przebudowa drzewostanów niedostosowanych do warunków siedliska na drzewostany charakterystyczne dla tego rodzaju siedlisk (jodła, buk, modrzew) przy stosowaniu naturalnych form prowadzenia lasów (np. unikanie wyrębów zupełnych). Nałożone funkcje ochronne ograniczają możliwości bieżącego pozysku surowca drzewnego, a docelowo należy się liczyć z rozszerzeniem tych funkcji.

Ekspansja roślinności leśnej na tereny w sąsiedztwie lasów, a szczególnie te od wielu lat ugorowane spowodowała konieczność zajęcia się problemem dolesień. Na etapie niniejszego opracowania przeprowadzono analizy terenów rolnych biorąc pod uwagę podstawowe parametry ich przydatności dla rolnictwa.

W wyniku powyższych analiz **wyznaczono strefę obszarów rolnych z dopuszczeniem zalesień (patrz rozdział III pkt 3.3).** Wnioski o dolesienia spływające na tereny poza tą strefą zostaną rozpatrzone na etapie specjalistycznego opracowania programu dolesień.

VI. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.

W południowo-wschodniej i wschodniej części gminy Sanok, ze względu na uwarunkowania przyrodnicze i walory krajobrazowe oraz zakładane docelowo inwestycje (zbiornik wodny Dynów-Niewistka) - główną funkcją gwarantującą nowe miejsca pracy i możliwości uzyskania efektów ekonomicznych, oraz utrzymania się miejscowej ludności jest turystyka, rekreacja i wypoczynek. Brak w chwili obecnej bazy noclegowej o odpowiednim standardzie oraz brak przygotowania i urządzenia terenu dla takich funkcji - powoduje małe wykorzystanie terenów dla tych funkcji.

Teren ten stanowi również zielone zaplecze miasta Sanoka i jest wykorzystywany do wypoczynku sobotnio-niedzielnego.

Atrakcyjność terenu wzrośnie w momencie przygotowania i urządzenia szlaków turystyki pieszej, rowerowej, samochodowej z udostępnieniem atrakcji terenowych (zabytków architektury, przyrody, osobliwości przyrodniczych i punktów widokowych). Teren ten jest atrakcyjny dla myśliwych, wędkarzy, zbieraczy owoców lasu. Zdecydowanie wzrośnie atrakcyjność turystyczna tych terenów po wybudowaniu zbiornika wodnego Dynów-Niewistka i wybudowaniu zaplecza turystycznego o odpowiednim standardzie (baza noclegowa, usługi). Na etapie niniejszego opracowania proponuje się przede wszystkim wytrasowanie i urządzenie sieci szlaków turystyki pieszej, rowerowej i samochodowej z opracowaniem przewodników dla proponowanych tras.

W stanie istniejącym na terenie gminy istnieją trzy oznakowane szlaki:

- S1-** szlak czerwony - trasa z dworca PKP i PKS miasta Sanoka przez jego osiedle Biała Góra ("Królewska Studnia"), na Orli Kamień do Lisznej, stąd na Górę Słonny i Górę Słonna, dalej poza gminę w kierunku Przemyśla.
- S2-** szlak żółty (łącznikowy do szlaku czerwonego) - trasa z Orlego Kamienia w kierunku "Krzyża" nad jednostką wojskową w mieście Sanoku i drogą przez przysiółek Sanoka "Potok" do ulicy Przemyskiej, przez most na Sanie do dworca PKP i PKS.
- S3** - szlak zielony (łączący się ze szlakiem czerwonym na Górze Słonna) - trasa z Góry Słonna grzbietową drogą polną na Przemyśl, a po jej przekroczeniu zalesionym grzbietem na Górę Przysłup, dalej na obniżenie zwane Kotycznik, stąd przełączką pod wzgórzem 497, dalej drogą leśną (poza gminą Sanok) na Górę Sobień i drogą z Łukawicy do Załuża (gm. Sanok) do stacji PKP w Załużu.

Szlaki do oznakowania i urzędzenia :

- S4** - szlak łącznikowy pomiędzy szlakiem żółtym a czerwonym - trasa szlakiem żółtym do "Krzyża" nad WOP-em, stąd drogą do Lisznej od skrzyżowania na Lisznę w kierunku wschód nim do wsi Wujskie, a od "kapliczki" w lewo przez sady i łąki do lasu pasma Gór Słonnych, aż do "polanki" pod Kopą Słonnego, gdzie łączy się ze szlakiem czerwonym.
- S5** - szlak Sanok-Graniczna-Załuż - trasa z dworca PKP i PKS w Sanoku przez San na Olchowce i drogą na Lisznę do przysiółka Potoki, stąd za ostatnią chałupą przez kładkę, ścieżką stromym zboczem na grzbiet, dalej na północny wschód omijając wierzchołek skręca na wschód przez siodło grzbietem na Górę Graniczną (ca 10 mb na południowy wschód - osobliwość przyrodnicza tzw. "Mały Kamień"), z Granicznej grzbietem na południowy wschód przez kolejne nierówności do większego wzniesienia (ca 50 m na południe osobliwość przyrodnicza tzw. "Duży Kamień"), dalej na południowy-wschód wąskim grzbietem (ze śladem okopów) stromo w dół, następnie łagodnym stokiem w dolinę potoku Wujskiego do drogi Sanok-Przemysł, drogą w kierunku Zagorza do przystanku autobusowego.
- S6** - szlak Sanok-Trepcza-Kopacz-Horodysko "szlak wykopalisk" - trasa z Sanoka drogą do i przez wieś Trepcza w kierunku wschodnim, drogą (do oczyszczalni) nad San, brzegiem do ujścia Sanoczka, wzdłuż Sanoczka do i przez most drogą do Międzybrodzia, następnie skręca na zachód w dolinę i przez mostek na Górę Horodną (z "grodziskiem i kurhanami"), dalej grzbietem na północny-zachód i stromo na Górę Kopacz (Saba Góra), grzbietem Kopacza na Górę Banna, później stromo na północny-zachód do rozstaju dróg i na południe omijając wzniesienie na siodło i wyraźnie narysowany grzbiet ze wzniesieniem, potem w dół na południowy-zachód i trawersem omijając Górę Niuchową na kolejne siodło. Dalej na południe trawersując stok na wąski grzbiet i wzdłuż niego na południowy-wschód do granicy lasu, brzegiem lasu (punkty widokowe) na zalesione Horodysko z grodziskiem i dalej stromo w dół do drogi Sanok-Mrzyglód do przystanku autobusowego.
- S7** - część szlaku ikon (Sanok-Witryłów-Stara Wieś-Haczów-Krosno) - trasa Sanok, Czerteż, Jurowce skręca drogą do Srogowa Górnego. We wsi skręca na wschód przez strumień do lasu w górę omijając wypiętrzenia i kulminację zboczy, schodzi w siodło omijając Górę Niuchową do skrzyżowania dróg, dalej na północ schodzi do strumienia, aby po jego przekroczeniu wspiąć się na Górę Kopacz, dalej drogą leśną omijając kolejne kulminacje schodzi w dół do granicy lasu, stąd łąkami przez potok, w górę przez las do styku z drogą z Raczkowej do Mrzyglodu. Następnie odbija na wschód łagodnie w dół, po przejściu potoka na drogę, dalej 2,5 km drogą by skręcić w polną drogę na północny-wschód wzdłuż lasu

(punkty widokowe) przez pola do przysiółka Rzczki i za granicę gminy na Górę Dziarczyska.

Ścieżki spacerowe do oznaczenia i urządzenia :

- S8** - ścieżka spacerowa Sanok-Biała Góra-Orli Kamień - trasa od mostu na Sanie na Białą Górę obok bramy Skansenu i ogródków działkowych do "Sosenek" (ośrodek campingowy) na północny-wschód drogą na Podgaje i wzdłuż piaskowni, brzegiem lasu (trasa widokowa) do Krzyża i szlakiem żółtym na Orli Kamień.
- S9** - ścieżka spacerowa z trasą rowerową prawą stroną Sanu z Sanoka przez – Bykowce (Starorzecze Sanu) przez Załuż na Górę Sobień (rezerwat, zamek). Trasa długa, równoległa do układu drogowego obsługiwanego przez komunikację autobusową, przewidywana do od cinkowego wykorzystania.
- S10** - ścieżka spacerowa Sanok-Stroże Małe-Niebieszczany-Prusiek - atrakcje - widoki, zbieranie owoców lasu, stanowiska archeologiczne, park z dworkiem w Niebieszczanach i tzw. grodzisko, cmentarz w Prusieku. Przystanki autobusowe w Stróżach Małych, Niebieszczanach i Prusieku.
- S11** - ścieżka spacerowa wzdłuż rzeki Sanoczek - na trasie Sanoczek-Pisarowce-Markowce-Prusiek. Atrakcje - trasa widokowa, docelowy zespół kąpieliskowo-sportowy na tzw. "piekielku". Przystanki PKS w Prusieku i na granicy Pisarowiec. Trasa długa dla zaawansowanych piechurów.

Trasy samochodowe i rowerowe :

S12 - Sanok-Mrzygłód-Dobra-Ulucz - droga nr 19 536 "szlak ikon i wykopalisk".

Atrakcje:

- Trepcza - punkt widokowy na skarpie Sanu, grodziska i kurhany na Horodnej i Horodysku,
- Międzybrodzie - malowniczy widok przełomu Sanu i cerkiewki, pole namiotowe, możliwość wędkowania,
- Dębna - malowniczy widok doliny Sanu z możliwością plażowania, wędkowania i kąpieli,
- punkt widokowy na dolinę Sanu ze wzgórza między Dębną a Mrzygłodem,
- Mrzygłód - założenie urbanistyczne rynku, zabytki architektury drewnianej, cerkiew, "Diabla Góra" z resztkami grodziska (możliwość plażowania, kąpieli i biwakowania),
- Hłomcza - cerkiew, dęby, cmentarz, możliwość wędkowania,
- Dobra - zespół cerkiewny, trasa widokowa z drogi na Ulucz.

S13 - Sanok-Czerzeż-Jurowce-Raczkowa-Mrzygłód-Tyrawa Solna (przez gminę Tyrawa

Wołoska)-Wujskie-Załuż-drogi nr 98, 886, 19345, 19504, 19508, "szlak ikon".

Atrakcje:

- Czerzeż - cmentarz i cerkiew,
- Jurowce - trasa widokowa, cerkiew, dworek,
- Raczkowa - park i dworek,
- Mrzygłód - (patrz S12),
- Tyrawa Solna - trasa widokowa, camping, możliwość kąpieli i wędkowania,
- Wujskie -16 serpentyn, na kulminacji parking i punkt widokowy na Bieszczady, trasa widokowa, kościół klasycystyczny,
- Załuż - trasa widokowa na Bykowce i Sanok, ośrodek wypoczynkowy w parku podworskim
- Bykowce - trasa widokową, dworek, park.

S14 - Załuż-Lesko-Bieszczady - droga nr 19527, w Załużu trasa widokowa, rezerwat Sobień z ruinami zamku,

S15 - Sanok-Niebieszczany- Bieszczady - drogi nr 19513 i 19515,

Atrakcje:

- Prusiek - cmentarz i grodzisko,
- Niebieszczany - dworek z parkiem, grodzisko, trasa widokowa z wierzchołki pomiędzy Niebieszczanami, a Porażem.

Zakłada się dopuszczalność lokalizacji w bezpośrednim sąsiedztwie tras i szlaków podstawowego zespołu urządzeń obsługujących (za wyjątkiem terenów objętych ochroną rezerwatową, ścisłą lub częściową, lub ich bezpośredniego sąsiedztwa).

>Do wyposażenia dopuszczalnego należą :

- przy szlakach pieszych : miejsca wypoczynku, deszczochrony, tablice informacyjne,
- przy ścieżkach spacerowych i rowerowych : miejsca wypoczynku, deszczochrony, tablice informacyjne, stojaki dla rowerów,
- przy trasach samochodowych i rowerowych : małe parkingi, zatoki postojowe, miejsca wypoczynku, oznaczenia atrakcji, tablice informacyjne, zadaszenia przeciwdeszczowe w okolicach przystanków komunikacji zbiorowej.

Wyznacza się strefę obszarów zabudowy usług turystyki, wypoczynku i rekreacji z dopuszczeniem mieszkalnictwa dla właścicieli usług predysponowanych do realizacji wszelkich form turystyki, wypoczynku, rekreacji i sportu wraz z usługami

towarzyszącymi oraz obszary preferowane do rozwoju turystyki (strefa, gdzie docelowo może zaistnieć konieczność poszerzenia strefy zainwestowania dla w/w funkcji głównej.

W strefach mieszkalnictwa dopuszcza się funkcje turystyki, wypoczynku jako uzupełniającą. Preferuje się rozwiązania w oparciu o gospodarstwa agroturystyczne i elementy tzw. turystyki łagodnej (małe pensjonaty, zajazdy, motele, kwatery prywatne, campingi i pola namiotowe z pełnym wyposażeniem sanitarnym i prawidłowo rozwiązana gospodarką wodno-ściekową).

Zakłada się docelowy uzysk 5 tysięcy miejsc w bazie noclegowej z uzyskaniem w tej puli 50% miejsc noclegowych całorocznych.

Po wybudowaniu zalewu będzie można pomyśleć o rozwoju turystyki kwalifikowanej związanej ze sportami wodnym. Sporty zimowe rozwijać się będą w oparciu o narciarstwo turystyczne, biegowe i zjazdowe o niskich i średnich parametrach trudności wyznaczonych tras zjazdów.

VII. KIERUNKI ROZWOJU I ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZAINWESTOWANIA.

1. Zasady i polityka gminy dotyczące terenów zainwestowania.

W oparciu o prognozę demograficzną oraz bieżącą obserwację procesów demograficznych można określić generalne tendencje kształtowania się populacji ludzkiej w perspektywie do 2010 roku, stanowiącej wiodący czynnik strategii rozwoju i zagospodarowania przestrzennego-

Najistotniejsze z nich to:

- słabsze tempo rozwoju ludności w latach 1995 - 2010 średniorocznie w gminie 0,15%, w relacji do całego województwa 0,85% średniorocznie,
- prognoza zakłada, że przyrost ludności w latach 1996 - 2020 wyniesie 3,77% tj. o 580 osób, w latach 1996 - 2010 liczba ludności wzrośnie o 643 osoby, natomiast w następnym dziesięcioleciu zmniejszy się o 55 osób,
- zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży w wieku 0-17 lat z 4 563 (rok 1995) do 3 776 w roku 2020 - odpowiednio z 29,26% do 23,34%,

Analiza grup wiekowych w ramach wieku przedprodukcyjnego :

- ▶ w wieku 0 - 2 lat - do 2000 roku spadek o 24 osoby, do 2010 wzrost - 84 osoby, do 2020 roku spadek - o 143 osoby. W okresie 25-lecia liczba tej grupy wieku zmniejszy się o 83 osoby.
- ▶ w wieku 3 - 6 lat - do 2000 roku spadek o 235 osób, do 2010 wzrost -133 osoby, do roku 2020 - spadek 116 osób. W okresie 25-lecia liczba tej grupy wieku zmniejszy się o 218 osób.
- ▶ w wieku 7-14 lat - do 2000 roku spadek o 149 osób, do 2010 spadek - 346 osób, do roku 2020 - wzrost 113 osób. W okresie 25-lecia liczba tej grupy wieku zmniejszy się o 382 osób.

Analiza grupy wieku produkcyjnego :

- ▶ do 2010 roku wzrost o 1 218 osób, do 2020 roku zmniejszenie o 301 osób. Wzrost globalny w okresie 25 lat wyniesie 917 osób.

Udział ludności w wieku produkcyjnym do ludności ogółem wzrośnie (1995 r.) z 56,05% do 61,33% w 2010 roku i 59,68 % w roku 2020.

Analiza grupy wieku poprodukcyjnego :

► wzrośnie z 14,68% w 1995 roku do 16,98% w 2020 roku.

bezrobocie będzie stałym elementem rynku pracy i z całą pewnością będzie się charakteryzowało zmiennym nasileniem w czasie i przestrzeni. Z uwagi na przewidywany przyrost ludności w wieku produkcyjnym i już istniejącą ilość bezrobotnych, problem ten będzie pierwszoplanowym problemem wymagającym skutecznych rozwiązań.

Poniżej zamieszczamy prognozę liczby ludności w gminie Sanok w formie tabel z rozbiciem na lata : 2000,2005,2010,2015,2020, oraz tabelę określającą udział procentowy poszczególnych grup wiekowych.

PROGNOZA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KROSNIĘSKIEGO
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, płci, podziału na jednostki administracyjne
ROK 2000

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem M - mężczyźni K - kobiety	Wiek przedprodukcyjny /0 - 17 lat/			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność		
		O	M	K	O	18-54 M	18-59 K	O	65 i więcej M	60 i więcej K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	WOJEWÓDZTWO	140567	71908	68659	299735	156590	143145	72480	23080	49400	512782	251578	261204
	Razem gminy	93974	47939	46035	187625	100196	87429	50623	16530	34093	332222	164665	167557
1	Sanok	4202	2141	2061	9187	5033	4154	2400	805	1595	15789	7979	7810

PROGNOZA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KROŚNIĘSKIEGO
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, płci, podziału na jednostki administracyjne
ROK 2005

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem M - mężczyźni K - kobiety	Wiek przedprodukcyjny /0 - 17 lat/			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność		
		O	M	K	O	18-54 M	18-59 K	O	65 i więcej M	60 i więcej K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	WOJEWÓDZTWO	130811	66996	63815	317681	165118	152563	73750	24533	49217	522242	256647	265595
	Razem gminy	89052	45527	43525	197766	104700	93066	50260	17180	33080	337078	167407	169671
1	Sanok	4000	2040	1960	9615	5218	4397	2385	837	1548	16000	8095	7905

PROGNOZA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KROŚNIENSKIEGO
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, płci, podziału na jednostki administracyjne
ROK 2010

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem M - mężczyźni K - kobiety	Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność		
		O	M	K	O	18-54 M	18-59 K	O	65+ wiecaj M	60+ wiecaj K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	WOJEWÓDZTWO	127848	65575	62273	325436	171815	153621	77199	24009	53190	530483	261399	269084
	Razem gminy	86212	44069	42143	203520	109118	94402	50318	16284	34034	340050	169471	170579
1	Sanok	3882	1979	1903	9956	5535	4421	2394	793	1601	16232	8307	7925

PROGNOZA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KROŚNIENSKIEGO
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, płci, podziału na jednostki administracyjne
ROK 2015

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem M - mężczyźni K - kobiety	Wiek przedprodukcyjny (0-17 lat)			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność ogółem		
		O	M	K	O	18-54 M	18-59 K	O	65+ wiecaj M	60+ wiecaj K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	WOJEWÓDZTWO	130837	67257	63580	316611	169027	147584	86622	27593	59029	534070	263877	270193
	Razem gminy	86996	44540	42456	198572	107214	91358	53603	17861	35742	339171	169615	169556
1	Sanok	3909	1996	1913	9851	5517	4334	2529	843	1686	16289	8356	7933

PROGNOZA LUDNOŚCI WOJEWÓDZTWA KROŚNIĘSKIEGO
Liczba ludności wg wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego, płci, podziału na jednostki administracyjne
ROK 2020

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE O - ogółem M - mężczyźni K - kobiety	Wiek przedprodukcyjny 0-17 lat			Wiek produkcyjny			Wiek poprodukcyjny			Ludność ogółem		
		O	M	K	O	18-54 M	18-59 K	O	65 i więcej M	60 i więcej K	O	M	K
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
	Województwo	127863	65763	62100	306053	164460	141593	98464	33274	65190	532380	263497	268883
	Razem gminy	84043	43009	41034	191523	103896	87627	58994	20749	38245	334560	167654	166906
1	Sanok	3776	1927	1849	9655	5402	4253	2746	971	1775	16177	8300	7877

GRUPA WIEKU	1995	%	2000	%	2005	%	2010	%	2015	%	2020	%
Przedprodukcyjny 0-17 lat	4563	29,27	4202	26,61	4000	25,00	3882	23,92	3909	24,00	3776	23,34
Produkcyjny 18-59 lat kobiety 18-64 lat mężczyźni	8738	56,05	9187	58,19	9615	60,09	9956	61,33	9851	60,48	9655	59,68
Poprodukcyjny 60 lat i więcej kobiety 65 lat i więcej mężczyźni	2288	14,68	2400	15,20	23,85	14,91	2394	14,75	2529	15,52	2746	16,98
LUDNOŚĆ OGÓŁEM	15589	100	15789	100	16000	100	16232	100	16289	100	16177	100
Obciążenie ekonomiczne /na 100 osób/	78,4	x	71,9	x	66,4	x	63,0	x	65,4	x	67,6	x

Jednym z najważniejszych problemów wynikających z przedstawionej struktury będzie zagospodarowanie przyrostu ludności w wieku produkcyjnym w ilości 917 osób. Problem ten dodatkowo potęguje fakt występującego bezrobocia, niosącego ze sobą wiele negatywnych skutków o ekonomicznym i społecznym charakterze. Stałe obniżanie się stopy życiowej spowodowane jest częściową lub całkowitą utratą źródeł zarobkowania i dochodów, a co za tym idzie - postępującym zubożeniem ludności.

W ostatnim okresie kładzie się większy nacisk w tym względzie na rozwiązania aktywne jak : roboty publiczne, prace interwencyjne czy kredyty i pożyczki na założenie firmy. Jednak ze względu na konieczność przebudowy gospodarki takie podejście nie wydaje się wystarczające. Instrumenty aktywnej polityki na rynku pracy mają bowiem ograniczone znaczenie, chociaż by dla powstawania wydajnych miejsc pracy. Przeciwdziałanie bezrobociu to nie tylko program walki z bezrobociem, ale również ożywienie gospodarki i uzyskanie trwałych tendencji rozwojowych. Tworzenie trwałych i efektywnych miejsc pracy pozwoli rozwiązać problem bezrobocia teraz i w przyszłości.

Tak więc jednym z zasadniczych celów polityki rynku pracy powinno być jego uaktywnienie poprzez:

- przeciwdziałanie powstawania i utrwalania się bezrobocia trwałego,
- dostosowanie struktury zatrudnianych do potrzeb gospodarki (kursy, szkolenia, możliwość uzyskania innych lub wyższych kwalifikacji),
- racjonalne zatrudnienie,
- właściwą politykę informacyjną w sferze rynku pracy,
- wyzwalanie i promowanie postaw aktywnych oraz przedsiębiorczości.

Na tle problemów i szans rozwoju gminy Sanok i w oparciu o zgromadzone zasoby społeczne, dalszy rozwój działalności gospodarczej i produkcyjnej (w dziedzinie rolnictwa, leśnictwa), przemysłu oraz infrastruktury społecznej, rzutować będzie na przemiany jakościowe i ilościowe w bazie ekonomicznej gminy.

Zmiana systemu gospodarczego i proces urynkowienia, modernizacji i przebudowy obejmuje wszystkie w/w dziedziny. Rozwój ich wystąpi w formach poza państwowych i poza samorządowych. Aktywność tych form będzie tym większa, im bardziej rozwój elementów w formie uspołecznionej nie będzie nadążał za potrzebami społecznymi.

Udział infrastruktury społecznej w przemianach społeczno-gospodarczych będzie się wiązał również z przyszłymi potrzebami w tym zakresie. Wynikają one :

- z przyrostu demograficznego (wzrostu ilości użytkowników),
- z konieczności poprawy standardów obsługi,
- z konieczności poprawy dostępności do podstawowego poziomu usług /zwłaszcza w odniesieniu do niektórych wsi/.

Polityka gminy w zakresie rozwoju infrastruktury społecznej powinna głównie zwrócić uwagę na:

- zabezpieczenie w dziedzinie potrzeb bytowych i ogólnorozwojowych społeczeństwa, przy najmniej ich minimalnego poziomu przy jednoczesnym ograniczaniu tendencji spadkowej w standardach obsługi,
- doprowadzenie do równowagi w przestrzennym rozmieszczeniu urządzeń infrastruktury społecznej o podstawowym i elementarnym charakterze,
- wzbogacenie rzeczowego zakresu infrastruktury o elementy wynikające z pojawiających się potrzeb związanych ze zmieniającym się poziomem i stylem życia i postępującego różnicowania w tym zakresie, a więc i różnicowania potrzeb przede wszystkim jakościowych,
- wykorzystanie istniejących obiektów i lokali do aktualnych potrzeb z założeniem szybkiej możliwości zmiany ich funkcji,
- powiększenie ilości miejsc pracy oraz zasobów materialnych w całej sferze infrastruktury społecznej.

Zakłada się poprawę jakości życia w zakresie określonych potrzeb przedstawionych w oparciu o standardy. Założone standardy określają skalę potrzeb rozwoju poszczególnych elementów infrastruktury społecznej /*Tabela - Standardy jakości życia wybranych elementów infrastruktury społecznej* /.

Obszary zainwestowania wyznaczone na terenie gminy zostały zróżnicowane ze względu na funkcję główną:

- mieszkalnictwo,
- działalność gospodarczą i przemysłową,
- usługową (tzw. infrastrukturę społeczną),
- turystyczną (patrz : rozdział VI).

Standardy jakości życia wybranych elementów infrastruktury społecznej

Wyszczególnienie 1	Miernik 2	stan istniejący 3	Graniczne wielkości pola rozwiązań 4
MIESZKALNICTWO			
- posiadanie samodzielnego mieszkania	gospod. domowe 100 mieszkań	107	105-100
- wygoda zamieszkania	m ² p.uż. mieszk M	17,5	20,0 - 25,0
- zagęszczenie mieszkań	liczba mieszkańców 1 izbę	1,19	0,90 - 1,10
OŚWIATA I WYCHOWANIE			
- objęcie opieką przedszkolną dzieci w wieku 3-6 lat	% uczestnictwa	32%	40 - 45
	lub % ogólnej liczby mieszkańców	2,0%	4,0 - 4,2
- warunki nauki w szkołach podstawowych	liczba uczniów 1 oddział	13	18
KULTURA			
możliwość korzystania z:			
- bibliotek i filii bibliot.	mieszkańców placówkę	1418	5000-4000 wielkość pow. użytkowej ustala się indywidualnie
- ośrodków kultury , klubów świetlic	mieszkańców placówkę	650	potrzebę realizacji program i wielkość obiektu ustala się indywidualnie w zależności od potrzeb
- kin	liczba miejsc 1000 M	0	
OCHRONA ZDROWIA OPIEKA SPOŁECZNA			
- możliwość uzyskania podstawowej fachowej porady medycznej	M 1 ośrodek zdrowia	3897	3000 - 4000
- możliwość hospitalizacji	liczba łóżek 1000 M	4,7 na rejon	7,0 na rejon
- możliwość pomocy społecznej w domach pomocy społecznej	liczba łóżek 1000 M	0	2,5 - 3,0

- możliwość nabycia leków	<u>M</u> aptekę	15589	4000 - 6000
- natężenie pomocy lekarskiej	<u>M</u> karetkę	6781	~ 8000
- objęcie opieką w żłobkach dzieci 0 - 2 lat	% ogólnej liczby mieszk. % uczestnictwa	0,0 0,0	0,75- 1,5% ogólnej liczby mieszkańców 3,0 - 4,0
HANDEL - możliwość korzystania z placówek sklepowych	<u>M</u> placówkę	160	150-130
- warunki nabycia artykułów	$\frac{m^2 \text{ pow. użytk.}}{1000 M}$	-	190-270
USŁUGI BYTOWE RZEMIOSŁO			
- możliwość korzystania z usług zaspokajających drobne potrzeby materialne i niematerialne	<u>M</u> zakład	-	250 - 200
- warunki obsługi ludności	$\frac{m^2 \text{ pow. użytk.}}{1000 M}$	-	90 - 160
GASTRONOMIA			
- możliwość korzystania z usług gastronomicznych w placówkach ogólnodostępnych	$\frac{m^2 \text{ pow. użytk.}}{1000 M}$	-	35 - 65
ADMINISTRACJA			
- warunki obsługi mieszkańców gminy	$\frac{m^2 \text{ pow. użytk.}}{1000 M}$	-	400-450

M - mieszkańcy

1.1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.

Warunki mieszkaniowe stanowią jeden z głównych elementów kształtujących warunki życia na danym obszarze. Efekty budownictwa mieszkaniowego na przestrzeni ostatnich lat wykazują, że liczba oddawanych mieszkań maleje.

Na terenie gminy Sanok inwestycje mieszkaniowe - to indywidualna budowa domu - jest to jedyna możliwość uzyskania własnego mieszkania.

Problem mieszkalnictwa jest zagadnieniem polityczno - ekonomicznym o organizacyjnym charakterze. Powinien on być rozwiązany poprzez pełną i zróżnicowaną pod względem możliwości ekonomicznych ofertę mieszkania (domu) dla każdej rodziny. Głównym działaniem powinno być zahamowanie spadku w budownictwie mieszkaniowym i stworzenie warunków do wzrostu inwestowania w tej sferze.

Działania rokujące wzrost budownictwa mieszkaniowego dotyczyć będą:

- pomocy finansowej z budżetu Wojewody dla kandydatów i członków spółdzielni, rozwiązujących problemy we własnym zakresie,
- stworzenia banku działek budowlanych (działek przygotowanych planistycznie i geodezyjnie) ułatwiającego obrót terenami,
- realizację inwestycji z zakresu uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe /drogi, energia elektryczna, kanalizacja, wodociągi/.

Zakłada się, że w najbliższych latach dalej dominować będzie budownictwo indywidualne jednorodzinne. Natomiast budownictwo wielorodzinne czynszowe realizowane przez samorząd lokalny będzie realizowane w zależności od potrzeb i możliwości finansowych. W przyszłości polityka mieszkaniowa opierać się będzie na bardziej sprzyjającym systemie kredytowania. A to pozwoli rozwinąć różne formy budownictwa mieszkaniowego przy założeniu osiągnięcia docelowo przeciętnego standardu w granicach 20,0 - 25,0 m² powierzchni użytkowej na 1 mieszkańca.

Wyznaczanie nowych terenów budowlanych uwarunkowane będzie przyjętymi rodzajami zabudowy, oraz wielkościami parametrów zabudowy.

Rodzaj zabudowy	Wskaźnik	Wartość wskaźnika	
		max.	min.
1 Małe domy mieszkalne, zabudowa wielorodzinna o niskiej intensywności	ilość mieszkań na 1 ha	50	35
2. Zabudowa jednorodzinna wolnostojąca i letniskowa indywidualna: - w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych, - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację, - na terenach uzbrojonych w kanalizację.	średnia wielkość działki - ar	14	10
3. Zabudowa jednorodzinna bliźniacza szeregową: - w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych, - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację, - na terenach uzbrojonych w kanalizację.	średnia wielkość działki - ar	9	7
4. Zabudowa zagrodowa, pensjonatowa : - w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych, - na terenach nieuzbrojonych w kanalizację, - na terenach uzbrojonych w kanalizację.	średnia wielkość działki - ar	20	15
		20	15
		15	10

W studium wyznaczono 2 strefy z dominującą funkcją mieszkalnictwa :

- ▶ **obszary zabudowy zagrodowej z możliwością modernizacji i uzupełnień,**
- ▶ **obszary zabudowy różnych form mieszkalnictwa z dopuszczeniem modernizacji i uzupełnień oraz lokalizacji inwestycji za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi.**

[M/U - projektowana strefa mieszkalno - usługowa: potencjalnej lokalizacji mieszkalnictwa i usług.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru M/U - dopuszcza się zmianę przeznaczenia części terenów z rolnego pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego, zagrodowego związanego z funkcją agroturystyczną i usługowego. Dopuszcza się: budowę nowej zabudowy mieszkaniowej z obiektami towarzyszącymi (garaże, budynki gospodarcze), z możliwością lokalizacji obiektów z działalnością handlową, gastronomiczną, turystyczną i agroturystyczną. Dopuszcza się lokalizacje: nowych dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach w/w obiektów minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie w/w obiektów obiektami małej architektury i zielenią; wysokości budynków nie więcej niż dwie kondygnacje użytkowe + poddasze użytkowe,
- na terenach eksponowanych widokowo wysokość budynków nie powinna przekraczać jednej kondygnacji użytkowej + poddasze użytkowe,
- zabudowę o dachach spadzistych (25% - 45%), kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych,
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 10-15 na 50 zatrudnionych oraz 30-60 na 1000m² powierzchni usług.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

* Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz.

* Wzbogacanie walorów widokowych poprzez: wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, obsadzanie miedz na słonecznych stokach krzewami kserotermicznymi, wzbogacanie strefy ekotonowej pomiędzy lasem, a terenami rolnymi.

* Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

* Kształtowanie i uświadamianie ekonomicznej wartości krajobrazu. Duże znaczenie w kształtowaniu krajobrazu ma społeczność gminna (akceptacja ograniczeń wynikających ze stref ochrony widokowej, ochrony krajobrazu kulturowego itp.).

* Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych ich terenów wprowadzono następujące nakazy i zakazy:

Nakazuje się :

- wprowadzenie wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno - ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,]¹

- [zmniejszanie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów istniejących na obszarach poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- podejmowanie działań zmierzających do poprawy bilansu wodnego (utrzymanie istniejących zbiorników wodnych) i retencjonowania wody,
- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych oraz nad brzegami rzek i potoków,
- zachowanie jak najszerszego pasa wolnego od zabudowy w obszarze wyznaczonym w studium jako obszary migracji zwierząt.

Zakazuje się:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób naturalny krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze M/U nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na w/w terenie znajdują się stanowiska archeologiczne o wysokiej wartości historycznej, które w studium objęto ochroną archeologiczną.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- zachowanie rezerwy terenowej pod przebudowę drogi krajowej,
- budowę nowych ciągów komunikacyjnych wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej.

* Kierunki rozwoju komunikacji drogowej określone zostały z uwzględnieniem:

- powiązań zewnętrznych i wewnętrznych,
- rozmieszczenia terenów osadniczych,
- rozmieszczenia i potrzeb obsługi rolnictwa,
- potrzeb turystyki i rekreacji,
- rozmieszczenia terenów objętych działalnością gospodarczą.

* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują realizację sieci wodociągowej dla całego obszaru objętego zmianą studium.

* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej dla całego obszaru objętego zmianą studium wraz z możliwością lokalizacji własnej oczyszczalni ścieków.

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowaną strefę mieszkalno - usługową.

* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Gmina Sanok jest gminą sypialnianą dla miasta Sanok i gminą rolniczą, dlatego tylko opłacalna produkcja rolna zapewni utrzymanie mieszkańcom gminy oraz zwiększy popyt na różnego typu usługi okołorolnicze.]¹

[W dalszym ciągu rozwój funkcji rolniczej będzie zmienny i zależny od odległości od miasta Sanok oraz od rozwoju wszystkich funkcji społeczno - gospodarczych, a także od wyprzedzającego rozwoju obrotu ziemią, handlu i przetwórstwa produktów rolnych.

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- * Utrzymanie i intensyfikacja wielokierunkowej produkcji polowej, hodowlanej i ogrodniczej z maksymalnym i ekonomicznie uzasadnionym zaangażowaniem podstawowych czynników produkcji (ziemia, praca, kapitał) w perspektywie ograniczonej wymaganiami dotyczącymi środowiska przyrodniczego w kierunku tzw. produkcji zintegrowanej,
- * Podwyższanie standardu działalności rolniczej i przechodzenie na produkcję ekologicznie czystej żywności.

Lasy spełniają różne funkcje przyrodniczo - społeczne jak np. ochrona gleb przed erozją, ochrona źródeł i zbiorników wodnych, ochrona rodzimej przyrody, oraz funkcje zdrowotno - rekreacyjne.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- * Prognozuje się, że wraz z rozwojem intensywności produkcji rolnej, mało urodzajne grunty staną się coraz mniej przydatne dla rolnictwa i z konieczności będą zalesiane.
- * Proponuje się większe niż do tej pory wykorzystanie terenów śródleśnych i przedpoła lasów na cele rekreacyjne i wypoczynkowo - sportowe.
- * Wzrost liczby małych zakładów produkcyjno - usługowych działających w ramach gospodarstw rolnych i leśnych.]¹

[Do studium wprowadza się obszar oznaczony symbolem 1MN/U – **projektowana strefa mieszkalno - usługowa w miejscowości Stróże Wielkie.**

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 1MN/U - dopuszcza się zmianę przeznaczenia części terenów z rolnego pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usługowego. Dopuszcza się: budowę nowej zabudowy mieszkaniowej z obiektami towarzyszącymi (garaże, budynki gospodarcze), z możliwością lokalizacji obiektów z działalnością handlową, gastronomiczną, turystyczną, rzemieślniczą. Dopuszcza się lokalizacje: nowych dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach w/w obiektów minimum 30% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie w/w obiektów obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż trzy kondygnacje użytkowe (w tym poddasze użytkowe),
- na terenach eksponowanych widokowo wysokość budynków nie powinna przekraczać jednej kondygnacji użytkowej + poddasze użytkowe,
- zabudowę o dachach spadzistych (25% - 45%), kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych, dopuszcza się również ze względów konstrukcyjnych i estetycznych stosowanie stropodachów lub dachów łukowych,
- zakaz lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 10-15 na 50 zatrudnionych oraz 30-60 na 1000m² powierzchni usług.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

* Dbanie o zachowanie walorów widokowych przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz.

* Wzbogacanie walorów widokowych poprzez: wprowadzanie zadrzewień śródpolnych, obsadzanie miedz na słonecznych stokach krzewami kserotermicznymi, wzbogacanie strefy ekotonowej pomiędzy lasem, a terenami rolnymi.

* Pozostawienie strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż cieków wodnych;

* Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

* Kształtowanie i uświadamianie ekonomicznej wartości krajobrazu. Duże znaczenie w kształtowaniu krajobrazu ma społeczność gminna (akceptacja ograniczeń wynikających ze stref ochrony widokowej, ochrony krajobrazu kulturowego itp).

* Obowiązuje ochrona przed zniszczeniem i negatywnym oddziaływaniem na istniejące zakrzaczenia i zadrzewienia - w wypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów należy dążyć do odtworzenia tych samych gatunków na jednakowej powierzchni zajmowanej przez wycięte drzewa i krzewy.

* Dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej - drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do siedliska.]²

[Czwarta zmiana studium wprowadza obszar 1ZC - przeznaczony pod lokalizację cmentarza w miejscowości Pisarowce wraz ze strefą ochrony sanitarnej 150m od granic cmentarza.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 1ZC - zmienia się przeznaczenie terenu z rolnego pod lokalizację cmentarza w terenach zieleni, jako poszerzenie cmentarza istniejącego zlokalizowanego na sąsiedniej działce.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się racjonalne wykorzystanie terenu pod lokalizację obszaru grzebalnego, zgodnie z przygotowaną dokumentacją geologiczno - inżynierską. Teren występującego w obszarze objętym zmianą studium dna doliny, należy przeznaczyć na inne cele np. drogi dojazdowe i parkingi.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

- * Teren cmentarza należy wzbogacić zielenią wysoką i niską - zimozieloną.
- * Należy stosować zasłony widokowe z zieleni.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze 1ZC nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Natomiast na obszarze objętym zmianą studium występuje stanowisko archeologiczne. W studium obszary te objęto ochroną archeologiczną. Przy zagospodarowaniu powyższych terenów należy uwzględnić przepisy szczególne i warunki wynikające z przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Zabrania się niszczenia, przekształcania bądź samowolnego rozkopywania stanowisk archeologicznych.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- * W zakresie komunikacji drogowej ustala się:
  - zachowanie rezerwy terenowej pod przebudowę ciągu komunikacyjnego - drogi gminnej dojazdowej i drogi wewnętrznej do cmentarza.
- * Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę - wodę dla potrzeb cmentarza należy ujmować z lokalnego głębinowego ujęcia wody.
- * Kierunki rozwoju w zakresie kanalizacji sanitarnej - nie dotyczy projektowanej inwestycji.
- * Rozwój sieci elektroenergetycznej, modernizacja istniejącej sieci oraz budowa nowej dla potrzeb oświetlenia cmentarza.
- * Gospodarki odpadami - zgodnie z zasadami przyjętymi w gminie Sanok.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Utrzymanie i intensyfikacja wielokierunkowej produkcji polowej, hodowlanej i ogrodniczej z maksymalnym i ekonomicznie uzasadnionym zaangażowaniem podstawowych czynników produkcji w perspektywie ograniczonej wymaganiami dotyczącymi środowiska przyrodniczego w kierunku tzw. produkcji zintegrowanej na obszarze poza wyznaczoną lokalizacją cmentarza.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium nie występują obszary leśne.]³

[Do studium wprowadza się obszary oznaczone symbolami: **1M/UT, 2M/UT i 3M/UT** – projektowana strefa mieszkaniowo-usługowa w miejscowości **Międybrodzie**.

1. Kierunki zmiany w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych obszarów 1M/UT, 2M/UT i 3M/UT – dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów z rolnego pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinne, budownictwa rekreacji indywidualnej i budownictwa usługowego o charakterze turystycznym wraz z obiektami handlowymi. Dopuszcza się lokalizację nowych dróg wewnętrznych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach ww. obiektów minimum 50% powierzchni biologicznie czynnej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, min. 60% dla zabudowy rekreacji indywidualnej i min. 20% dla zabudowy usługowej i handlu;
- uzupełnienie ww. obiektów obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż 10,0m,
- zabudowę o dachach spadzistych (15% - 45%), kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych, dopuszcza się elementy stropodachów dla obiektów usługowych i handlu;
- zakaz lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 10-15 na 50 zatrudnionych oraz 25-40 na 1000m² powierzchni usługowej.

3. Zasady Ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

* Należy zachować warunki wynikające z położenia w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych – zasady i ograniczenia wynikające z obowiązującego prawa miejscowego w zakresie ochrony przyrody, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

* Należy zachować walory widokowe przez właściwe wykomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz.

* Pozostawienie strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż cieków wodnych – wprowadza się zakaz lokalizowania przedsięwzięć mających wpływ na migrację zwierząt w tym nowych obiektów budowlanych.

* Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

* Obowiązuje ochrona przed zniszczeniem i negatywnym oddziaływaniem na istniejące zakrzaczenia i zadrzewienia.

* Dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej – drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do siedliska.

* Należy chronić występujące na obszarze objętym zmianą studium rośliny objęte ochroną ścisłą i ochroną częściową.

* Część terenu objętego zmianą studium znajduje się w obszarze Natura 2000 – Góry Słonne PLH 180013 i PLB 180003; zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, nie związanych bezpośrednio z ochroną tego obszaru lub nie wynikającej z tej ochrony.]¹

[4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na ww. terenach nie występują stanowiska archeologiczne.

5. Kierunki rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- budowę nowych dróg dojazdowych, wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej.

* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują wykorzystanie istniejących ujęć i wodociągów lokalnych (w tym studni indywidualnych) oraz budowę nowych studni i wodociągów dla potrzeb całego obszaru objętego zmianą studium.

* Docelowo realizacja sieci kanalizacji sanitarnej dla całego obszaru objętego zmianą studium i odprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w mieście Sanoku; tymczasowo możliwość lokalizacji bezodpływowych zbiorników na ścieki i przydomowych oczyszczalni ścieków.

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowaną strefę mieszkalno – usługową.

* W zakresie telekomunikacji przewiduje się na obszarze objętym zmianą studium rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

* Zaopatrzenie w ciepło powinno odbywać się za źródeł pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do atmosfery np. poprzez stosowanie w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych systemach grzewczych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła.

* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium nie będzie prowadzona gospodarka rolna. Tereny dotychczas rolne będą wykorzystane na cele mieszkaniowe, rekreacyjne, wypoczynkowe i usługowe.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium znajduje się niewielki obszar leśny oraz zadrzewienia łąkowe jak również występują tereny , na których występuje sukcesja wtórna. Proponuje się większe niż do tej pory wykorzystanie terenów zadrzewionych i przedpola lasu na cele rekreacyjne i wypoczynkowe.]²

[Do studium wprowadza się obszary oznaczone symbolami: **1ZR i 2 ZR – tereny zieleni rekreacyjno-izolacyjnej w miejscowości Międzybrodzie.**

1. Kierunki zmiany w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonych obszarów 1ZR i 2ZR – dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów z rolnego na zieleni rekreacyjną i izolacyjną. Dopuszcza się lokalizację nowych dróg wewnętrznych oraz sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Na terenach zieleni dopuszcza się lokalizację parków o charakterze wypoczynkowym, placów zabaw dla dzieci i boisk rekreacyjnych, obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji i wypoczynkowi. Należy uzupełnić zieleni w dostosowaniu do warunków siedliskowych i rzeźby terenu.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

* Należy zachować warunki wynikające z położenia w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych – zasady i ograniczenia wynikające z obowiązującego prawa miejscowego w zakresie ochrony przyrody, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

* Pozostawienie strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż cieków wodnych – wprowadza się zakaz lokalizowania przedsięwzięć mających wpływ na migrację zwierząt w tym nowych obiektów budowlanych.

* Obowiązuje ochrona przed zniszczeniem i negatywnym oddziaływaniem na istniejące zakrzaczenia i zadrzewienia.

* Dopuszcza się zasadzenia dzieleni wysokiej i niskiej - drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do siedliska.

Należy chronić występujące na obszarze objętym zmianą studium rośliny objęte ochroną ścisłą i ochroną częściową.

* Część terenu objętego zmianą studium znajduje się w obszarze Natura 2000 – Góry Słonne PLH 180013 i PLB 180003; zakazuje się realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, nie związanych bezpośrednio z ochroną tego obszaru lub nie wynikającej z tej ochrony.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach 1ZR i 2ZR nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na ww. terenie brak jest stanowisk archeologicznych.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- budowę nowych dróg dojazdowych, wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej.]³

[* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują wykorzystanie istniejących ujęć i wodociągów lokalnych (w tym studni indywidualnych) oraz budowę nowych studni i wodociągów dla potrzeb całego obszaru objętego zmianą studium.

* Docelowo realizacja sieci kanalizacji sanitarnej dla całego obszaru objętego zmianą studium i doprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w mieście Sanoku; tymczasowo możliwość lokalizacji bezodpływowych zbiorników na ścieki i przydomowych oczyszczalni ścieków.

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowaną strefę mieszkalno-usługową.

* W zakresie telekomunikacji przewiduje się na obszarze objętym zmianą studium rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

* Zapotrzebowanie w ciepło powinno odbywać się ze źródeł pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do atmosfery np. poprzez stosowanie w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych systemach grzewczych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła.

* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium nie będzie prowadzona gospodarka rolna. Tereny dotychczas rolne będą wykorzystane na cele mieszkaniowe, rekreacyjne, wypoczynkowe i usługowe.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Na obszarze objętym zmianą studium znajduje się niewielki obszar leśny oraz zadrzewienia łąkowe jak również występują tereny, na postępuje sukcesja wtórna. Proponuje się większe niż do tej pory wykorzystanie terenów zadrzewionych i przedpoła lasu na cele rekreacyjne i wypoczynkowe.⁴

[Dziesiąta zmiana studium wprowadza obszar 2ZC – przeznaczony pod lokalizację (poszerzenie istniejącego) cmentarza w miejscowości Trecza wraz ze strefą ochrony sanitarnej 50 i 150m od granic cmentarza oraz obszary 2Z i 3Z – przeznaczone pod zielen i obszar 1 KP – przeznaczony pod parking.

1. Kierunki zmiany w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 2ZC – zmienia się przeznaczenie terenu z rolnego pod lokalizację cmentarza w terenach zieleni, jako poszerzenie cmentarza istniejącego zlokalizowanego na sąsiednich działkach. Dla obszaru 2Z i 3Z zmienia się przeznaczenie z terenu mieszkaniowego pod zielen (w strefie 50m od granic cmentarza i wzdłuż okresowego rowu odwadniającego). Teren rolny wzdłuż drogi powiatowej przeznacza się pod parking – 1 KP.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się racjonalne wykorzystanie terenu pod lokalizację obszaru grzebalnego, zgodnie z przygotowaną dokumentacją geologiczno – inżynierską. Teren występującego w obszarze objętym zmianą studium wysokiego poziomu wód gruntowych przeznacza się pod parking.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk:

- * Teren cmentarza należy wzbogacić zielenią wysoką i niską – zimozieloną.
- * Należy stosować zasłony widokowe z zieleni.
- * Na obszarach 2Z i 3Z należy wprowadzić, bądź utrzymać zielen w postaci wysokiej i niskiej.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonych obszarach nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Brak jest w obszarze objętym zmian stanowisk archeologicznych.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- * W zakresie komunikacji drogowej ustala się:
  - zachowanie rezerwy terenowej pod przebudowę ciągu komunikacyjnego – drogi zbiorczej oraz ciągu pieszo-jezdnego do cmentarza;
  - teren wzdłuż drogi powiatowej na całej szerokości cmentarza przeznacza się pod parking;
- * Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę – wodę dla potrzeb cmentarza należy ujmować z lokalnego głębinowego ujęcia wody, lub z innych ujęć spoza strefy 150m od granic cmentarza.
- * Kierunki rozwoju w zakresie kanalizacji sanitarnej – nie dotyczy projektowanej inwestycji.
- * Rozwój sieci elektroenergetycznej, modernizacja istniejącej sieci oraz budowa nowej dla potrzeb oświetlenia cmentarza.
- * Kierunku rozwoju w zakresie telekomunikacji – przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami (regionalne, krajowe) z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
- * Gospodarki odpadami – zgodnie zasadami przyjętymi w gminie Sanok.]¹

[6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

- * Utrzymanie i intensyfikacja wielokierunkowej produkcji polowej, hodowlanej i ogrodniczej z maksymalnym i ekonomicznie uzasadnionym zaangażowaniem podstawowych czynników produkcji w perspektywie ograniczonej wymaganiami dotyczącymi środowiska przyrodniczego w kierunku tzw. produkcji zintegrowanej na obszarze poza wyznaczoną lokalizacją cmentarza.
- * Na obszarze objętym zmianą studium nie występują obszary leśne.]²

[Ósma zmiana studium wprowadza w miejscowości Załuż tereny oznaczone symbolami: **1M/U – strefy mieszkalno-usługowej** oraz **1Z – zieleni**.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonej strefy 1M/U – dopuszcza się zmianą przeznaczenia części terenów z rolnego pod lokalizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego i usługowego. Dopuszcza się: budowę nowej zabudowy mieszkaniowej z obiektami towarzyszącymi (garaże, budynki gospodarcze), nowej zabudowy usługowej – usług publicznych, komercyjnych, handlu i usług turystycznych wraz z obiektami towarzyszącymi, małą architekturą i zielenią publiczną. Dopuszcza się lokalizację: nowych dróg wewnętrznych, ciągów pieszo – jezdnych, ciągów pieszych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Tereny zieleni wyznaczone w studium należy pozostawić w dotychczasowym użytkowaniu, ze względu na wartości przyrodnicze.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach mieszkaniowych i usługowych minimum 10% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie ww. obiektów usługowych obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż 10,0m dla budynków mieszkaniowych i 15,0m dla budynków usługowych;
- zabudowę o dachach spadzistych (15° – 45°), dopuszcza się również ze względów konstrukcyjnych i estetycznych stosowanie stropodachów lub dachów krzywiznowych;
- zakaz lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 10-15 na 30 zatrudnionych oraz 10-15 na 400m² powierzchni usług.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

* Pozostawienie istniejącej strefy zieleni.

* Należy chronić występujące na obszarze objętym zmianą studium roślin objęte ochroną.

* Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

* Dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej – drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do warunków siedliskowych.

* Dla zachowania wysokich walorów krajobrazowych Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu oraz celem zapewnienia względnej równowagi ekologicznej systemów przyrodniczych ich terenów wprowadzono następujące nakazy i zakazy:

Nakazuje się:

- wprowadzenie wzmożonego nadzoru w zakresie ładu przestrzennego i dyscypliny budowlanej,
- zapewnienie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy, z bezwzględnym zachowaniem wymogów prawnych w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, składowania i unieszkodliwiania odpadów, urządzania i kształtowania terenów zieleni,¹

¹[...] wprowadzono ósmą zmianą

- [zmniejszenie emitowanych zanieczyszczeń ze wszystkich obiektów poprzez instalowanie urządzeń redukujących, ich prawidłową eksploatację oraz eliminowanie paliw nieodpowiedniej jakości,
- podejmowanie działań zmierzających do poprawy bilansu wodnego,
- ograniczenie wycinania drzew i krzewów zwłaszcza rosnących w kompleksach zadrzewień śródpolnych.

Zakazuje się:

- realizacji działalności gospodarczej i takich form użytkowania terenu, które mogłyby zniszczyć lub zmienić w istotny sposób krajobraz,
- sztucznego, nieracjonalnego obniżania poziomu wód gruntowych poprzez jednostronnie prowadzone melioracje odwadniające.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze 1M/U i 1Z nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na terenie 1Z znajduje się fragment stanowiska archeologicznego o wysokiej wartości historycznej, które w studium objęto ochroną archeologiczną.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- obsługę komunikacyjną obszaru objętego zmianą studium z istniejącej drogi krajowej nr 28 relacji Zator – Medyka i drogi wewnętrznej gminnej;
budowę nowych ciągów komunikacyjnych w postaci dróg wewnętrznych, wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi.

* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują docelowo realizację sieci wodociągowej dla całego obszaru objętego zmianą studium.

* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej dla całego obszaru objętego zmianą studium i podłączenie do systemu kanalizacji sanitarnej miasta Sanoka (tymczasowo dopuszcza się stosowanie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków).

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowane tereny mieszkaniowo-usługowe.

* W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami (regionalne, krajowe) z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

* Zaopatrzenie w ciepło powinno odbywać się ze źródłem pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do atmosfery np. poprzez stosowanie w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych systemach grzewczych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła.

* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.]²

[6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

Na obszarze objętym zmianą studium nie będzie prowadzona gospodarka rolna. Tereny dotychczas rolnicze będą wykorzystane na cele mieszkaniowe, rekreacyjne, turystyczne i usługowe.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Na obszarze objętym zmianą studium znajdują się tereny, na których postępują sukcesja wtórna. Wszystkie te obszary należy zachować w dotychczasowym użytkowaniu. Na niewielkich obszarach zieleni 1Z, dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń małej architektury służących rekreacji i wypoczynkowej oraz uzupełnienie zieleni w dostosowaniu do warunków siedliskowych i rzeźby terenu.]³

1.2 .Kierunki rozwoju działalności gospodarczej i produkcyjnej.

W polityce prowadzonej w sferze dotyczącej przemysłu, produkcji rolniczej i działalności gospodarczej, a dotyczącej ich budowy, przebudowy i modernizacji - należy zwrócić szczególną uwagę na:

- restrukturyzację własnościową, wielkościową i branżową zakładów,
- wprowadzenie nowych technologii o niższej energochłonności, oszczędzających wodę i teren i o niskim stopniu oddziaływania na środowisko,
- wykorzystanie w maksymalnym stopniu istniejących zasobów kubaturowych, materialnych oraz surowcowych dla nowych funkcji i branż,
- promocję terenów pod lokalizację dla małych zakładów wytwórczych łatwiej dostosowującej się do koniunktury rynkowej,
- zwiększenie wykorzystania istniejącego zaplecza technicznego i terenowego poprzez interwencjonizm fiskalny, ale i przez promocję,
- zorganizowanie szybkiego obiegu informacji dotyczącego inicjatyw mających szansę rozwoju i rynków zbytu wewnętrznego i zewnętrznego dla wytwarzanych produktów,
- zorganizowanie sprawnej obsługi transportowej, zaplecza technicznego i obsługi prawnofinansowej.

W niniejszym opracowaniu zostały również wyznaczone obszary górnicze i koncesyjne, ze wskazaniem terenów do eksploatacji.

> Wyznaczono obszary zabudowy przemysłowej i gospodarczej z dopuszczeniem budowy, modernizacji i uzupełnień, za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi, na których mogą być zlokalizowane różnego typu obiekty działalności gospodarczej i przemysłowej (jako funkcja główna) mieszczące się ze swoimi uciążliwościami w granicach własnych działek. Na działkach zabudowy przemysłowej i gospodarczej, z inwestycjami szkodliwymi dla środowiska nie dopuszcza się mieszkalnictwa. Dopuszcza się tu również funkcje uzupełniające - usługowe. Zaznacza się, że na obszarach Parku Krajobrazowego Gór Słonnych i Obszarze Chronionego Krajobrazu lokalizacja tego typu funkcji musi być zgodna z przepisami obowiązującymi na takich terenach.

W Studium pokazana została również **strefa obszarów preferowanych do rozwoju działalności gospodarczej dla różnych inwestorów.** Jest to strefa, gdzie docelowo może zaistnieć konieczność poszerzenia strefy zainwestowania dla w/w funkcji głównej.

1.3.Kierunki rozwoju działalności usługowej.

Określenie potrzeb nastąpiło w oparciu o założenia ogólne :

- analizę potrzeb przeprowadzono w odniesieniu do całej gminy,
- założono adaptacje istniejących placówek z ich dotychczasowymi funkcjami przyjmując możliwość modernizacji, rozbudowy i zmniejszenie ilości użytkowników do poziomu zakładanych standardów,
- przewiduje się również rezerwy terenowe dla obiektów nowych.

1.3.1.Oświata i wychowanie.

Istotne zmiany w minionym okresie zaszły w zakresie podległości szkół i przedszkoli. Jednostki te zostały podporządkowane jednostkom samorządowym tj. gminom.

Wychowanie przedszkolne.

Przyjmując obecną sytuację w placówkach wychowania przedszkolnego gdzie na jeden oddział przypada 14 dzieci, a na jednego nauczyciela około 15 dzieci oraz, że w wielu placówkach działalność przedszkolna ogranicza się tylko do 5 godz. tzw. klas "0", a także mniejsze zapotrzebowanie społeczne tą formą opieki należy stwierdzić, iż przy utrzymaniu dotychczasowego stanu organizacyjnego przedszkoli i oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zaspokoi się potrzeby społeczne w zakresie wychowania przedszkolnego.

W zakresie oświaty przedszkolnej ustawa o systemie oświaty na samorząd terytorialny nakłada obowiązek organizacji placówek wychowania przedszkolnego i od zrozumienia tej problematyki przez gminy zależy funkcjonowanie tego rodzaju usług oświaty. Dobrą tendencją w zakresie wychowania przedszkolnego jest otwieranie przedszkoli niepublicznych prowadzonych przez zgromadzenia zakonne i organizacje społeczne.

Szkolnictwo podstawowe.

Wg prognozy demograficznej liczba dzieci w wieku szkoły podstawowej do 2020 r. w gminie Sanok zmniejszy się o 382 osoby w stosunku do roku 1995. Planowana liczba oddziałów w 2010 r. wynikająca z "Ramowego planu nauczania w szkołach publicznych" i "Ramowego statutu szkół publicznych " gdzie najniższa średnia liczba uczniów na oddział w przypadku wsi wynosi 18, osiągnie wielkość 127 (obecnie 145). Przy obecnej liczbie oddziałów 145 do zlikwidowania pozostaje 18. Biorąc pod uwagę, że w gminie Sanok wiele wsi ma mało mieszkańców, a co za tym idzie liczba dzieci w wieku szkoły podstawowej jest niska, na jeden oddział przypada średnio 13 uczniów. Kierując się jednak dobrem dzieci szczególnie tych młodszych, aby dotarcie do szkół nie zajmowało dużo czasu, a co za tym

idzie było w miarę bezpiecznie, na terenie gminy Sanok działają szkoły filialne i szkoły podstawowe trzy, cztero i pięcioklasowe i taki stan jest i będzie wystarczający. Wymagana będzie wymiana znacznej części sprzętu szkolnego i pomocy dydaktycznych. Szkoły należy stopniowo zaopatrywać w sprzęt komputerowy, audiowideo czy kserograficzny. W zależności od stanu technicznego budynków szkół wymagane będą prace modernizacyjne, bądź budowa nowych obiektów. Ponieważ z uregulowań ustawowych wynika, że na samorządzie terytorialnym spoczywa obowiązek prowadzenia szkół podstawowych, organy gmin będą decydowały o faktycznym obrazie szkół.

1.3.2.Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

Służba zdrowia i pomoc społeczna to działy niedochodowe, finansowane głównie z budżetu państwa.

Zasadniczym zadaniem w ochronie zdrowia jest poprawa opieki zdrowotnej ludności.

Zakłada się uzyskać ją poprzez::

- zahamowanie i odwrócenie niekorzystnych zjawisk zdrowotnych mieszkańców,
- zapewnienie powszechności dostępu do świadczeń medycznych,
- zwiększenie wydajności systemu opieki zdrowotnej i poprawę jakości usług,
- reorientację systemu opieki zdrowotnej ze specjalistyki medycznej na rzecz zapewnienia powszechnych i podstawowych potrzeb pacjentów oraz na profilaktykę,
- realizację priorytetowych programów zdrowotnych w zakresie zwalczania chorób krążenia i nowotworów.

Opieka szpitalna.

Zakładany standard - 7 łóżek na 1000 mieszkańców rejonu.

Adaptuje się istniejący szpital rejonowy w Sanoku dysponujący 449 łózkami, **widząc konieczność rozbudowy o ok. 150 - 200 łóżek.**

Pomoc doraźna

Zakładany standard - 8000 mieszkańców rejonu na 1 karetkę.

Adaptuje się istniejące pomieszczenia pogotowia ratunkowego. Ze względu na czas dojazdu do chorego /rozległy rejon/ **widzi się potrzebę zwiększenia liczby taboru transportowego o ok. 3 - 5 karetek.**

Ośrodki zdrowia[^]

Zakładany standard 3000 - 4000 mieszkańców na ośrodek zdrowia. Adaptuje się istniejące ośrodki zdrowia i punkty lekarskie które umożliwiają bardziej powszechną dostępność do świadczeń podstawowych, porad medycznych /nierównomierne zagęszczenie/. Przy projektowanej liczbie ludności 17,1 tys. na 1 ośrodek zdrowia przypadnie ~ 4270

mieszkańców

- **proponuje się lokalizację 1 ośrodka na obszarze obsługiwany przez OZ w Jurowcach (np. w Czerteżu lub Kostarowcach).**

Pomoc społeczna.

Przy ograniczonych możliwościach finansowych budżetu, a wobec ciągłego wzrostu potrzeb w tym zakresie zadania pomocy społecznej będą się koncentrować na usprawnianiu systemu kierowania, a mianowicie :

- usprawnianie metod docierania i kwalifikowania do objęcia pomocą społeczną osób i rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji materialnej,
- dopracowanie modelu terenowego ośrodka pomocy społecznej, w którym praca socjalna i współpraca z instytucjami i organizacjami byłaby funkcją pierwszoplanową.

Zasadnicze cele powyższych działań to.

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego i zapobieganie patologii wśród najuboższej części społeczeństwa gminy,
- zwiększenie efektywności inwestowania w pomoc społeczną środków budżetowych

W gminie Sanok nie ma domu opieki społecznej. Najbliższa placówka znajduje się w Zagórzcu oraz w gminie Ustrzyki Dolne. **Potrzeby szacowane są na poziomie 43 - 51 miejsc dla mieszkańców gminy. Wskazana realizacja jednego obiektu dla potrzeb gminy i miasta Sanoka. Wielkość obiektu nie powinna przekraczać 100 miejsc przy wskaźniku potrzeb terenowych 100 m² terenu na 1 miejsce (proponowana lokalizacja w Strachocinie).**

Żłobki

System opieki nad dziećmi do trzech lat sprawują m.in. żłobki, które zapewniają opiekę w czasie pracy rodziców lub opiekunów. W ostatnich latach ta forma opieki nie cieszy się popularnością i nie budzi zainteresowania wśród mieszkańców gminy. **Zakładany standard -3,0 - 4,0% dzieci objętych opieką w wieku 0 - 2 lat - na poziomie 60 miejsc (przewiduje się realizację tego typu obiektu w chwili wystąpienia takiego za potrzebowania).**

Apteki

Zakładany standard - 4000 - 6000 mieszkańców na 1 aptekę.

Szacuje się potrzebę na ok. 2 nowe placówki /adaptując istniejące/, co jednak uwarunkowane będzie potrzebami rynkowymi ze względu na prywatną formę prowadzenia aptek. Placówki nowe winno się realizować jako obiekty wbudowane.

1.3.3.Kultura i sport.

Na terenie gminy możliwość korzystania z ofert kulturowych jest bardzo ograniczona. Jedną z najpowszechniejszych i podstawowych form uczestnictwa w kulturze jest czytelnictwo.

W celu zapewnienia prawidłowych warunków rozwoju kultury **należy koniecznie zachować istniejące obiekty kultury. Wskazana realizacja obiektu kina na ok. 160 miejsc. Należy również dążyć do poprawy stanu technicznego już istniejących obiektów.** Kultura stała się towarem, a powstający rynek powoduje faktyczną konkurencję wraz z wszelkimi jej formami : upadkiem niektórych starych i powstawaniem nowych instytucji oraz sposobów oddziaływania kulturalnego. Przy wzrastającym poziomie prywatyzacji poszczególnych obszarów kultury powstają i rozwijają się instytucje kultury i formy aktywności kulturalnej dotąd u nas nieznanie lub funkcjonujące śladowo. Nastąpiło zderzenie kultury z komercjalizacją. Gwałtownie rozwija się sieć i wzrasta siła oddziaływania różnorodnych środków masowego przekazu. Urynkowienie kultury sprawiło, iż wzrosła zależność między poziomem ceny, a wartością formy i treści przekazów kulturalnych.

Wobec masowości tanich wyrobów kultury oraz szybko zmieniającej się mody ogólny poziom usług kulturalnych uległ znacznemu obniżeniu. Należy dążyć do wprowadzenia w istn. domach kultury, ciekawych form zajęć odpowiadających nowej sytuacji gospodarczej i nowym warunkom i potrzebom życia społeczeństwa dorosłego i dzieci. W granicach gminy powinien być zlokalizowany jeszcze conajmniej 1 obiekt audiowizualny z funkcjami kina, teatru, sali konferencyjno-szkoleniowej.

Na terenie gminy znajduje się obecnie 1 kaplica i 24 kościoły rzymsko-katolickie, Klasztor Maksymilianek z Sanktuarium Św. Andrzeja Boboli, 2 cerkwie, oraz rezerwy terenowe w Bykowcach i Raczkowej na obiekt sakralny. Jest to stan wystarczający. Cmentarzy jest 36, czego 27 czynnych i wielkość rezerw terenowych pokrywa zapotrzebowanie gminy conajmniej na 15 lat.

Urządzenie bazy rekreacyjno-sportowej to przede wszystkim 11 boisk do gier wielkich i 4 boiska do gier zespołowych. Przy szkołach znajdują się z reguły podstawowe zestawy urządzeń sportowych.

Ilość urządzeń sportowych jest za mała. Należy dążyć do stanu min. 1 boisko na wiejską jednostkę administracyjną. Przewidywana jest również budowa zespołu rekreacyjnego z kąpieliskiem w oparciu o rzekę Sanoczek.

1.3.4. Handel, gastronomia, inne usługi.

Działalność handlowa daje najpoważniejszy i najszybszy dochód nie wymagając wysokich nakładów i tak wysokich kwalifikacji zawodowych, jak działalność produkcyjna. Powstające obecnie podmioty nawiązują do potrzeb lokalnych rynków i związane są z bezpośrednią obsługą ludności. Stąd rozwój ten należy traktować jako pierwsze stadium rozwoju indywidualnej działalności gospodarczej. Dlatego można przypuszczać, iż tego typu podmioty gospodarcze nie będą zasadniczym czynnikiem rozwoju lokalnego. Sieć gastronomiczna na terenie gminy jest bardzo słabo rozwinięta.

Wraz z rozwojem turystyki i wypoczynku nad projektowanym zbiornikiem Niewistka powinna rozwinąć się i sieć gastronomiczna. Na terenach turystycznych należy sytuować restauracje, kawiarnie, bary z odpowiednią liczbą miejsc sezonowych oraz uzupełniające punkty gastronomiczne : bufety, smażalnie, pijalnie i lodziarnie.

W miejscowościach turystycznych i ośrodkach rekreacji i wypoczynku należy lokalizować jadłodajnie z miejscami sezonowymi oraz gęstą sieć punktów gastronomicznych. *Zaleca się* wartość wskaźnika łącznej powierzchni użytkowej sklepów, zakładów gastronomicznych i usług bytowych $350 \text{ m}^2 - 450 \text{ m}^2/1000$ mieszkańców, dzieląc w sposób następujący :

- dla sieci sklepowej 55 - 60% powierzchni użytkowej,
- dla sieci gastronomicznej 10 - 15% powierzchni użytkowej,
- dla sieci usług bytowych 25 - 35% powierzchni użytkowej.

Centrum usługowe dla potrzeb miasta i gminy jest w mieście Sanoku.

Jego przedłużenie (centrum satelitarne) przewiduje się w miejscowości Czerteż, przy głównym węźle komunikacyjnym. Usługi podstawowe dla potrzeb gminy w trzech ośrodkach w Jurowcach, w Prusieku i Załużu - Bykowcach. Ponadto usługi elementarne powinny się znaleźć w każdej wsi.

W niniejszym opracowaniu **wyznaczono obszary zabudowy usługowej z dopuszczeniem modernizacji i uzupełnień oraz lokalizacji usług (za wyjątkiem inwestycji szczególnie szkodliwych dla środowiska i zdrowia ludzi) z dopuszczeniem mieszkań dla właścicieli i funkcji uzupełniających : magazynowych i transportowych. Dla tych terenów istnieje obowiązek lokalizacji miejsc postojowych w granicach działek danej usługi i dla danej usługi oraz wprowadzenia elementów zieleni.**

Analiza powiązań komunikacyjnych z prognozą lokalizacji miejsc obsługi podróży MOP, oraz analiza i wytypowanie terenów najbardziej atrakcyjnych dla lokalizacji usług, działalności gospodarczej składowo-magazynowej zaplecza technicznego i transportowego w oparciu o układ komunikacji kołowej i kolejowej pozwoliły na wyznaczenie **stref obszarów wielofunkcyjnych dla realizacji nowych programów gminy z dużymi rezerwami terenowymi**. Docelowo prognozuje się możliwość powiększenia strefy zainwestowania o nowe tereny.

Na pierwszym miejscu pod tego typu ośrodek kwalifikuje się tereny wokół węzła komunikacyjnego Krosno-Sanok-Przemyśl i Rzeszów-Bukowsko-Bieszczady na terenie wsi Czerteż-Zablótce.

Przewiduje się również taką możliwość w Załużu, na styku wsi Sanoczek, Prusiek, Markowce.

[Do studium wprowadza się obszar oznaczony symbolem **2UT - projektowana strefa usług turystycznych w miejscowości Tyrawa Solna.**

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 2UT - dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów z rolnego pod lokalizację budownictwa usługowego o charakterze turystycznym. Dopuszcza się: budowę nowej zabudowy usługowej z obiektami towarzyszącymi, z możliwością lokalizacji obiektów z działalnością handlową. Dopuszcza się lokalizacje: nowych dróg wewnętrznych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej. Zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych w pasie szerokości 100m od rzeki San Tereny położone bezpośrednio nad brzegiem rzeki San należy zagospodarować jako tereny zieleni nieurządzonej lub leśnej. W strefie 25m wzdłuż brzegów rzeki San i potoku Tyrawka wprowadza się zakaz likwidowania zakrzaczeń i zadrzewień oraz roślinności leśnej, za wyjątkiem zadrzewień i zakrzaczeń, które zagrażają stabilności skarp brzegowych oraz tych, które powinny być usunięte w ramach robót związanych z użytkowaniem tych cieków.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach w/w obiektów minimum 60% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie w/w obiektów obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż trzy kondygnacje użytkowe (w tym poddasze użytkowe),
- na terenach eksponowanych widokowo wysokość budynków nie powinna przekraczać jednej kondygnacji użytkowej + poddasze użytkowe,
- zabudowę o dachach spadzistych (25% - 45%), kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych,
- zakaz lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 10-15 na 50 zatrudnionych oraz 30-60 na 1000m² powierzchni usług.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

* Należy zachować warunki wynikające z położenia w Parku Krajobrazowym Gór Słonnych - zasady i ograniczenia wynikające z obowiązującego prawa miejscowego w zakresie ochrony przyrody, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

* Należy zachować walory widokowe przez właściwe wkomponowanie obiektów infrastruktury technicznej w krajobraz.

* Pozostawienie strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż cieków wodnych - wprowadza się zakaz lokalizowania przedsięwzięć mających wpływ na migrację zwierząt w tym nowych obiektów budowlanych;

* Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.

*Obowiązuje ochrona przed zniszczeniem i negatywnym oddziaływaniem na istniejące zakrzaczenia i zadrzewienia - w wypadku konieczności usunięcia drzew i krzewów należy dążyć do odtworzenia tych samych gatunków na jednakowej powierzchni zajmowanej przez wycięte drzewa i krzewy.

*Dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej - drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do siedliska.]²

[4.Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze 2UT nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony.

5.Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- budowę nowych ciągów komunikacyjnych wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi komunikacyjnej.

* Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują wykorzystanie istniejących ujęć i wodociągów lokalnych (w tym studni indywidualnych) dla potrzeb całego obszaru objętego zmianą studium.

* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej dla całego obszaru objętego zmianą studium wraz z możliwością lokalizacji własnej oczyszczalni ścieków.

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowaną strefę turystyczną.

* Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

* Utrzymanie produkcji rolniczej ukierunkowanej na użytki zielone celem ochrony środowiska przyrodniczego łąk i pastwisk oraz zieleni łąkowej

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

* Proponuje się większe niż do tej pory wykorzystanie terenów śródleśnych i przedpoła lasów na cele rekreacyjne i wypoczynkowo - sportowe.]²

[Do studium wprowadza się obszary oznaczone symbolami: **1U – projektowane tereny usług komercyjnych i 1U, US, UT – projektowane tereny usług komercyjnych, sportowych i turystycznych – w miejscowości Jurowce.**

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów:

Dla wyznaczonego obszaru 1U – dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów usług publicznych na usługi komercyjne. Dla obszaru oznaczonego symbolem 1U, US, UT – dopuszcza się zmianę przeznaczenia terenów rolniczych pod lokalizację usług komercyjnych, usług sportowych i usług turystycznych. Dopuszcza się: budowę nowej zabudowy usługowej z obiektami towarzyszącymi (garaże, budynki gospodarcze) z możliwością lokalizacji zieleni towarzyszącej obiektom usługowym. Dopuszcza się lokalizacje: nowych dróg wewnętrznych, ciągów pieszo-jezdnych, ścieżek rowerowych, parkingów, sieci i urządzeń infrastruktury technicznej.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Ustala się:

- zachowanie na działkach usługowych minimum 20% powierzchni biologicznie czynnej;
- uzupełnienie ww. obiektów usługowych obiektami małej architektury i zielenią;
- wysokości budynków nie więcej niż trzy kondygnacje użytkowe;
- zabudowę o dachach spadzistych (15% - 45%) , kolorach neutralnych, z elementami wykończenia w drewnie, o wysokich walorach estetycznych, dopuszcza się również ze względów konstrukcyjnych i estetycznych stosowanie stropodachów lub dachów łukowych,
- zakaz lokalizacji obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²,
- lokalizację parkingów i miejsc postojowych przy obiektach usługowych w ilości 15 – 20 na 50 zatrudnionych oraz 20 – 50 na 1000m² powierzchni usług.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

- * Wzbogacenie walorów widokowych poprzez: wprowadzenie zadrzewień wzdłuż istniejących rowów melioracyjnych.
- * Pozostawienie strefy zieleni izolacyjnej wzdłuż rowów melioracyjnych.
- * Stosowanie zasłon widokowych z zieleni przy obiektach budowlanych.
- * Dopuszcza się nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej – drzew i krzewów gatunków rodzimych, dostosowanych do siedliska.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze 1U i 1U, US,UT nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na ww. terenie brak jest również stanowisk archeologicznych, dla których należałoby ustalić zasady ochrony archeologicznej.]³

[5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

* W zakresie komunikacji drogowej ustala się:

- obsługę komunikacyjną obszaru objętego zmianą studium z istniejącej drogi wojewódzkiej nr 886 relacji Sanok – Domaradz i z drogi gminnej;
- budowę nowych ciągów komunikacyjnych w postaci dróg wewnętrznych wynikających z potrzeb gminy dla zapewnienia odpowiedniej obsługi.

*Kierunki rozwoju w zakresie zaopatrzenia w wodę przewidują realizację sieci wodociągowej dla całego obszaru objętego zmianą studium.

* Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej zbiorczej dla całego obszaru objętego zmianą studium i podłączenia do systemu kanalizacji sanitarnej miasta Sanoka (tymczasowo dopuszcza się stosowanie zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków).

* Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących projektowane tereny usługowe.

* W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalszą rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej na obszarze objętym zmianą studium i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu usług i sieci telekomunikacyjnych.

* uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego zmianą studium zgodnie z przepisami szczególnymi.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Gmina Sanok jest gminą sypialnianą dla miasta Sanok i gminą rolniczą, dlatego tylko opłacalna produkcja rolna zapewni utrzymanie mieszkańcom gminy oraz zwiększy popyt na różnego typu usługi okołorolnicze.

Kierunki rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

Na obszarze objętym zmianą studium nie będzie prowadzona gospodarka rolna. Tereny dotychczas rolne będą wykorzystywane na cele rekreacyjne, wypoczynkowo-sportowe i usługowe.

Kierunki rozwoju leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Na obszarze objęty zmianą studium nie występują obszary leśne.]³

[Do studium wprowadza się obszary oznaczone symbolami: **U – tereny usługowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą.**

Dla terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium Gminy Sanok, obowiązują kierunki zagospodarowania przestrzennego dla kategorii terenu oznaczonej symbolem: U – tereny usługowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Charakter zabudowy i użytkowania terenu:

- * przeznaczenie podstawowe: zabudowa usługowa, tj. usługi komercyjne, usługi techniczne, usługi gastronomii, usługi biurowe, medyczne, handel,
- * przeznaczenie uzupełniające: obiekty budowlane (budynki gospodarcze, magazyny, wiaty, budynki handlowe itp.) oraz urządzenia towarzyszące funkcji podstawowej, w zakresie infrastruktury technicznej i drogowej.

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium:

Dla potrzeb stworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarstwu gminy Sanok, ochrony i zachowania ładu przestrzennego, ochrony życia mieszkańców, ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, w Jedenastej Zmianie Studium, zostały wprowadzone ustalenia dotyczące kierunków i zasad zagospodarowania przestrzennego.

Kształtowanie zabudowy w obszarze Jedenastej Zmiany Studium stanowi kontynuację funkcji usługowej, w terenie położonym przy drodze publicznej. Wprowadzenie nowych rozwiązań architektonicznych, przy uwzględnieniu nowoczesnych form architektonicznych poprawi ogólny wygląd terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów w zakresie ochrony środowiska oraz zachowania ładu przestrzennego.

Na potrzeby czytelnego określenia kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego obszaru objętego Jedenastą Zmianą Studium został wyznaczony teren o symbolu U, oznaczony kolorem czerwonym na rysunku studium i opisany: Tereny usługowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Ustala się następujące zasady zagospodarowania przestrzennego:

- teren objęty Jedenastą Zmianą Studium stanowi jednolity obszar, dla którego określono funkcję terenu oraz sposób i zasady zagospodarowania. Obszar ten przedstawiony został za pomocą granicy oraz symbolu literowego jak również barwy na rysunku Jedenastej Zmiany Studium p.n. „Polityka Przestrzenna i Kierunki Zagospodarowania Przestrzennego”,
- przy zagospodarowaniu terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium należy w szczególności uwzględnić walory krajobrazowe oraz środowiska przyrodniczego. Zabudowę kształtować w sposób uwzględniający ukształtowanie i położenie terenu w bezpośredni sąsiedztwie drogi publicznej,
- wymagania w zakresie kształtowania zabudowy i ładu przestrzennego należy dostosować do cech i form zabudowy usługowej z uwzględnieniem nowoczesnych form architektonicznych, geometrii dachów, rodzaju i kolorystyki pokrycia dachowego oraz elewacji, w sposób powodujący wytworzenie atrakcyjnej przestrzeni, funkcjonalnej i estetycznej,
- należy stosować rozwiązania eliminujące lub ograniczające, do norm dopuszczalnych uciążliwości dla otoczenia, wynikające z charakteru zagospodarowania i zabudowy, w sposób zgodny z przepisami prawa,

- dopuszcza się przebudowę istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, budowę nowych sieci i urządzeń infrastruktury technicznej, w tym związanej bezpośrednio lub pośrednio z obsługą terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium,
- gospodarka wodno-ściekowa winna być rozwiązana w oparciu o gminny system sieci wodno-kanalizacyjny, z dopuszczeniem budowy studni kopanych lub wierconych oraz indywidualnych rozwiązań technicznych porządkujących gospodarkę ściekową,
- obowiązuje zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i gleby,
- obowiązuje zakaz odprowadzania wód opadowych z parkingów, placów, dróg wewnętrznych do odbiornika bez ich wcześniejszego podczyszczenia w urządzeniach, na terenie objętym Jedenastą Zmianą Studium,
- gospodarka odpadami komunalnymi, na warunkach obowiązujących w gminie,
- gospodarka odpadami pochodzącymi z działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- nie dopuszcza się lokalizacji turbin elektrowni wiatrowych.

Ustalenia dotyczące planu miejscowego:

- do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego wskazuje się cały obszar objęty Jedenastą Zmianą Studium. Granica obszaru objętego mpzp, powinna być zgodna z granicą terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium,
- w graniach opracowania mpzp należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z położenia obszaru opracowania w bezpośrednim sąsiedztwie drogi publicznej wojewódzkiej z ustaleniem obsługi komunikacyjnej od strony drogi wojewódzkiej, poprzez budowę zjazdu publicznego,
- w graniach opracowania mpzp należy dokonać przeznaczenia terenu na potrzeby usługowe wraz z infrastrukturą techniczną i drogową towarzyszącą.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenu i kształtowanie zabudowy:

- kształtowanie formy architektonicznej budowanych obiektów jako wkomponowanych w otoczenie i krajobraz, przy uwzględnieniu elementów środowiska przyrodniczego, a także istniejącego sposobu zagospodarowania terenu sąsiedniego,
- realizacja zabudowy przy wykazaniu szczególnej dbałości o ład przestrzenny i estetykę zabudowy, przy uwzględnieniu nowoczesnych form architektonicznych (gabaryty, forma, kolorystyka, detale),
- dopuszcza się stosowanie szyldów i reklam przy zachowaniu stonowanych barw,
- dojścia dojazdów i place manewrowe wykonać jako utwardzone i odwodnione, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- wysokość nowych budynków do 14,0m, licząc od najniższego poziomu terenu przy wejściu do budynku do najwyższego poziomu kalenic dachu,
- maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy – 80% powierzchni działki budowlanej,
- maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy – 3 dla działki budowlanej,

- minimalny wskaźnik intensywności zabudowy od 0,01 do 0,4,
- liczba kondygnacji nowych budynków do 3 kondygnacji nadziemnych, nie licząc kondygnacji piwnicy,
- geometria dachów: dachy dwu lub wielospadowe, o spadku głównych połaci dachowych od 30° do 45°, lub dachy płaskie o spadku do 20° lub też dachy łukowe, o kierunku głównych kalenic równoległym do dłuższego boku budynku,
- pokrycie dachowe z blachy lub blachodachówki w kolorze ciemnego brązu lub ciemnego grafitu, z możliwością zastosowania pokrycia z poliwęglanu,
- zakaz stosowania materiałów wykończeniowych z tworzyw sztucznych typu: Siding,
- powierzchnia terenu biologicznie czynnego minimum 5% powierzchni działki budowlanej,
- minimalna liczba nowych miejsc parkingowych: 1 miejsce postojowe dla samochodów osobowych przypadające na 50,0m² powierzchni użytkowej.

3. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego:

- W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium, nie funkcjonują żadne wielkopowierzchniowe formy ochrony przyrody, o których mowa w przepisach ustawy o ochronie przyrody.
- W obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium nie występują użytki leśne, ani też grunty rolne zadrzewione. Na analizowanym terenie nie występują cieki wodne, czy też jakiegokolwiek zbiorniki wodne ani też jakiegokolwiek ujęcia wodne.
- Na wyznaczonym obszarze U obowiązują ogólne zasady ochrony środowiska, z uwzględnieniem ochrony walorów krajobrazowych, poprzez dobranie nowoczesnych form architektonicznych obiektów budowlanych, wkomponowanych harmonijnie w otoczenie.
- Należy dokonać nasadzenia zieleni ozdobnej poprawiającej walory estetyczne terenu, przy doborze gatunków rodzimych dostosowanych do warunków siedliskowych.

4. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

Na wyznaczonym obszarze U nie występują obiekty kubaturowe dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury współczesnej, dla których należałoby ustalić zasady ochrony. Na ww. terenie brak jest stanowisk archeologicznych.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- Obsługa komunikacyjna terenu objętego Jedenastą Zmianą z drogi publicznej wojewódzkiej, położonej poza terenem objętym Zmianą, projektowanym zjazdem publicznym.
- Przy zagospodarowaniu terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium, należy uwzględnić uwarunkowania wynikające z istniejącego uzbrojenia terenu. W przypadku wystąpienia kolizji projektowanych obiektów z istniejącym uzbrojeniem technicznym, należy uzbrojenie przystosować do nowych warunków pracy, określonych przez dysponenta sieci.
- Budowa nowych elementów infrastruktury technicznej, w powiązaniu z uzbrojeniem technicznym położonym poza granicami Jedenastej Zmiany Studium na warunkach określonych przez dysponentów sieci.
- Przy zagospodarowaniu terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium, w zakresie zaopatrzenia w wodę przewiduje się budowę indywidualnych ujęć i wodociągów lokalnych. Docelowo pobór wody z sieci gminnej, poprzez system przyłączy.

- Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej dla całego obszaru objętego Jedenastą Zmianą Studium i doprowadzenie ścieków do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w mieście Sanoku; tymczasowo możliwość lokalizacji bezodpływowych zbiorników na ścieki i przydomowych oczyszczalni ścieków.
- Rozwój sieci elektroenergetycznej, budowa sieci napowietrznych i kablowych niskich napięć obsługujących teren objęty Jedenastą Zmianą Studium.
- W zakresie telekomunikacji przewiduje się na obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej, jak i wykorzystując nowe technologie; postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie systemem telekomunikacyjnym połączonym z innymi systemami z zachowaniem wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.
- Zapotrzebowanie w ciepło powinno odbywać się ze źródeł pozwalających minimalizować „niską emisję” zanieczyszczeń do atmosfery np. poprzez stosowanie w kotłowniach lokalnych oraz indywidualnych systemach grzewczych wysokosprawnych, zautomatyzowanych źródeł ciepła.
- Uporządkowanie gospodarki odpadami na obszarze całego obszaru objętego Jedenastą Zmianą Studium zgodnie z zasadami obowiązującymi na terenie Gminy Sanok.

6. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej:

Na obszarze objętym Jedenastą Zmianą Studium nie będzie prowadzona gospodarka rolna. Tereny dotychczas użytkowane jako rolne będą w przyszłości wykorzystane na cele zabudowy handlowej oraz usługowej wraz z obiektami i urządzeniami technicznymi towarzyszącymi.]⁹

VIII. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI.

1. Zasady i polityka gminy dotycząca systemu transportowego.

System komunikacji (ciągi drogowe i kolejowe) jako jeden z podstawowych elementów zagospodarowania układu przestrzennego gminy pełni w stosunku do niego rolę usługową, umożliwiając jego prawidłowe funkcjonowanie. Również jest czynnikiem stymulującym rozwój całego układu.

Jego usługowa rola polega przede wszystkim na zaspokojeniu podstawowych potrzeb w przewozie ludzi i towarów.

Stymulująca (lub ograniczona) rola systemu komunikacyjnego ma wymierny aspekt ekonomiczny w gospodarce rynkowej, np.:

- atrakcyjność terenów dostępnych komunikacyjnie (lub odwrotnie),
- mniejsza atrakcyjność terenów wymagających ponoszenia kosztów ich udostępniania,
- Trasy komunikacyjne są trwałym obiektem umiejscowionym w określonym układzie urbanistycznym i krajobrazie. Wywołują one znaczne uciążliwości a w konsekwencji określone konflikty.

W ostatnich latach nastąpił nie notowany wzrost wskaźnika motoryzacji i spowodował nasilenie się niekorzystnych zjawisk, takich jak :

- przeciążenie istniejących tras komunikacyjnych,
- problemy parkowania,
- obniżenie standardu komunikacji publicznej,
- zwiększenie zanieczyszczenia środowiska,
- decentralizacja zamieszkania i funkcji miejskich.

Zjawiska te będą narastać i stwarzać określone problemy trudne do rozwiązania, przy generalnej dekapitalizacji sieci drogowej.

Te same zjawiska występują również w komunikacji kolejowej.

Pomimo, że w 1990 - 1995 r. nastąpił duży spadek przewożonej masy towarowej i pasażerów zakłada się, że w związku z otwarciem przejść granicznych w Krościenku (Ukraina) i Łupkowie (Słowacja) ruch towarowy i pasażerski w najbliższych latach znacznie wzrośnie. **Polityka gminy zakłada maksymalny rozwój i rozbudowę usług w bezpośrednim sąsiedztwie węzła komunikacyjnego Krosno - Sanok - Przemyśl a Rzeszów - Bukowsko - Bieszczady w powiązaniu z sąsiedztwem linii kolejowej i propozycją stacji przeladunkowej. Rozwój tej inicjatywy może zaspokoić potrzeby gminy, gmin sąsiednich i częściowo miasta Sanoka, oraz uzysk nowych miejsc pracy.**

2.Kierunki i zasady funkcjonowania układu komunikacyjnego (samocho- dowego i kolejowego),

21. Zewnętrzne powiązania gminy.

Powiązania zewnętrzne oparte są na systemie linii kolejowych i dróg krajowych :

- istniejąca jednotorowa linia kolejowa z Jasła do Zagórza-Łupków-Słowacja,
- istniejąca jednotorowa linia kolejowa Zagórz-Krościenko-Ukraina,
- istniejąca droga krajowa nr 98 międzyregionalna relacji Wadowice-Przemyśl (zakładane odcinkowe przełożenie trasy związane z ominięciem centrum miasta Sanoka),
- istniejąca droga krajowa regionalna nr 886 relacji Domaradz-Brzozów-Sanok (w powiązaniu z drogą krajową regionalną 891 Sanok-Ustrzyki Dolne-Krościenko-granica państwa z zakładanym podwyższeniem jej rangi do międzynarodowej, odcinek Sanok-Krościenko).

Łączna długość dróg 25 145 km, co daje gęstość 10,885 km².

Uzupełniającą rolę pełni układ istniejących dróg wojewódzkich.

2.2. Wewnętrzne powiązania gminy.

Oprócz dróg krajowych międzyregionalnych i regionalnych gminę obsługują drogi wojewódzkie i gminne. Ustala się następujące parametry dla dróg :

	Szerokość w liniach rozgraniczających na terenie jednostek wiejskich
droga krajowa międzyregionalna NR 98	50 m
droga krajowa regionalna NR 886	40 m
droga wojewódzka	20 m
droga gminna	15 m

WYKAZ

Z A
 ul. Al. Wolności Polskiego 74
 telefon 307-62, 317-44

WYKAZ DRÓG NA TERENIE GMINY SANOK
 wg stanu na 31.12.1994 r.

Lp. nr/d	Nazwa drogi	Lokalizacja	Rodzaj nawierzchni			
			długość	ulepszona	nie ulep	gruntow
1/98	Nowy Sącz -Krosno -Sanok-Przemysł	249+561-254+620 262+950-274+240	5.059 11.290	5.059 11.290	- -	- -
2/886	Domaradz-Sanok	28+715-29+511	11.290	11.290	-	-
		Razem:	25.145	25.145	-	-
	<u>Drogi wojewódzkie</u>					
1/345	Krzemienna-Raczkowa-Jurowce	12+220-19+453	7.224	6.635	-	0.589
2/348	Niebocko-Grabówka-Falejówka	5+993-7+733	1.740	0,473	-	1.267
3/349	dr.p.wieś Grabow-nica	1+371-1+786	0.415	0.4.15	-	-
3/352	Humniska-Strachocina	6+300-7+600	1.300	-	-	1.300
3/355	Długie-Pakoszówka	4+215-6+451	4.236	4.236	-	-
5/501	Czerzeń-Strachoc.	0+000-6+485	6.485	6.485	-	-
5/502	Grabownica-Lalin	0+000-3+500	3.500	2.570	-	0.930
5/503	Jurowce-Trepcza	0+000-4+666	4.666	4.666	-	-
5/504	Raczkowa-Mrzyglód	0+000-8+650	8.650	0.323	-	8.327
5/505	Hłomcza-Lodzina	0+000-1+689	1.689	1.689	-	-
5/506	Sanok-Liszna	3+468-6+595	3.127	3.127	-	-
5/507	d.p.wieś Wujskie	0+000-3+000	3.000	3.000	-	-
5/508	Mrzyglód-Tyrawa W.	0+000-3+443	3.443	2.798	0.645	-
5/536	Sanok-Dobra	2+284-20+318	18.034	18.034	-	-
5/510	Pisarowce-Nowotaniec	0+000-2+340	2.340	2.340	-	-
5/511	" -Markowce	0+000-2+572	2.572	2.572	-	-
5/513	Sanok-Bukowsko	1+595-6+000	4.405	4.405	-	-
5/514	Sanoczek-Stroże	0+000-4+500	4.500	1.775	-	2.725
5/515	Prusiek-Wysoczany	0+000-8+000	8,000	8.000	-	-
5/527	Załuz-Lesko	0+000-2+551	2.551	2.551	-	-
		Razem :	91.877	76.094	0.645	15.139

Sporządził:

Wanda Wolańkiewicz

Są to drogi ulepszone, ale ich wartość techniczną i eksploatacyjną (w świetle aktualnych wymogów transportu i komunikacji) należy uznać za niepełną. Łączna długość dróg wojewódzkich wynosi 91, 877 km, co daje gęstość 39,744 km/100 km.

Do realizacji projektowanego zbiornika Niewistka-Dynów nastąpi zmiana w układzie dróg wojewódzkich i zmiana ciężów komunikacyjnych.

Północna część sektora komunikacyjnego zostanie podzielona zalewem na część wschodnią i zachodnią. Przestanie funkcjonować droga nr 19536 na odcinku Trepcza-Dobra i jej powiązania z drogami nr 19508 na Tyrawę Wołoską, nr 19504 na Raczkową. Odcięte od komunikacji gminnej zostaną miejscowości Dębna, Hłomcza, Łodzina, Dobra, Tyrawa Solna. Propozycję zmian powiązań komunikacyjnych przedstawia *rysunek nr 2 w skali 1 : 50 000*.

Ponadto do obsługi obszarów gminy służą istniejące drogi gminne

: Pakoszkówka - Lalin

Markowce – Dudyńce

Niebieszczany - Ratnawica

Niebieszczany - Stróże Wielkie

Sanoczek - Stróże Małe

Pisarowce - Dudyńce

Pisarowce - Sanoczek

Jędruszkowce - Dudyńce

Hłomcza - Łodzina - Witryłów

Lalin - Falejówka

Dębna - Raczkową

Pisarowce - Jurowce

Wujskie - Liszna

Siemuszowa – Wujskie

Olchowce - Liszna - Tyrawa Solna

Dobra - Brzezawa - Lipa

Dobra – Wola Krecowska

Drogi te w większości są to drogi bez nawierzchni, słabo przejezdne. Niektóre z nich (po budowie zbiornika Niewistka) odcinkowo przejmą funkcje dróg wojewódzkich i muszą docelowo być zmodernizowane.

Przy obecnym wzroście ruchu samochodowego uciążliwość dróg będzie wzrastać. Dlatego należy aspekty uciążliwości (hałas, zanieczyszczenie spalinami) jak i bezpieczeństwo ruchu

na drogach mieć w szczególnej uwadze przy lokalizacji i wyznaczaniu obszarów zainwestowania a szczególnie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i rekreacyjno-wypoczynkowe; przy trasach komunikacyjnych (ekrany zieleni, organizacja ruchu pieszego i rowerowego w oddzieleniu od pasm jezdni, wyznaczenie linii zabudowy stosownie do klas dróg, zgodnie z obowiązującymi przepisami). Jedynie w wypadku zabudowy plombowej, w terenach zabudowanych o określonej już linii zabudowy można odstąpić od obowiązujących przepisów (po wcześniejszym uzgodnieniu zbliżenia z władającym lub właścicielem danej drogi).

3. Komunikacja zbiorowa.

Na terenie gminy Sanok występują obecnie czterech przewoźników :

- Miejska Komunikacja Samochodowa,
- Państwowa Komunikacja Samochodowa,
- prywatna komunikacja,
- Zakładowa Komunikacja "Autosanu",
- Polskie Koleje Państwowe.

Przewoźnicy zapewniają każdej miejscowości połączenia z gminą. Ilość kursów danych przewoźników do poszczególnych miejscowości obrazuje *rysunek nr 3* w skali 1 : 50 000.

Na terenie gminy istnieje tylko jedna stacja kolejowa w Załużu. Gminę obsługują również przystanki w Nowosielcach (tuż za granicą Pisarowiec) i dworce w Sanoku. Zakłada się docelowo możliwość realizacji stacji towarowo-przeładunkowej przy głównym węźle drogowym w Zabłotcach.

4. Zaplecze techniczne motoryzacji.

Analiza stanu istniejącego ciężarów komunikacyjnych przeprowadzona w oparciu o drogi krajowe nr 98, 886 i drogi wojewódzkie 19515 i 19536 wykazała istnienie 4 sektorów komunikacyjnych dogodnych do lokalizacji usług komunikacyjnych i innych */rysunek nr 4 w skali 1:50 000/*.

SEKTORY KOMUNIKACYJNE

Sektor komunikacyjny	Ilość mieszkańców w sektorze	Miejscowości do lokalizacji usług komunikacyjnych
A	5,767	Czerteż, Zabłotce
B	3,152	Trepcza
C	3,777	Sanoczek
D	3,331	miasto Sanok

Wzrost średniodobowego ruchu pojazdów samochodowych na odcinku Zarszyn-Sanok (droga krajowa nr 98) od 1990 r. w ciągu 5 lat wzrósł o 23,44%,

- na drodze nr 886 Grabownica-Sanok o 17,79%,

- na drodze nr 98 Sanok-Tyrawa Wołoska o 003%.

Biorąc pod uwagę docelową realizację zbiornika wodnego Niewistka, do dalszych rozważań ciążenia komunikacyjnych na terenie gminy przyjęto sektory A i C.

Najbardziej atrakcyjnym z punktu widzenia ciążenia komunikacyjnego jest sektor A (Czerteż) i w tym rejonie powinny być lokalizowane :

- miejsca obsługi podróżnych (MOP), -

usługi handlu, gastronomii i komunikacji.

IX. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ.

1. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej.

Na terenie gminy Sanok brak kanalizacji zbiorczej ścieków sanitarnych. Ścieki gospodarstw indywidualnych odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych lub poprzez szamba do gruntów, cieków wodnych i rowów przydrożnych. Zaopatrzenie w wodę następuje ze studni kopanych lub wierconych (ponad 3 200 studni na terenie gminy). Z wodociągów zbiorowych korzysta 14% mieszkańców. Na terenie gminy znajduje się ujęcie wody dla miasta Sanoka, miejska oczyszczalnia ścieków - w Trepczy, wraz z siecią wodociągów z Trepczy do Sanoka i docelowo z Zaslavia do Sanoka oraz kolektor ścieków z Sanoka do oczyszczalni. Ze względu na formy ochrony przyrody i zasobów wodnych zbiornika rzeki San, jak również zakładany zrównoważony rozwój gminy - priorytetowym wydaje się rozwiązanie gospodarki wodno-ściekowej i gospodarki odpadami komunalnymi i przemysłowymi (przemysłowe "gumowe" wysypisko śmieci w Bykowcach). Powinna nastąpić likwidacja dzikich wysypisk śmieci i rekultywacja terenu. Przeprowadzone analizy wskazały kierunki i zasady rozwiązań w tych dziedzinach.

1.1. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.

Zakłada się, że realizacja systemów zaopatrzenia w wodę może nastąpić wyłącznie po realizacji systemów kanalizacyjnych lub równoległe z nimi. Wymóg ten podyktowany jest chęcią zachowania istniejącego stanu środowiska lub jego poprawy. Zakłada się, że:

- z istniejących wodociągów po ich rozbudowie będą korzystały Jurowce, Łodzina, Dębna, Raczkowa,
- z ujęć wody dla miasta w Trepczy i Zaslaviu, poprzez wodociągi przewiduje się obsługę 10 wsi: Bykowce, Płowce, Stróże Małe, Wujskie, Załuż, Pisarowce, Czerteż, Zabłotce, Sanoczek, Trepcza,
- zaopatrzenie z grupowych wodociągów 5 wsi: Markowce, Niebieszczany, Prusiek, Srogów Dolny, Srogów Górny,
- możliwość budowy wodociągów dla pojedynczych 8 wsi: Dobra, Kostarowce, Liszna, Pakoszówka, Strachocina, Hłomcza, Tyrawa Solna, Stróże Wielkie,
- 5 wsi będzie zaopatrywało się w wodę ze studni (nie przewiduje się dla nich zbiorowego zaopatrzenia): Lalin, Falejówka, Jędruszkowce, Międzybrodzie, Mrzygłód.

1.2 .Kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych.

Analiza rozwiązań w zakresie odprowadzenia ścieków miała na celu wykorzystanie w maksymalny sposób istniejące już zaplecze jakim jest istniejąca oczyszczalnia ścieków dla miasta Sanoka na terenie wsi Trepcza o przepustowości 17 000 m³/d Istnieje możliwość podłączenia się do niej kanalizacją zbiorczą wsi.

Zabłotce	Q śr. d - 203 m ³ /d, Q max. d - 224 m ³ /d + wody inf. 40 m ³ /d - opracowana dokumentacja techniczna
Czerzeż	
Trepcza	
Raczkowa	- opracowana koncepcja kanalizacji Q śr. d -1 292 m ³ /d, Q max. d -1 421 m ³ /d + wody inf. 360 m ³ /d system grawitacyjno - pompowy z niewielką ilością przepompowni w formie komór podziemnych max. 2,5 m x 2,2 m
Falejówka	
Srogów Dolny	
Srogów Górny	
Jurowce	
Pakoszówka	
Strachocina	
Kostarowce	
Sanoczek	
Prusiek	
Markowce	
Pisarowce	
Niebieszczany	
Jędruszkowce przepompownia na Podgaju	
Powyższy system obejmuje około 13 500 mieszkańców.	
Bykowce	do kolektora "olchowieckiego" w Sanoku

Łącznie przewiduje się odprowadzenie ścieków średnio 1 767 m³/d.

Dla pozostałych miejscowości istnieje konieczność opracowania programów kanalizacji, alternatywnie przyjęcie zasad indywidualnego oczyszczenia ścieków.

Średniodobowe ilości ścieków dla pozostałych miejscowości:

Dobra	43nr7d
Dębna	33m ³ /d
Hłomcza	38m ³ /d
Lalin	39m ³ /d
Liszna	41 m ³ /d
Łodzina	33 m ³ /d
Międzybrodzie	13m ³ /d
Mrzygłód	62m ³ /d
Płowce	31m ³ /d

Stróże Małe	24m ³ /d
Stróże Wielkie	11m ³ /d
Tyrawa Solna	44m ³ /d
Wujskie	42m ³ /d
Załuż	39m ³ /d
Jędruszkowce	30nr7d

Dla terenów położonych w granicach :

- Parku Krajobrazowego Gór Słonnych,
- strefy ONO (obszary wzmożonego nadzoru sanitarnego wód głębinowych)

zakazuje się rozwiązań gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o szamba bezodpływowe.

1.3. Kierunki i zasady usuwania odpadów stałych.

Obecnie gmina Sanok wywozi odpady komunalne na wysypisko w mieście Sanoku, (powierzchnia - 3,33 ha, pojemność wysypiska - 190 887 m³). Wysypisko to obsługuje ok. 76 846 mieszkańców z miast Sanok i Zagórz oraz z gmin Sanok, Zagórz, Bukowsko, Tyrawa Wołoska. W skali rocznej wywozi się ok. 43 000 m³ śmieci. W chwili obecnej zapelnienie wysypiska wynosi 80%.

Koniecznym staje się urządzenie nowego składu unieszkodliwiania odpadów. Gmina Sanok posiada rezerwę terenu pod tego typu inwestycje w Czerteżu. Zadaniem priorytetowym jest zorganizowanie i urządzenie tego składu unieszkodliwiania odpadów oraz rozwiązanie problemu składowania trocin i złomu.

Na terenie gminy istnieją rezerwy terenowe w Dębnej, Niebieszczanach i Załużu na urządzenie prawidłowych wysypisk. Wskazuje się również obszary, w ramach których można wytypować tereny na ten cel (w Raczkowej i Czerteżu).

Na terenie gminy w wsi Bykowce istnieje przemysłowe wysypisko odpadów gumowych o powierzchni 4,1 ha. Roczna ilość wywożonych tu odpadów wynosi 3 000 ton. Planowana jest rozbudowa tego wysypiska. Jego rozbudowa i urządzenie musi być przeprowadzona szczególnie starannie ze względu na sąsiedztwo starorzecza rzeki San typowanego na rezerwat i użytki ekologiczne.

W granicach gminy istnieje 16 dzikich wysypisk śmieci do likwidacji, z czego 7 będzie wymagało nakładów na likwidację. Są to :

- Liszna - wioskowe
- Lalin - wioskowe
- Jurowce - obornik
- Pakoszówka Kosary - obornik

Dobra	- trociny
Trepcza	- trociny
Prusiek	- trociny

Stanowią one wszystkie zagrożenie dla środowiska jak i zagrożenie pożarowe.

System usuwania odpadów z gminy funkcjonuje w oparciu o 44 kontenery i wywóz śmieci 2 razy w miesiącu na wysypisko. Przewiduje się rozbudowę tego systemu.

2. Kierunki zaopatrzenia w gaz ziemny.

W granicach gminy istnieje centralna rozdzielnia gazu w Strachocinie i w Zabłotcach.

Sieć istniejących gazociągów:

Ø180 mm CN 10 at Strachocina - Targowiska /modernizacja/,

Ø 150 mm CN 25 at Strachocina - Humniska,

Ø 250 mm CN 25 at Strachocina - Zabłotce,

Ø 250 mm CN 40 at Kopalnia Zabłotce - Strachocina,

Ø 150 mm CN 25 at Strachocina - Grabownica,

Ø 300 mm CN 64 at (wysokoprężny) Strachocina - Przemysł /Hermanowice/,

Ø 200/150 mm CN 64 at (w realizacji) Tyrawa Solna - Lesko - Ustrzyki.

Obecnie zgazyfikowanych jest 25 wsi. W trakcie gazyfikacji jest następne 4 wsie. Jedynie wieś Załuż nie posiada programu gazyfikacji, ale i tu zakłada się opracowanie programu i gazyfikację wsi w najbliższych latach.

[Planuje się lokalizację przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina - Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem.]⁷

Planuje się lokalizację przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.⁸

3. Elektroenergetyka :

sieć istniejących linii energetycznych wysokiego napięcia :

-110 kV Besko - Sanok /Stawowa/,

-110 kV Sanok /Trepcza/ - Sanok /Stomil/,

-110 kV Sanok /Trepcza/ - Dynów,

-110 kV Sanok /Stawowa/ - Solina,

-110 kV Sanok /Stawowa/ - Ustrzyki Dolne.

Przewidywane powiązanie sieci 110 kV z docelowo projektowaną stacją Sanok /Systemowa/ - 5 linii.

Podstawą zasilania odbiorców są linie 15 kV ze stacjami transformatorowymi.

Zaleca się na terenach objętych ochroną prawną podłączenia do sieci z unikaniem rozwiązań napowietrznych.

4. Telekomunikacja :

Do końca 1996 r. przez centrale ręczne obsługiwano 9 wsi - stanowiło to 34 % obsługiwanych. W ruchu automatycznym z centrali automatycznej w mieście Sanoku obsługiwano 539 stacji telefonicznych.

Realizacja kabla światłowodowego Sanok - Przemyśl i połączeń kablowych do Niebieszczan, Pisarowiec, Prusieka (w kierunku Bukowska) i kolejne planowane podłączenie w kierunku Brzozowa spowodują oddanie kolejnych 4000 stacji telefonicznych. Jedynie rejon Mrzygłodu będzie działał w systemie półautomatycznie. Przewiduje się tam 200 stacji telefonicznych. Zainstalowanie nowych stacji w znacznym stopniu poprawi wskaźnik gęstości telefonicznej i będzie on wynosił dla gminy Sanok 12,3 (liczba NN na 100 mieszkańców). Wskaźnik będzie jednak wyższy ponieważ część wsi obsługiwana będzie przez miasto Sanok. Zakłada się, że do 2000 roku cała gmina będzie miała połączenia w ruchu automatycznym. Oprócz tego na terenie Sanoka będzie działała stacja bazowa "Centertel" - system telefonii komórkowej. W jej zasięgu znajdzie się cała gmina.

UWAGA!

Sieci infrastruktury technicznej w ramach niniejszego opracowania zostały naniesione orientacyjnie w oparciu o dane z podkładu mapowego w skali 1 : 10 000 i z dostępnych dokumentacji projektowych (energetyka, gazociągi, ropociągi, itp.). Podstawą wytycznych do projektu zagospodarowania przestrzennego powinny być materiały z inwentaryzacji powykonawczej w.w. sieci lub mapy z geodezyjnym naniesieniem sieci.

X. OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.

1. Obszary, dla których obowiązek sporządzania planów miejscowych wynika z przepisów

1.1. Zgodnie z ustawą "Prawo geologiczne i górnicze" (Dział Uł, art. 52-53, Dz.U.Nr 27 z 1994 r.) dla terenów górniczych sporządza się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu.

Dla surowców mineralnych, gdzie na podstawie oceny oddziaływania na środowisko przyrodnicze nie przewiduje się ujemnych wpływów na środowisko można odstąpić od tegoż opracowania.

Tylko teren górniczy "Hłomcza" ma aktualny Program Ochrony Terenów Górniczych (1996 - 2015 rok), pozostałe tereny nie. Wszystkie (wymienione w Rozdziale III, pkt 3.5 niniejszego opracowania) obszary górnicze (tereny górnicze) - oznaczone symbolami G1, G2, G3, G4, G5, G6, G7 nie posiadają miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego swoich terenów, co jest wymagane. Na terenie gminy Sanok granica obszarów górniczych pokrywa się z granicą terenów górniczych. Zakłada się konieczność opracowania MPZP dla tych terenów górniczych.

1.2. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z dnia 16.X. 1991 r. (Dz.U. Nr 114, poz. 492 z późniejszymi zmianami) konieczne jest opracowanie planów ochrony dla :

- Parku Krajobrazowego Gór Słonnych,
- rezerwatu "Polanki" w Bykowcach,
- rezerwatu "Śnieżyczka-Przebiśnieg" w Sanoczku.

1.3. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89

poz. 415 z późniejszymi zmianami) konieczne jest opracowanie MPZP dla terenów :

- w Załużu, pomiędzy drogą krajową nr 98 poz. 415 z późniejszymi zmianami) a istniejącym ośrodkiem wczasowym i drogą dojazdową do niego,
- w Czerteżu na północ od drogi krajowej nr 98 (kompleks obszarów usługowych),
- w Czerteżu na południe od torów kolejowych (kompleks obszarów usługowych i działalności gospodarczej).

1.4. Zgodnie z ustawą o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz.U. Nr 89, poz. 415 z późniejszymi zmianami) po wprowadzeniu zadania rządowego (zbiornik wodny Niewistka-Dynów) do wojewódzkiego rejestru konieczne jest wprowadzenie go do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego po uprzednim przeprowadzeniu negocjacji z gminą.

[1.5. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 roku (Dz. U. z 2004 nr 121 poz. 1266 z późn. zm.), konieczne jest w miejscowości Strachocina sporządzenie mpzp dla terenów wymagających uzyskania zgodny na przeznaczenie na cele nieleśne w związku z inwestycją planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem.]⁷

1.6. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 roku (Dz. U. z 2004 nr 121 poz. 1266 z późn. zm.), konieczne jest, na terenie objętym Szóstą Zmianą Studium, sporządzenie MPZP dla terenów wymagających uzyskania zgodny na przeznaczenie gruntów leśnych na cele nieleśne w trybie opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, w związku z inwestycją planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700, relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.⁸

1.7. Zgodnie z ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3.02.1995 roku (Dz. U. z 2004 nr 121 poz. 1266 z późn. zm.), konieczne jest, na terenie objętym Szóstą Zmianą Studium, sporządzenie MPZP dla terenów wymagających uzyskania zgodny na czasową zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy III na cele nierolnicze, w trybie opracowania Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego, w związku z inwestycją planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700, relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą.⁸

1.8. Zgodnie z ustawą z dnia 03.02.1995r, o ochronie gruntów rolnych i leśnych (j.t. z 2013r, Dz. U. poz. 1205, z późn. zm.) konieczne jest na terenie objętym Jedenastą Zmianą Studium sporządzenie MPZP dla terenów wymagających uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klasy III na cele nierolnicze i nieleśne, w trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, terenu położonego w miejscowości Czerteż odpowiednio w graniach objętych Jedenastą Zmianą Studium.⁹

[ROZDZIAŁ XI UZASADNIENIE I SYNTEZA SIÓDMEJ ZMIANY STUDIUM

1. Uzasadnienie Siódmej Zmiany Studium.

Celem Siódmej Zmiany Studium jest umożliwienie realizacji w gminie Sanok inwestycji przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem.

2. Synteza Siódmej Zmiany Studium.

Siódma Zmiana Studium obejmuje tereny położone w zachodniej części gminy Sanok w granicach administracyjnych miejscowości Strachocina na trasie planowanej inwestycji przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola. Planuje się tu lokalizację początkowego odcinka gazociągu przesyłowego z kopalni gazu Strachocina. Poprowadzenie inwestycji, na terenie gminy Sanok, planowane jest wzdłuż istniejącego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN300 relacji Strachocina- Krosno – Warzyce.

Siódma Zmiana Studium dotyczy wprowadzenia do Studium przyjętego Uchwałą Rady Gminy Sanok nr XXXV/227/98 z dnia 16 czerwca 1998 roku, z późniejszymi zmianami, zapisów dopuszczających inwestycję planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem. Inwestycja planowana jest wzdłuż istniejącego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN300 relacji Strachocina- Krosno – Warzyce.

Siódma Zmiana Studium dotyczy terenów położonych wg dotychczasowych zapisów Studium w:

1. Obszarach otwartych pozostawionych w użytkowaniu rolniczym,
2. Obszarach otwartych pozostawionych w użytkowaniu rolniczym z ograniczonym prawem zainwestowania,
2. Obszarach lasów wyłączonych ze zmiany sposobu użytkowania.

Ze względu na zasięg obszaru przedmiotowej Zmiany Studium nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.

Zmiany dokonane dotyczą:

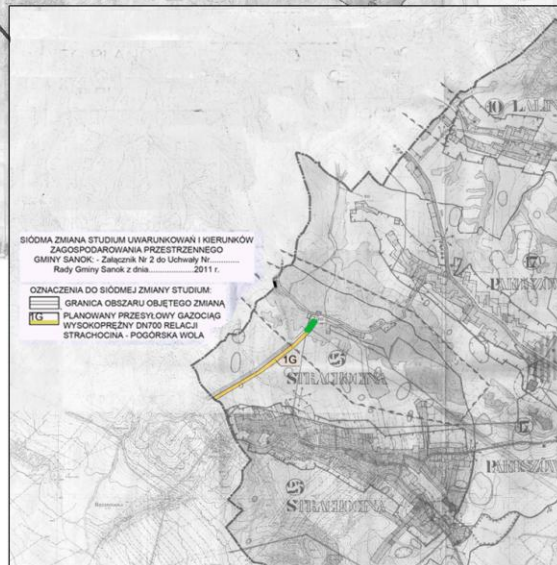
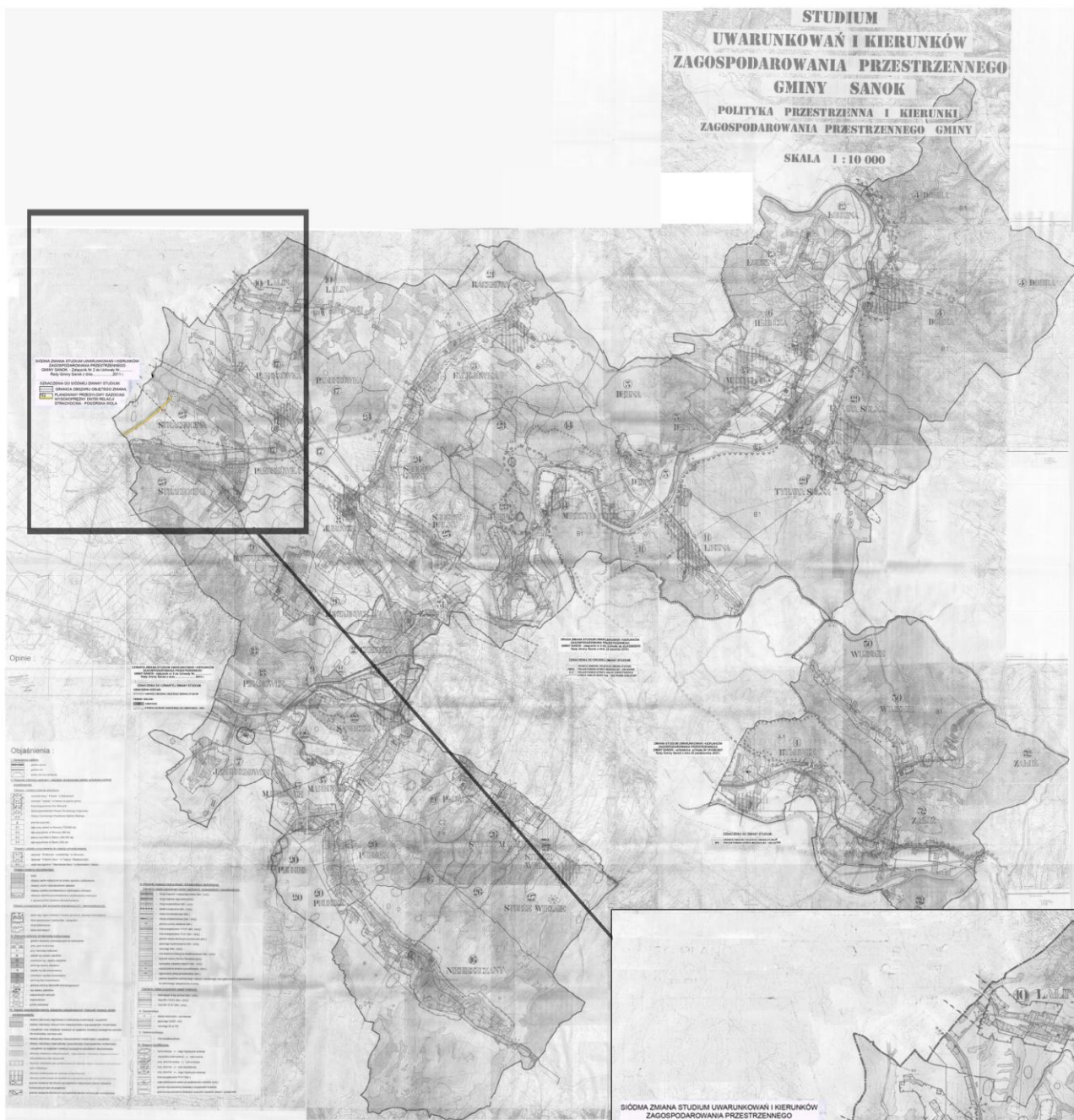
1. Na rysunku „Polityka przestrzenna i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy” stanowiącym załącznik nr 1 do Uchwały Rady Gminy Sanok nr XXXV/227/98 z dnia 16 czerwca 1998 z późniejszymi zmianami, wprowadzenia linii określającej przebieg projektowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola, wzdłuż istniejącego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN300 relacji Strachocina- Krosno – Warzyce,
2. W tekście Studium pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna Gminy Sanok”, stanowiącym załącznik nr 2 do Uchwały Rady Gminy Sanok nr XXXV/227/98 z dnia 16 czerwca 1998 roku z późniejszymi zmianami:]⁷

- [- uzupełnienia dotychczasowych zapisów, dopuszczając w ramach dotychczasowego zagospodarowania terenów, lokalizację przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina – Pogórska Wola wraz z obiektami, urządzeniami i towarzyszącą infrastrukturą techniczną w tym światłowodem,
- określenia obszaru wymagającego zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, dla którego konieczne jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Zmiany te wyróżniono:

- w tekście - kolorem błękitnym oraz ujęto w nawiasy z oznaczeniem numeru zmiany
- na rysunku - wprowadzając granicę obszaru objętego Siódmą Zmianą Studium oraz symbol literowy i numer wyróżniające spośród innych obszarów – 1G.]⁷

Schemat terenów w miejscowości Strachocina wymagających zmiany przeznaczenia na cele nieleśne dla których niezbędne jest sporządzenie mpzp w związku z inwestycją planowanego przesyłowego gazociągu wysokoprężnego DN700 relacji Strachocina - Pogórska Wola. (zgodnie z art. 14 ust.3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym)

- tereny wymagające zmiany przeznaczenia na cele nieleśne
- przebieg planowanego gazociągu wysokoprężnego DN700 wprowadzonego Siódmą Zmianą SUiKZP Gminy Sanok

[XII. UZASADNIENIE I SYNTEZA SZÓSTEJ ZMIANY STUDIUM

1. Uzasadnienie Szóstej Zmiany Studium.

Rada Gminy w Sanoku podjęła Uchwałę Nr XLVIII/365/2010, w dniu 20 sierpnia 2010 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Szóstej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok, dla Gazociągu Wysokiego Ciśnienia, relacji Hermanowice – Strachocina, terenu położonego w gminie Sanok.

Opracowanie Szóstej Zmiany Studium wynika z faktu, iż:

- planowany do realizacji gazociąg DN 700 wymagał będzie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dokonuje się z trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- nieznacznej rozbieżności w oznaczeniu istniejącego gazociągu DN 300 Hermanowice – Strachocina, w obowiązującym Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok, wzdłuż którego planowany jest do budowy gazociąg DN 700, w stosunku do faktycznego przebiegu gazociągu określonego na mapach do celów projektowych.
- sporządzenie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla potrzeb Gazociągu Wysokiego Ciśnienia DN 700, MOP 8,4MPa relacji Hermanowice - Strachocina, terenu położonego w Gminie Sanok, wymaga uprzedniego sporządzenia zmiany Studium, w zakresie doprowadzenia do zgodności przebiegu istniejącego gazociągu z jego przebiegiem rzeczywistym w terenie.
- uwzględniając wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego muszą być zgodne z ustaleniami studium uwarunkowań, w świetle rozbieżności w oznaczeniu w obowiązującym Studium trasy gazociągu DN 300, wzdłuż którego planowany jest gazociąg DN 700, zachodzi konieczność dokonania, Szóstej Zmiany Studium, aby opracować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, wzdłuż trasy wyznaczonej w Szóstej Zmianie Studium i dokonać zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, na trasie gazociągu.

Szósta Zmiana Studium, uwzględnia wymogi prawne wynikające z Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze względu na lokalizację terenu objętego Szóstą Zmianą Studium na terenie: Parku Krajobrazowego Gór Słonnych, Wschodniobeskidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu, obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Góry Słonne”, obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Góry Słonne”, obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty „Rzeka San”.

Szósta Zmiana Studium została sporządzona w trybie przepisów cyt. wyżej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

2. Synteza Szóstej Zmiany Studium.

Szósta Zmiana Studium obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych gminy Sanok zainwestowane istniejącym gazociągiem wysokiego ciśnienia DN 300 oraz teren planowany do budowy nowego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 700, w granicach pasa technicznego istniejącego gazociągu DN 300. Jest to część inwestycji obejmującej odcinek na trasie Hermanowice – Strachocina.

Szósta Zmiana Studium jest zgodna z Uchwałą Rady Gminy w Sanoku Nr XLVIII/365/2010 z dnia 20 sierpnia 2010 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Szóstej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok, dla Gazociągu Wysokiego Ciśnienia, relacji Hermanowice – Strachocina, terenu położonego w gminie Sanok.

Szósta Zmiana Studium dotyczy terenów użytków leśnych, dla których konieczne jest dokonanie zmiany przeznaczenia na cele nie leśne, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Szósta Zmiana Studium dotyczy terenów użytków rolnych dla których nie jest wymagane trwałe wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, z produkcji rolnej, lecz jedynie czasowa zmiana przeznaczenia, na okres realizacji inwestycji.

Ze względu na zasięg obszaru Szóstej Zmiany Studium, nie wystąpiła pełna problematyka ustaleń wymaganych dla uregulowania w Studium.

Zmiany dokonane dotyczą:

1. Na rysunku Studium „Polityka przestrzenna i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Sanok” stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok z dnia 16.06. 1998r ze zmianami, zostały wprowadzone tereny infrastruktury technicznej, oznaczone symbolem G, na potrzeby gazociągu przesyłowego wysokiego ciśnienia DN 700, MOP 8,4MPa relacji Hermanowice – Strachocina, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, położonego w sąsiedztwie istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia DN 300.
2. W tekście Studium p.n. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna gminy Sanok” - stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok z dnia 16.06. 1998r ze zmianami, zostały wprowadzone zapisy dopuszczające wprowadzenie obszaru o symbolu G, dla gazociągu wysokiego ciśnienia, relacji Hermanowice Strachocina.

Zmiany wyróżniono:

- w tekście kolorem brązowym
- na rysunku, wprowadzając granicę obszaru objętego zmianą oraz symbol literowy G dla terenów infrastruktury technicznej.]⁸

[XIII. UZASADNIENIE I SYNTEZA JEDENASTEJ ZMIANY STUDIUM

1. Uzasadnienie Jedenastej Zmiany Studium.

Rada Gminy w Sanoku podjęła Uchwałę Nr XXVIII/242/2013 w dniu 25 marca 2013r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Jedenastej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok, terenu położonego w gminie Sanok.

Opracowanie Jedenastej Zmiany Studium wynika z faktu, iż:

- planowana nowa funkcja terenu w granicach objętych uchwałą o przystąpieniu do opracowania Jedenastej Zmiany Studium, wymagać będzie zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne, zgodnie z art. 7 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne dokonuje się z trybie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- ustalenia obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uchwalonego uchwałą Rady Gminy Sanok Nr XXXV/227/98 z dnia 16 czerwca 1998r, nie obejmują przeznaczenia terenu na potrzeby usługowe (stosownie do wymogów art. 9 ust.2 pkt 8 ustawy z dnia 27 marca 2003r,
- sporządzenie Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego dla potrzeb nowej funkcji terenu, wymaga uprzedniego sporządzenia Jedenastej Zmiany Studium, w zakresie doprowadzenia do zgodności planowanej nowej funkcji terenu do ustaleń Jedenastej Zmiany Studium,
- uwzględniając wymogi przepisu art. 20 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym które stanowią, iż ustalenia planu miejscowego nie naruszają ustaleń studium, w świetle rozbieżności w przeznaczeniu terenu w obowiązującym studium, aby opracować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego i dokonać zmiany przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i na cele nieleśne, konieczna jest wcześniejsza zmiana studium, aby można było sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.

Jedenasta Zmiana Studium, uwzględnia wymogi prawne wynikające z Prawa ochrony środowiska oraz ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, ze względu na lokalizację terenu objętego Jedenastą Zmianą Studium na terenie nie objętym żadną formą ochrony przyrody, w rozumieniu ustawy o ochronie przyrody.

2. Synteza Jedenastej Zmiany Studium.

Jedenasta Zmiana Studium obejmuje tereny położone w granicach administracyjnych gminy Sanok, stanowiące grunty użytkowane rolniczo.

Jedenasta Zmiana Studium jest zgodna z Uchwałą Rady Gminy w Sanoku Nr XXVIII/242/2013 w dniu 25 marca 2013r, w sprawie przystąpienia do sporządzenia Jedenastej Zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sanok, terenu położonego w gminie Sanok.

Jedenasta Zmiana Studium dotyczy terenów użytków rolnych, dla których konieczne jest dokonanie zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze i nieleśne, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zmiany dokonane dotyczą:

1. Na rysunku Studium „Polityka przestrzenna i kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Sanok” stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok z dnia 16.06. 1998r, ze zmianami, zostały wprowadzone tereny oznaczone symbolem U - tereny usługowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą.
2. W tekście Studium p.n. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego i polityka przestrzenna gminy Sanok” - stanowiącym załącznik do Uchwały Nr XXXV/227/98 Rady Gminy Sanok z dnia 16.06. 1998r ze zmianami, zostały wprowadzone zapisy dopuszczające wprowadzenie terenu oznaczonego symbolem U - tereny usługowe wraz z infrastrukturą towarzyszącą.

Zmiany wyróżniono:

- w tekście kolorem pomarańczowym,
- na rysunku, wprowadzając granicę obszaru objętego zmianą oraz symbol literowy U dla terenów usługowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą.]⁹